

Κοντομαρη - Μηνιατη

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Δ' ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

*Έγκριμένη υπό της Ἱερᾶς Συνόδου
Ἀριθ. ἐγκρίσεως Ἱερ. Συν. 1473*

1992

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,,
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ Α.Ε.
38 - ΟΔΟΣ ΤΣΩΡΤΣΙΛ - 38
1946

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
958

ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Δ΄ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Έγκριμένη υπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ἀριθ. ἐγκρίσεως Ἱερ. Συν. 1473

στ' ἀδελ. ἀριθ. 391 8/10/46

19978

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,,
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ Α.Ε.

38·ΟΔΟΣ ΤΣΩΡΤΣΙΛ·38

1946

002
ΚΛΣ
ΣΤΑ
958

Πάν γνήσιον αντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως
καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότηου.

Τύπ. Ἑλληνικῆς Ἐκδοτικῆς Ἑταιρείας Ἀ. Ε. — Τεχν. Διεύθ. Ι. Μ. Σκαζίνη
Ἀθήναι, ὁδὸς Παπαδιαμαντοπούλου, 44

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΩΣ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ἡ Γέννηση τῆς Θεοτόκου.

Σὲ μιὰ κωμόπολη τῆς Γαλιλαίας, ποὺ λεγόταν Ναζαρέτ, ζοῦσε μιὰ φτωχὴ καὶ ἐνάρετη κόρη, ἡ Μαρία.

Καταγόταν ἀπὸ τὸ βασιλικὸ γένος τοῦ Δαβίδ.

Οἱ γονεῖς τῆς, ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα, ποὺ ἦταν δύο ἅγιοι ἄνθρωποι, δὲν ἔκαναν παιδιὰ. Καὶ παρακάλεσαν τὸ Θεὸ νὰ μὴν πεθάνουν χωρὶς ν' ἀποκτήσουν ἓνα παιδί.

Μὲ τὴ χάρη λοιπὸν τοῦ Θεοῦ ἀπόκτησαν τὴ Μαρία, ποὺ θὰ γινόταν ἔπειτα ἡ Μητέρα τοῦ Χριστοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ θὰ λεγόταν καὶ Θεοτόκος καὶ Μαρία Παναγία, γιατί θὰ ἦταν ἡ πιὸ ἅγια γυναίκα ἀπὸ ὅλες τὶς γυναῖκες τοῦ κόσμου,

Μὲ τὴ γέννηση τῆς Θεοτόκου ἐκτελεῖ ὁ Θεὸς τὶς ὑποσχέσεις του. Γιατί, ὅπως εἶδαμε στὴν ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὁ Θεὸς ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ στείλῃ τὸ Μεσσία γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου.

Ἡ Γέννηση τῆς Θεοτόκου γιορτάζεται στὶς 8 Σεπτεμβρίου.

2. Τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.

Ὅταν ἡ Μαρία ἦταν τριῶν χρονῶν, οἱ γονεῖς τῆς τὴν ἔφεραν στὸ Ναὸ γιὰ νὰ τὴν ἀφιερῶσουν στὸν Κύριο. Ἦταν τότε συνήθεια νὰ ἀφιερῶνουν τὸ πρωτότοκο παιδί τους στὴν ὑπηρεσία τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἱερέων τοῦ Ναοῦ.

Ὁ ἀρχιερέας πῆρε τότε ἀπὸ τὸ χέρι τὴ μικρὴ Μαρία καὶ τὴν ἔμπασε στὰ ἅγια τῶν ἁγίων τοῦ Ναοῦ. Ἔτσι ἔγινε ἡ εἴσοδος τῆς στὸ Ναό. Ἐκεῖ ἔμεινε ἡ Μαρία δώδεκα χρόνια καὶ τρεφόταν μὲ θεία τροφή, ποὺ τῆς ἔφερναν ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ.

Γύρισεν ἔπειτα στὴ Ναζαρέτ ὀρφανὴ πιά, γιατί εἶχαν πεθάνει οἱ καλοὶ τῆς γονεῖς. Οἱ ἱερεῖς ὁμῶς τὴ λυπήθηκαν καὶ τὴν προστάτευσαν.

Ἡ εἴσοδος αὐτῆ τῆς Μαρίας στο Ναό λέγεται Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου καί τῆ γιορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας στίς 21 Νοεμβρίου.

3. Ὁ Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου.

Ὅλοι θαύμαζαν τῆ φρονιμάδα καί τὴν καλωσύνη τῆς Μαρίας. Μὰ πιό πολὺ ἀπ' ὄλους ἕνας καλὸς καί δίκαιος ἄν-

«Ὁ Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου».

θρωπος τὴν ἐκτιμοῦσε ἰδιαίτερα. Λεγόταν Ἰωσήφ καί ἦταν μαραγκός.

Οἱ προστάτες τῆς ἱερεῖς τὴν ἀρραβώνιασαν τότε μὲ τὸν Ἰωσήφ.

Μιά μέρα παρουσιάστηκε ξαφνικά στην άρραβωνιασμένη Μαρία ο άγγελος Γαβριήλ. Και χαιρετώντας την εύλαβικά της λέει:

«Χαίρε κευρωτιωμένη Μαρία. Ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί», ποῦ θὰ πῆ; «Χαίρε σὺ, ποῦ εἶσαι γεμάτη ἀπὸ θεῖα χάρις. Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί σου. Εἶσαι ἡ πιὸ εὐλογημένη γυναίκα ἀπὸ ὅλες τὶς γυναῖκες τοῦ κόσμου».

Ἡ Μαρία μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, ταραχτήκε, γιατί δὲ μπορούσε νὰ καταλάβῃ τὴ σημασία τους.

Δὲ μίλησε ὅμως, μὰ κατέβασε τὰ μάτια της ἀπὸ ταπεινότητα.

Ὁ ἄγγελος κατάλαβε τὴν ταραχὴ της καὶ τῆς εἶπε ἀμέσως: «Μὴ φοβᾶσαι, Μαρία, γιατί εὐρήκης χάρις στὸ Θεό. Ἐὰν γεννήσῃς ἓνα παιδί καὶ θὰ τὸ ὀνομάσῃς Ἰησοῦν. Αὐτὸς θὰ γίνῃ μέγας καὶ θὰ ὀνομασθῇ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

«Πῶς θὰ γίνῃ αὐτό;» εἶπε τότε ἡ Μαρία.

«Πνεῦμα ἅγιο, τῆς εἶπε ὁ ἄγγελος, θὰ ῥθῆ σ' ἐσὲ καὶ ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ θὰ σὲ προστατεύσῃ».

Τότε ἡ Παρθένος χαμήλωσε τὸ κεφάλι της μὲ σεβασμὸ καὶ γεμάτη χαρὰ καὶ εὐχαριστία εἶπε: «Νά! εἶμαι ἡ δούλη τοῦ Κυρίου, ἄς γίνῃ τὸ θέλημα του». Καὶ ὁ ἄγγελος ἀμέσως ἔφυγε.

Ἡ καλὴ αὐτὴ ἀγγελία τῆς γέννησης τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τῆς Μαρίας, ποῦ ἔφερε ὁ ἄγγελος, λέγεται Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

Ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τὸν Εὐαγγελισμὸ στὶς 25 Μαρτίου. Ἡ μέρα αὐτὴ εἶναι καὶ ἐθνικὴ γιορτὴ μας, γιατί τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἄρχισε ἡ σωτηρία τῆς πατρίδας μας.

4. Ἡ κοίμησις τῆς Θεοτόκου.

Ἡ Θεοτόκος, ἀφοῦ γέννησε τὸ Χριστό, ὅπως τῆς εἶπεν ὁ ἄγγελος, τὸν ἀνέθρεψε, τὸν μεγάλωσε καὶ τὸν ἀκολούθησε μέχρι τοῦ σταυρικοῦ θανάτου του.

Ὁ Ἰωάννης, ὁ ἀπόστολος, τὴν προστάτευσε σὰν μητέρα του, γιατί σ' αὐτὸν ὁ Χριστὸς τὴν παράδωσε κατὰ τὴ σταύρωση του.

Ἀπὸ τότε ἔμεινε στὸ χωριὸ Γεθσιμανῆ κοντὰ στὴν ἀδελφὴ της Σαλώμη, μητέρα τοῦ Ἰωάννη. Μετὰ καιρὸ κατάλαβε πῶς θὰ πεθάνῃ. Τότε ὅλοι οἱ Ἀπόστολοι μαζεύτηκαν ξαφνικά γύρω ἀπὸ τὸ κρεβάτι της. Ἦρθαν ἀπ' ὕπου βρισκόνταν κατὰ θαυμαστὸ τρόπο, ὡσὰν ἄρπαγμένοι ἐπάνω σὲ νεφέλες. Καὶ κήδευσαν τὸ πανάγιο σῶμα της.

Μὰ στὸ τέλος δὲ γνώρισε τὸ θάνατο, γιατί τὸ σῶμα τῆς Θεοτόκου ἀνυψώθηκε στὸν οὐρανό.

Ἡ ἀνύψωσις αὐτὴ λέγεται ἡ Μετάστασις τῆς Θεοτόκου. Καὶ ὁ θάνατός της λέγεται Κοίμησις, ποῦ γιορτάζεται στὶς 15 Αὐγούστου κάθε χρόνο.

5. Ἡ Γέννηση τοῦ Ἰωάννη τοῦ Προδρομοῦ.

Στὴν ἐποχὴ τοῦ βασιλείᾳ Ἡρώδη ζοῦσε ἕνας ἱερέας, ὁ Ζαχαρίας μετὰ τὴν γυναῖκα του τὴν Ἐλισάβετ.

Ἦταν καὶ οἱ δύο τους δίκαιοι καὶ ἀκολουθοῦσαν πιστὰ τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ.

Δὲν ἔκαναν ὅμως παιδιὰ καὶ ἡ λύπη τους ἦταν μεγάλη. Γιατὶ στοὺς Ἑβραίους τότε τὸ νὰ μὴ κἀνὴ κανεὶς παιδιὰ ἦταν σὰν μιὰ περιφρόνησι ἀπὸ τὸ Θεό.

Παρακαλοῦσαν λοιπὸν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς χάρισῃ ἕνα παιδί.

Μιά μέρα, ποὺ λειτουργοῦσε στὸ Ναό, βλέπει ξαφνικὰ ἕνα ἄγγελο καὶ τρόμαξε. «Μὴ φοβᾶσαι, Ζαχαρία, τοῦ ἔπεν ὁ ἄγγελος, γιατί ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχὴ σου. Ἡ γυναῖκα σου θὰ γεννήσῃ ἕνα παιδί καὶ θὰ ὀνομασθῇ Ἰωάννης. Θὰ γίνῃ τὸ παιδί αὐτὸ μέγας ἀνθρώπος καὶ προφήτης. Θὰ φωτισθῇ μετὰ τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ θὰ ἐτοιμάσῃ τὸ δρόμο στὸ Χριστό».

Ἡ εὐχάριστη αὐτὴ εἶδησι φάνηκε στὸ Ζαχαρία σὰν ἀπίστευτη. «Μὲ τί τρόπο, εἶπε, θὰ βεβαιωθῶ; Γιατὶ ἐγὼ καὶ ἡ γυναῖκα μου εἴμαστε πιά γέροι». «Ἐγὼ εἶμαι, τοῦ ἔπεν ὁ ἄγγελος Γαβριήλ, ποὺ σοῦ ἔφερα αὐτὴ τὴν εὐχάριστη εἶδησι. Ἐπειδὴ ὅμως ἔδειξες ἀμφιβολία στὰ λόγια μου, θαμείνης βουβὸς ὡς τὴν ἡμέρα, ποὺ θὰ γίνουσι ὅσα σοῦ εἶπα».

Ὁ ἄγγελος ἀμέσως ἔγινεν ἄφαντος καὶ ὁ Ζαχαρίας ἔμεινε βουβὸς γιὰ τιμωρία του.

Μετὰ ἐννιά μῆνες, ποὺ φάνηκε ὁ ἄγγελος, ἡ Ἐλισάβετ γεννήσῃ ἕνα ἀγόρι. Συγγενεῖς καὶ φίλοι ἔτρεξαν ἀμέσως νὰ συγχαροῦν τὸ Ζαχαρία καὶ τὴν Ἐλισάβετ, ποὺ ἦσαν τρελλοὶ ἀπὸ τὴν χαρὰ τους.

Τὴν ὄγδοὴ ἡμέρα ἀπὸ τὴν γέννησι ἑνὸς παιδιοῦ συνήθιζαν οἱ Ἑβραῖοι νὰ τοῦ δίνουσι τὸ ὄνομά του.

Ἡ Ἐλισάβετ εἶπε νὰ ὀνομασθῇ Ἰωάννης. Τὸ ἴδιον ὄνομα ἔγραψε καὶ ὁ Ζαχαρίας σὲ μιὰ πλάκα. Ὅλοι θαύμασαν γι' αὐτό.

Ἀμέσως τότε λύθηκε ἡ γλῶσσα του καὶ ἄρχισε μετὰ μεγάλη ταπεινώσι νὰ δοξάζῃ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Ὅλα αὐτὰ μαθητεύτηκαν σ' ὅλη τὴν χώρα τῆς Ἰουδαίας. Ὅλοι οἱ κάτοικοι θαυμάζοντας ἔλεγαν: «Τὶ μεγάλη τύχη θὰ ἔχη αὐτὸ τὸ παιδί; Ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ εἶναι μαζί του».

6. Κήρυγμα τοῦ Προδρομοῦ.

Νέος ἀκόμη ὁ Ἰωάννης εἶχε ἀποτραβηχθῆ ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ ζοῦσε σὰν ἀσκητὴς στὴν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας.

φοροῦσε ἔνδυμα καμωμένο ἀπὸ τρίχες καμήλου, μετὰ ζώνη δερμάτινη. Ἐτρωγε ἄγριο μέλι καὶ ἀκρίδες καὶ ἔπινε ἀπὸ τὸ καθαρὸ νερὸ τῶν πηγῶν. Κατοικοῦσε μέσα σὲ σπηλιὰς στοὺς βράχους τῆς ἠσυχῆς ἐρημιᾶς του.

Τὸ πρόσωπό του ἦταν μαῦρο ἀπὸ τὸν ἥλιο, ἡ φωνή του τρομερή καὶ ἡ κεφαλὴ του ἀκτένιστη.

Ἀπὸ τὴν ἔρημο ἔρχεται στὰ περὶχωρα τοῦ Ἰορδάνη, πού σύχναζαν πολλοὶ ἄνθρωποι. Κι' ἐκεῖ ἀρχίζει τὸ κήρυγμα του (τὴ διδασκαλία του). Μὲ αὐτὸ προσπαθοῦσε νὰ ἐτοιμάσῃ τὸν κόσμο στὸν δρόμο τοῦ Χριστοῦ, πού θὰ παρουσιάζετο ἔπειτα ἀπ' ὀλίγο. Γι' αὐτὸ λέγεταὶ Πρόδρομος.

Ἔλεγε στὸν κόσμο «Μετανοεῖτε. Ἐφθασε ἡ στιγμή γιὰ νὰ κερδίση καθένας σας τὰ ἀγαθὰ τῶν οὐρανῶν, πού θὰ δώσῃ ὁ Χριστός. Οἱ καλὲς πράξεις τῶν ἀνθρώπων μοιάζουν σὰν τοὺς καλοὺς καρποὺς τῶν δένδρων. Ἐάν, ἔλεγε, ἓνα δένδρο δὲν κάνει καλοὺς καρποὺς, κόβεται καὶ ρίχνεται στὴ φωτιά. Ἔτσι καὶ κάθε ἄνθρωπος, ἂν δὲν κάνει καλὲς πράξεις, θὰ τιμωρηθῇ ἀπὸ τὸ Θεό». Ὅσοι μετανουοῦσαν, βαπτίζονταν ἀπὸ τὸν Ἰωάννη στὰ νερά τοῦ Ἰορδάνη. Καὶ τὸ βάπτισμα αὐτὸ ἦταν ἓνα σημάδι γιὰ τὴ μετάνοια τους. «Ἐγώ, τοὺς ἔλεγε, σὰς βαπτίζω μὲ τὸ νερὸ τοῦ Ἰορδάνη. Μὰ ἐκεῖνος, πού θὰ ῥθῆ ὕστερα ἀπὸ ἐμὲ (ὁ Χριστός), θὰ σὰς βαπτίσῃ μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα».

Ἔστερα ἀπ' ὀλίγο, ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω, βάπτισε καὶ τὸ Χριστό. Γι' αὐτὸ ὀνομάστηκε καὶ Βαπτιστής.

7. Ὁ θάνατος τοῦ Προδρόμου.

Ὁ Ἰωάννης ἦταν πολὺ αὐστηρὸς στοὺς ἀμετανοήτους ἁμαρτωλοὺς. Δὲ λογάριαζε, ἂν αὐτοὶ ἦταν μικροὶ ἢ μεγάλοι.

Γι' αὐτὸ δὲ φοβήθηκε νὰ ἐπιπλήξῃ αὐστηρὰ καὶ τὸ βασιλιά Ἡρώδη Ἀντίπα καὶ τὴ γυναίκα του, τὴν Ἡρωδιάδα.

Ὁ Ἡρώδης ἦταν γιὸς τοῦ Ἡρώδη τοῦ Μεγάλου, πού ἔσφαξε, ὅπως θὰ δοῦμε, τὰ νήπια τῆς Βηθλεέμ. Ὁ βασιλιάς αὐτὸς πῆρε παράνομα γιὰ γυναίκα του τὴν γυναίκα τοῦ ἀδελφοῦ του Φιλίππου, τὴν Ἡρωδιάδα.

Ἡ Ἡρωδιάδα δὲ σκεπτόταν ἀπὸ τότε ἄλλο, παρὰ πὼς νὰ ἐκδικηθῇ καὶ ξεφορτωθῇ τὸν Ἰωάννη. Ὁ Ἡρώδης ὁμως δὲ τολμοῦσε νὰ σκοτώσῃ τὸν Ἰωάννην, γιὰτὶ φοβόταν τὸ λαό, πού τὸν εἶχε γιὰ μεγάλο προφήτη. Τὸν ἀλυσόδεσε μόνο γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Ἡρωδιάδα καὶ τὸν φυλάκισε. Μὰ ἡ Ἡρωδιάδα γύρευε πάντα εὐκαιρία γιὰ τὸ σκοπὸ τῆς καὶ μιὰ μέρα τὴν βρῆκε.

Ὁ Ἡρώδης γιόρταζε τὰ γενέθλιά του καὶ προσκάλεσε σὲ δεῖπνο ὄλους τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παλατιοῦ του.

Στὸ χορὸ, πού δόθηκε ὕστερα ἀπὸ τὸ δεῖπνο, χόρευε καλύτερα ἀπ' ὄλους ἡ Σαλώμη, πού ἦταν κόρη τῆς Ἡρωδιάδας.

Ὁ Ἡρώδης μαγευμένος ἀπὸ τὸ χορὸ τῆς καὶ γεμάτος ἐνθουσιασμό κάλεσε τὴ Σαλώμη καὶ τῆς εἶπε : «Ζήτησέ μου νὰ σοῦ κάμω ὅποια χάρη θέλεις. Ὅλα ὅσα μοῦ ζητήσης θὰ

τά λάβης, ακόμα και τὸ μισό μου βασιλείο». Κι' ὀρκίσθηκε νὰ κάμη ἀμέσως, ὅ,τι τοῦ ζητοῦσε.

Ἡ Σαλώμη τοῦ ζήτησε τότε, ὅπως τὴν εἶχε δασκαλέψει ἡ μητέρα της, τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννη ἐπάνω σ' ἓνα πιάκιο (πιάτο). Ὁ Ἡρώδης στενοχωρήθηκε πάρα πολὺ μόλις ἄκουσε αὐτὴν τὴν ἀξίωση γιὰ τὸ λόγο, ποῦ εἶδαμε προτιήτερα. Δὲ θέλησε ὅμως νὰ φανῆ πὼς παραβαίνει τὸν ὄρκο του μπροστὰ στοὺς καλεσμένους. Γι' αὐτὸ διατάζει ἀμέσως τὸ δῆμιο νὰ τοῦ φέρῃ σ' ἓνα πιάτο τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννη. Κι' ἔπειτα ἀπὸ λίγο ὁ δῆμιος ἔφερε τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννη. Ὁ Ἡρώδης τὸ ἔδωκε στὴ Σαλώμη κι' ἐκείνη στὴ μητέρα της.

Τὸ ἅγιο σῶμα του τὸ πῆραν οἱ μαθητὲς καὶ φίλοι καὶ τὸ ἔθαψαν.

Ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴν μνήμη τῆς ἀποτομῆς (ἀποκεφάλισης) τῆς Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ Βαφτιστοῦ Ἰωάννη στὶς 29 Αὐγούστου.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΩΣ ΤΗ ΒΑΠΤΙΣΗ ΤΟΥ

1. Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ.

Ἕστερα ἀπὸ τὸν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου παρουσιάστηκε στὸ ὄνειρο τοῦ Ἰωσήφ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πε : «Μὴ φοβηθῆς, Ἰωσήφ, ἀπόγονε τοῦ Δαβίδ, νὰ πάρῃς μαζί σου τὴν ἀρροβωνιαστικιά σου. Θὰ γεννήσῃ υἱὸν μὲ τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ θὰ τὸν ὀνομάσῃς Ἰησοῦν, ποῦ θὰ πῆ Σωτήρα. Αὐτός θὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας του». Ὁ Ἰωσήφ μόλις ξύπνησε πῆρε ἀμέσως τὴν Παρθένο στὸ σπῆτι του, στὴ Ναζαρέτ, ὑμῶντας καὶ εὐχαριστώντας τὸ Θεό.

Τὶς ἡμέρες, ποῦ περιμέναν ὁ Ἰωσήφ καὶ Μαρία τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, διάταξε ὁ αὐτοκράτορας τῆς Ρώμης Αὐγουστος νὰ ἀπογραφῶν οἱ ὑπήκοοι τῆς αὐτοκρατορίας. Σύμφωνα μὲ τὴ διαταγὴ ἔπρεπε καθένας νὰ πάῃ στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα του καὶ νὰ γραφτῆ.

Πῆρε τότε ὁ Ἰωσήφ τὴ Μαρία καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴ Βηθλεέμ, γιὰτὶ ἀπ' ἐκεῖ καταγόταν, σὰν ἀπόγονος τοῦ Δαβίδ, ὅπως εἶπαμε.

Ἄργα τὸ βράδυ ἔφθασαν στὴ Βηθλεέμ καὶ ἀναγκάστηκαν νὰ περάσουν σ' ἓνα ψυχρὸ καὶ ὑγρὸ σπήλαιο τῆ νύχτα ἐκεῖνη τοῦ χειμῶνα. Γιατὶ τὰ σπῆτια τὰ εἶχαν πιάσει ἄλλοι ὁδοιπόροι, ποῦ ἔφθασαν προτῆτερα καὶ ἔρχόνταν γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ.

Τὸ σπήλαιο αὐτὸ χρησίμευε γιὰ σταῦλος τῶν ζώων ἐνὸς πανδοχείου (χανιοῦ) καὶ βρισκόταν στὸ ἄκρο τῆς πόλης ἐπάνω σ' ἓνα λόφο. Μέσα στὸ ἄθλιο αὐτὸ μέρος ἀνάμεσα στὰ χόρτα καὶ στὰ ἄχυρα γέννησε ἡ Παναγία κατὰ τὰ μεσάνυχτα τὸν υἱὸ τοῦ Θεοῦ. Μόνη τῆς τὸν σπαργάνωσε καὶ τὸν ἔβαλε ἀπάνω στὸ παχνὶ τοῦ σταύλου.

Τὴν ἴδια νύχτα τῆς θείας Γέννησης εἰς τὰ γύρω λιβάδια φύλαγαν τὰ κοπάδια τους οἱ βοσκοί, ἄνθρωποι ἀπλοῖκοι καὶ ἀγαθοί. Ξαφνικὰ βλέπουν μπροστά τους ἓναν ἄγγελο καὶ μιὰ οὐράνια λάμψη δλόγυρά τους κι' ἄρχισαν νὰ τρομάζουν.

«Μὴ τρομάζετε, τοὺς λέει ὁ ἄγγελος. Φέρνω σὲ σᾶς καὶ σ' ὄλο τὸν κόσμον μιὰ εὐχάριστη εἶδηση. Σήμερα τὰ μεσάνυχτα γεννήθηκε στὴν πόλη Δαβὶδ ἕνας Σωτῆρας. Πηγαίνετε στὸ σπήλαιον καὶ θὰ βρῆτε ἕνα παιδάκι σπαργανωμένο ἀπάνω στὸ παχνί».

Δὲν πρόφθασε ὁ ἄγγελος νὰ τοὺς καθησυχᾷ μὲ τὰ λόγια τοῦ αὐτᾶ καὶ νὰ μιὰ ὀλόκληρη στρατιὰ ἀπὸ ἀγγέλους

Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ.

δοξολογώντας καὶ ψάλλοντας : «Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Οἱ ἄγγελοι ἀμέσως ἔπειτα ἔφυγαν κι' ἀφήκαν τοὺς βοσκούς σὲ μιὰ μεγάλη ἐντύπωση. Ἦταν πολὺ ζαλισμένοι καὶ, ἀφοῦ καθησύχασαν λιγάκι, τράβηξαν γιὰ τὸ σπήλαιον γιὰ νὰ δοῦν ὅ,τι τοὺς εἶπε ὁ ἄγγελος.

Ἐκεῖ βρῆκαν τὸν Ἰωσήφ καὶ τὴν Παρθένο καὶ τὸ βρέφος ἀπάνω στὸ παχνί. Ἀφοῦ τὸ προσκύνησαν εὐλαβικά, διηγήθηκαν τὸν Ἰωσήφ καὶ στὴ Μαρία, ὅσα τοὺς εἶπε ὁ ἄγγελος.

Μετὰ γύρισαν στὰ πρόβατά τους δοξάζοντας τὸ Θεὸ γιὰ ὅσα εἶδαν καὶ ἄκουσαν.

Ὑστερα ἀπ' ὀκτώ μέρες δόθηκε τὸ ὄνομα στὸ βρέφος, ὅπως συνήθιζαν οἱ Ἑβραῖοι, καὶ ὀνομάστηκε Ἰησοῦς. Ἡ τελετὴ αὐτὴ, ποὺ δινόταν τὸ ὄνομα, λεγόταν Περιτομὴ.

Τὴ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ (Χριστοῦγεννα) γιορτάζουμε στὶς 25 Δεκεμβρίου καὶ τὴν Περιτομὴ στὴ 1 Ἰανουαρίου.

Τὴν ἡμέρα τῶν Χριστογεννῶν ψάλλεται τὸ ἀκόλουθο ἀπολυτίκιο :

«Ἡ Γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως·
ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες
ὑπὸ Ἄσιτέρος ἐδιδάσκοντο.
Σὲ προσκυνεῖν τὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης
καὶ Σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους Ἀνατολήν,
Κύριε, δόξα σοι.

2. Ἡ προσκύνηση τῶν Μάγων.

Τρεῖς σοφοὶ ἄνθρωποι ἀπὸ τὰς ἀνατολικὰς χώρας εἶδαν κάποια μέρα ἓνα λαμπερὸ ἄστρο ξεχωριστὸ ἀπὸ τ' ἄλλα. Καὶ τὸ ζήτησαν πῶς σημαίνει τὴ γέννηση ἑνὸς βασιλιά. Τὸ ἄστρο αὐτὸ σημείωνε στὸ δρόμο του τὴν Ἰουδαία. Γι' αὐτὸ οἱ σοφοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι, ποὺ λέγονταν Μάγοι, σκέφθηκαν πῶς ἐκεῖ γεννῆθηκε.

Ἐφυγαν λοιπὸν ἀπὸ τὴν πατρίδα τους καὶ μὲ τὴν ὁδηγία τοῦ ἄστρου ἦρθαν στὰ Ἱεροσόλυμα. Ἐκεῖ ρωτοῦσαν «ποῦ εἶναι ὁ βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων; Γιατί εἶδαμε τὸ ἄστρο στὴν Ἀνατολὴ καὶ ἦρθαμε νὰ τὸν προσκυνήσουμε».

Ὁ βασιλιάς τῆς Ἰουδαίας Ἡρώδης, ἓνας ἄγριος βασιλιάς, μόλις ἔμαθε τὸν ἐρχομὸ τῶν Μάγων ταραχτήκε φοβερὰ. Γιατί συλλογιζόταν μήπως ὁ νέος βασιλιάς τοῦ πάρῃ τὸ θρόνο του.

Ἐκάλεσε τότε ὄλους τοὺς σοφοὺς καὶ γραμματισμένους τῆς χώρας του. Καὶ ζήτησε νὰ μάθῃ ἀπ' αὐτούς, ποῦ γεννῆθηκε ὁ βασιλιάς. «Ὅπως εἶπαν οἱ ἀρχατοὶ προφῆτες, θὰ γεννιόταν στὴ Βηθλεέμ», τοῦ ἔπαν.

Ὁ Ἡρώδης ἔπειτα ζήτησε κι' ἔμαθε ἀπὸ τοὺς Μάγους πότε φάνηκε τὸ ἄστρο. Σκέφτηκε τότε καὶ λογάρισε πῶς ὁ νέος βασιλιάς θὰ ἦταν ἓνα παιδάκι τὸ πολὺ δύο χρονῶν. Ὅλ' αὐτὰ ἤθελε νὰ μάθῃ γιὰ νὰ μπορέσῃ ὕστερα νὰ σκοτώσῃ τὸ παιδί.

«Πηγαίνετε τώρα, τοὺς εἶπε, νὰ μάθετε ἀκριβῶς γιὰ τὴ γέννηση τοῦ παιδιοῦ. Καί, ὅταν τὸ βρῆτε, εἰδοποιήστε με γιὰ νὰ ῥθῶ κι' ἐγὼ νὰ τὸ προσκυνήσω».

Μόλις έφυγαν οί Μάγοι νά και πάλιν τό ίδιο άστρο φάνηκε και τους όδηγοϋσε στο δρόμο τους.

Όταν έφθασαν στην πόλη, τό άστρο στάθηκε έπάνω σ' ένα σπίτι.

Μπαίνουν μέσα και βρίσκουν την άγιαν οίκογένεια. 'Η χαρά τους είναι άπερίγραπτη. Γονατίζουσι τότε και προσκυνουσι με μεγάλη ταπεινώση και εϋλάβεια τό βρέφος. Και ανοίγοντας τά σακκίδια τους τοϋ προσφέρουσι για δώρο χρυσάφι, λιβάκι και σμόρνα, όπως συνηθίζοταν στην 'Ανατολή.

Τήν άλλη μέρα είχαν σκοπό νά γυρίσουσι στα 'Ιεροσόλυμα για νά ειδοποιήσουσι τόν 'Ηρώδη. Μα τή νύχτα βλέπουσι και οί τρεις τους τό ίδιο όνειρο νά μη γυρίσουσι τόν 'Ηρώδη. Τό έξηγησαν πως είναι θεία προσταγή και γύρισαν στη χώρα τους χωρίς νά περάσουσι από τά 'Ιεροσόλυμα.

3. 'Η φυγή τοϋ 'Ιησοϋ στην Αίγυπτο.

Ό 'Ηρώδης περίμενε άνυπόμονα τόν έρχομό τών Μάγων για νά έκτελέσει τό φονικό σχέδιο του. Οί άγιοι όμως γονεΐς τοϋ 'Ιησοϋ δέν φαντάζοταν καθόλου ότι κινδύνευε τό παιδί τους. Και τότε ένας άγγελος φάνηκε στόν ύπνο τοϋ 'Ιωσήφ και τοϋ 'πε: «Σήκω και πάρε τό παιδί και τή μητέρα του και πήγαινε στην Αίγυπτο. 'Εκεΐ νά μείνης, ώσπου νά σε ειδοποιήσω, γιατί ό 'Ηρώδης ζητεί νά βρῆ τό παιδί νά τό σκοτώσει».

Ό 'Ιωσήφ μόλις άκουσε τά λόγια αυτά δέ χάνει καθόλου καιρό. Τήν ίδια νύχτα παίρνει τήν Παναγία και τόν 'Ιησοϋν κι' έρχεται στην Αίγυπτο. 'Εκεΐ έμεινε ώσπου πέθανε ό 'Ηρώδης.

'Η Αίγυπτος ήταν πάντα πρό Χριστοϋ τό καταφύγιο σ' όλους τους 'Ισραηλίτες, που έφευγαν από τήν Παλαιστίνη, όπως είδαμε στην ιστορία τής Π. Διαθήκης. 'Η Αίγυπτος ήταν άλλη έπαρχία Ρωμαϊκή, που ή έξουσία τοϋ 'Ηρώδη δέν έφθανε έως εκεί.

4. 'Η σφαγή τών νηπίων τής Βηθλεέμ.

Ό 'Ηρώδης περιμένοντας μάταια τό γυρισμό τών Μάγων και νομιζοντας ότι τόν κοροϊδευσαν άγρίεψε από τό θυμό του. Και διάταξε τους στρατιώτες του νά σκοτώσουσι όλα τά βρέφη τής Βηθλεέμ έως δύο χρονών. Πίστευε, πως άνάμεσα σ' αυτά θα σκοτωνόταν και ό 'Ιησοϋς.

Οί στρατιώτες έκτέλεσαν άμέσως τή διαταγή τοϋ 'Ηρώδη, μα ό 'Ιησοϋς ήταν πιά άσφαλισμένος στην Αίγυπτο.

Όστερα από λίγα χρόνια πέθανε ό 'Ηρώδης από μιá συχαμερή άρρώστια. Και οί 'Ιουδαίοι γιόρτασαν τό θάνατο του, γιατί είχαν πολú τυραννηθῆ άπ' αυτόν.

Τότε παρουσιάστηκε ὁ ἄγγελος στὸν Ἰωσήφ καὶ τὸν εἰδοποίησε νὰ γυρίσῃ πίσω στὴν πατρίδα του, γιατί πέθαναν ἐκεῖνοι, ποὺ ζητοῦσαν νὰ σκοτώσουν τὸ παιδί.

Σηκώθηκε ἀμέσως ὁ Ἰωσήφ, πήρε τὸν Ἰησοῦ καὶ τὴ Θεοτόκο κι' ἦρθαν καὶ κατοίκησαν στὴ Ναζαρέτ.

Ἀπὸ τὸ ὄνομα τῆς Ναζαρέτ ὀνομάστηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ Ναζωραῖος.

5. Ὁ Ἰησοῦς δώδεκα χρονῶν στὸ Ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων.

Ὁ Ἰησοῦς, ὅταν ἄρχισε νὰ μεγαλώνῃ, βοηθοῦσε τὸν Ἰωσήφ στὶς ἐργασίες του μὲ ὑπακοή καὶ προθυμία. Καὶ ὅσο

Ὁ Ἰησοῦς δώδεκα χρονῶν στὸ Ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων.

προχωροῦσε ἡ ἡλικία του τόσο καὶ τὸ πνεῦμα του προόδευε.

Ὅταν ἦταν δώδεκα χρονῶν, τὸν πήραν οἱ γονεῖς του

κι' ἦρθαν στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ γιορτάσουν τὸ Πάσχα. Κόσμος πολὺς ἀπὸ εὐσεβεῖς προσκυνητὲς πήγαιναν στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ τὴν γιορτὴ καὶ μαζὶ μ' αὐτοὺς ἀκολουθοῦσε καὶ ἡ ἅγια οἰκογένεια.

Ἐμειναν ἐκεῖ ἑπτὰ μέρες, ὅσο κρατοῦσε ἡ γιορτὴ. Κι' ὕστερα μαζὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους προσκυνητὲς, ποὺ γύριζαν στὶς πατρίδες τους, ἔφυγαν κι' αὐτοί.

Ὅταν βράδυασε, στάθηκαν νὰ ξεκουραστοῦν σ' ἓνα χάνι καὶ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Παναγία ζήτησαν ἀμέσως τὸν Ἰησοῦν. Πίστευαν ὅτι ὁ Ἰησοὺς βρισκόταν ξεπίσω τους παίζοντας μὲ τ' ἄλλα παιδιὰ τῆς συνοδείας. Μάταια ὅμως, ὁ Ἰησοὺς δὲ βρισκόταν πουθενά. Θυμόνταν τώρα, πὼς βρέφος ἀκόμη, γύρευαν οἱ ἐχθροὶ του νὰ τὸν σκοτώσουν. Γεμάτοι φόβο καὶ ἀπελπισία τρέχουν πίσω στὰ Ἱεροσόλυμα μήπως τὸν βροῦν.

Τρεῖς μέρες ψάχνουν μάταια παντοῦ, στοὺς δρόμους τῆς πόλης, στὶς πλατεῖες μέσα στὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ.

Τρέχουν τώρα στὸ Ναὸ γιὰ νὰ παρακαλέσουν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς λυπηθῇ καὶ νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Καὶ μόλις μπῆκαν στὸ ἱερό τοῦ Ναοῦ, τὸν βρίσκουν νὰ κάθεται, σὰν καλὸς καὶ ἐπιμελὴς μαθητὴς, ἀνάμεσα στοὺς σοφοὺς δασκάλους τῶν Ἰουδαίων. Ὁ κόσμος, ποὺ ἦταν ἐκεῖ, θαύμαζε τὸ μικρὸν Ἰησοῦν γιὰ τὶς σοφὲς ἀπαντήσεις, ποὺ ἔδιδε στοὺς δασκάλους.

Ἡ μητέρα του τρέχει ἀμέσως κοντὰ του καὶ χαϊδεύοντάς τον καὶ κλαίοντας ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς τοῦ ἔλεγε τρυφερά: «Παιδί μου τί μᾶς ἔκαμες; Νὰ ἐγὼ καὶ ὁ πατέρας σου μὲ ἀγωνία σὲ ζητούσαμε τρεῖς μέρες».

«Γιατί μὲ ζητούσατε; ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοὺς μὲ μεγάλο σεβασμό. Δὲν ξέρατε ὅτι πρέπει νὰ βρίσκωμαι στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου;»

Τὰ λόγια του αὐτὰ εἶχαν μιὰ μεγάλη σημασία καὶ ἡ μητέρα του τὰ θυμόταν σ' ὅλη τὴ ζωὴ τῆς.

Ἀκολούθησε ὕστερα τοὺς γονεῖς του καὶ γύρισαν στὸ πτωχικὸ τους σπίτι τῆς Ναζαρέτ.

6. Ἡ Βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Ἰησοὺς ἔμενε κοντὰ στοὺς γονεῖς του, ὥσπου ἔγινε τριάντα χρονῶν, ἐξακολουθώντας νὰ βοηθῇ τὸν Ἰωσήφ στὶς ἐργασίες του. Τότε ἔρχεται στὸν Ἰορδάνη ζητώντας ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο νὰ τὸν βαπτίσῃ. Ὁ Ἰωάννης ἔλεγε πάντα στὸ κήρυγμά του στὸ λαὸ ὅτι «ἐγὼ σᾶς βαπτίζω μὲ τὰ νερὰ τοῦ Ἰορδάνη, ἐκεῖνος ὅμως, ποὺ θὰ ῥθῆ ὕστερα ἀπὸ ἐμέ, θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲ τὸ ἅγιο Πνεῦμα». Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ προφήτεψε γιὰ τὸ Χριστό, μὰ δὲν τὸν γνώριζε προσωπικά.

Μόλις ὅμως εἶδε τὸ Χριστὸ κατάλαβε ἀπὸ τὸ θεϊκὸ του

πρόσωπο πώς ήταν ανώτερος του. Αισθάνθηκε μιὰ βαθειὰ ἐντύπωση. Γι' αὐτὸ τὸν ἐμπόδιζε νὰ βαπτιστῆ ἀπ' αὐτὸν λέγοντάς του : « Ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη νὰ βαπτισθῶ ἀπὸ σέ, καὶ σὺ ἔρχεσαι σ' ἐμέ νὰ σὲ βαφτίσω ; »

« Μὴν ἀρνεῖσαι, Ἰωάννη, τοῦ ἔπε τότε ὁ Χριστός, νὰ μὲ

Ἡ Βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

βαφτίσης, γιατί πρέπει νὰ ὑπακούσωμε στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ».

Τότε ὁ Ἰωάννης βάπτισε τὸ Χριστό. Καὶ τῆ στιγμῆ τῆς βάφτισης ἄνοιξαν οἱ οὐρανοὶ καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα κατέβηκε καὶ στάθηκε στὴν κεφαλὴ τοῦ Χριστοῦ σὰν περιστέρα. Καὶ

άμέσως ακούστηκε μιὰ φωνή λέγοντας : «Αὐτός εἶναι ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός».

Τὴ βάφτιση τοῦ Χριστοῦ τὴν λέμε καὶ Θεοφάνεια ἢ Ἐπιφάνεια, γιατί σ' αὐτὴ τὴν ἡμέρα φάνηκε ὁ Θεός ὡς Πατέρας τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα σάν περιστέρα. Δηλαδή φανερώθηκε ἡ ἅγια Τριάδα.

Τὴν λέμε καὶ Φῶτα, γιατί τὴ μέρα αὐτὴ στὴν ἀρχαία Ἐκκλησία βαπτίζονταν οἱ χριστιανοὶ καὶ φωτίζονταν στὴν ἀληθινὴ πίστη.

Στὴ γιορτὴ αὐτὴ, τὴν 6 Ἰανουαρίου, ψάλλεται τὸ ἀκόλουθο τροπάριο :

«Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε,
ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις.
Τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει Σοι,
ἀγαπητόν Σε υἱὸν ὀνομάζουσα.
Καὶ τὸ Πνεῦμα, ἐν εἶδει περιστερᾶς
ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές.
Ὁ Ἐπιφανείς, Χριστέ ὁ Θεός,
καὶ τὸν κόσμον φωτίσας δόξα σοι.»

ΜΕΡΟΣ Γ΄.

ΤΟ ΘΕΙΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΜΑΘΗΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ὁ Χριστὸς μόλις βαπτίστηκε, ἄρχισε τὸ θεῖο ἔργο του· δηλαδή νὰ κἀνὴ θαύματα καὶ νὰ διδάσκη τὸν κόσμον γιὰ νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες του.

Γιὰ τὸ ἔργο του αὐτὸ διάλεξε δώδεκα μαθητές. Τοὺς μαθητὲς αὐτοὺς ἀπέστειλε ὕστερα στοὺς διαφόρους λαοὺς γιὰ νὰ τοὺς διδάξουν καὶ νὰ τοὺς βαπτίσουν εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδας. Γι' αὐτὸ οἱ μαθητὲς του λέγονται καὶ Ἀπόστολοι.

Οἱ Ἀπόστολοι ἦταν ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, ἀπλοῖκοι καὶ ἀγράμματοι καὶ οἱ περισσότεροι ψαράδες. Ἄφησαν τὰ πάντα, οἰκογένεια, ἐργασία, περιουσία καὶ ἀκολούθησαν τὸ Χριστὸ μετ' ἀφοσίωση. Καὶ ὁ Χριστὸς τοὺς φώτισε μετ' τὸ ἅγιο Πνεῦμα.

Οἱ Ἀπόστολοι ἦταν δώδεκα καὶ τὰ ὀνόματα τους εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

1) Ἀνδρέας καὶ 2) ὁ ἀδερφός του Σίμων ἢ Πέτρος, γιοὶ τοῦ Ἰωνᾶ, 3) ὁ Ἰάκωβος 4) ὁ ἀδερφός του Ἰωάννης, γιοὶ τοῦ Ζεβεδαίου 5) Ἰάκωβος καὶ 6) ὁ ἀδερφός του Ἰούδας ἢ Λεβαΐτος ἢ Θαδδαῖος, γιοὶ τοῦ Ἀλφαίου 7) ὁ Φίλιππος καὶ 8) ὁ Ναθαναὴλ ἢ Βαρθολομαῖος, οἱ δύο φίλοι 9) ὁ Θωμᾶς, ποὺ λεγόταν καὶ δίδυμος 10) ὁ Ματθαῖος, ὁ τελώνης 11) Σίμων ὁ Κανανίτης, ποὺ λεγόταν καὶ ζηλωτῆς καὶ 12) ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης. Στὴ θέση τοῦ Ἰούδα, ποὺ ἔγινε προδότης, διάλεξαν ἔπειτα οἱ Ἀπόστολοι τὸ Ματθαῖα.

Ἡ γιορτὴ τῶν 12 Ἀποστόλων εἶναι στὶς 30 Ἰουνίου.

Α΄. Τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ.

Θαύματα εἶναι ἐκεῖνες οἱ πράξεις τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶναι ἀκατόρθωτες ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Μποροῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι νὰ κάμουν αὐτές, μὰ θὰ πάρουν πρῶτα τὴ δύναμη αὐτὴν ἀπὸ τὸ Θεό.

Μετ' αὐτὰ τὰ θαύματα ἐφάνέρωνε ὁ Χριστὸς τὴ θεία του δύναμη κι' ἔδειχνε τὴν ἀγάπη καὶ τὴ πρόνοια του στὸν ἄνθρωπο.

1. Τὸ θαῦμα τοῦ Χριστοῦ σ' ἓνα γάμο στὴν πόλη Κανᾶ.

“Όταν κάποια μέρα περνοῦσε ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς μαθητῆς του ἀπὸ τὴν πόλη Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καλέστηκε σ' ἓνα γάμο. Σ' αὐτὸν ἦταν καὶ ἡ Θεοτόκος καλεσμένη ἀπὸ τοὺς νεονύμφους, ποὺ θὰ ἦταν συγγενεῖς τῆς ἢ γνωστοί τῆς.

Μετὰ τὸ γάμο κάθησαν στὸ τραπέζι ὄλοι οἱ καλεσμένοι νὰ φᾶνε καὶ νὰ διασκεδάσουν.

Μὰ πάνω στὴ διασκέδαση τελείωσε τὸ κρασί. Οἱ νεόνυμφοι καὶ οἱ ἄλλοι στενοχωρήθηκαν πολὺ, γιατί δὲν μπόρεσαν νὰ προμηθευτοῦν ἄλλο κρασί. Μὰ καὶ ντρέπονταν νὰ ποῦν στοὺς καλεσμένους, πῶς τὸ κρασί σῶθηκε.

Ἡ Θεοτόκος ὁμῶς βλέποντας τὴ στενοχώρια τῶν καλῶν αὐτῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅτι κινδύνευε νὰ σταματήσῃ ἡ ἀθάνατή διασκέδαση, εἶπε στὸ Χριστό: «Κρασί δὲν ἔχουν ἄλλο».

Πίστευε ὅτι κι ὁ Χριστὸς περιμένε τὴν κατάλληλη στιγμή γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς καλεσμένους. Γι' αὐτὸ εἶπε στοὺς ὑπηρετῆς τοῦ σπιτιοῦ:

«Ὅ,τι σᾶς πῆ κάμετε τὸ ἀμέσως».

Καὶ πραγματικὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ Χριστὸς λέει στοὺς ὑπηρετῆς: «Γεμίσετε τὶς στάμνες νερό».

Οἱ Ἰουδαῖοι προτοῦ καθίσουν στὸ τραπέζι νὰ φᾶνε κι ὕστερα, ποὺ σηκώνονταν, συνήθιζαν νὰ νίπτουν τὰ χέρια τους. Γι' αὐτὸ βρίσκονταν ἐκεῖ ἕξι στάμνες μὲ νερό γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό.

Οἱ ὑπηρετῆς ἐπλυναν τότε τὶς στάμνες καὶ τὶς γέμισαν νερό, ὅπως τοὺς πρόσταξε ὁ Χριστὸς. Πάρτε ἀπ' αὐτό, τοὺς εἶπε τότε ὁ Χριστὸς καὶ φέρτε το στὸν ἀρχιτρίκλινο» (δηλαδή σ' ἐκεῖνον, ποὺ φρόντιζε γιὰ τὴ τάξη τοῦ τραπεζιοῦ).

Ὁ ἀρχιτρίκλινος δοκιμάζοντας τὸ τὸ βρῆκε ἀντὶ νερό ἔξοχο κρασί. Μὴ ξέροντας, τί ἀκριβῶς ἔγινε, κάλεσε τὸ νυμφίο καὶ τοῦ ἔπε: «Κάθε ἄνθρωπος πρῶτα δίνει στοὺς καλεσμένους του καὶ πίνουν τὸ καλὸ κρασί, κι ὅταν ἔρθουν στὸ κέφι, τοὺς δίνει τὸ χειρότερο. Ἐνῶ ἐσὺ φύλαξες τὸ καλύτερο κρασί τελευταῖα». Κατάλαβαν ὁμῶς τότε ὄλοι τί ἀκριβῶς ἔγινε καὶ θαυμάζοντας δόξαζαν τὸ Θεό.

Τὸ πρῶτο τοῦτο θαῦμα τοῦ Χριστοῦ ἔκαμε τοὺς μαθητῆς του νὰ τὸν πιστεύσουν ὡς γιὸ τοῦ Θεοῦ.

2. Ἡ ἀνάστασις τοῦ γιοῦ τῆς χήρας.

Ὁ Ἰησοῦς περνοῦσε μιὰ μέρα ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Γαλιλαίας Ναῖν. Καὶ στὴν εἴσοδο τῆς πόλης συνάντησε μιὰ κηδεῖα.

Κηδευόταν τὸ μονάκριβο παιδί μιᾶς χήρας μητέρας. Πολὺς κόσμος ἀκολουθοῦσε τὴν κηδεῖα συμπαθώντας τὸν πόνο τῆς δυστυχισμένης μητέρας. Ἡ ἄμοιρη γυναίκα ἀκολου-

θοῦσε πίσω ἀπὸ τὸ φέρετρο θρηνώντας τὸν πρόωρο χαμὸ τοῦ παιδιοῦ τῆς.

Ὁ Ἰησοῦς μόλις τὴν εἶδε, τὴ λυπήθηκε. «Μὴ κλαῖς, γυναίκα, τῆς εἶπε μὲ συμπόνια. Ὁ γιὸς σου δὲν πέθανε. Κοιμᾶται». Πλησίασε πρὸς τὸ φέρετρο, ποῦ ἦταν ξεσκέπαστο, ὅπως συνήθιζαν οἱ Ἑβραῖοι. Καὶ στρέφοντας τὸ βλέμμα του πρὸς τὸ νεκρὸ φώναξε: «Νέε, σήκω σοῦ λέω». Καὶ τὸ θαῦμα ἀμέσως ἔγινε. Ὁ νέος ἀνασηκώθηκε ἀμέσως κι ἄρχισε νὰ μιλή. Τὸν βοήθησε τότε ὁ Χριστὸς νὰ πηδήσῃ ἀπὸ τὸ φέρετρο καὶ τὸν παράδωσε στὴ μητέρα του.

Μητέρα καὶ γιὸς ἀγκαλιάζονται καὶ καταφιλοῦνται μὲ δάκρυα χαρᾶς. Καὶ τρέχοντας πέφτουν στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ καταφιλώντας τα μὲ ἄπειρη εὐγνωμοσύνη. Ὁ λαὸς θουμάζοντας τὸ Χριστὸ καὶ δοξολογώντας τον ἔλεγε: «Μεγάλος προφήτης παρουσιάστηκε σ' ἡμᾶς. Ὁ Θεὸς τὸν ἔστειλε γιὰ νὰ μᾶς σώσῃ». Καὶ διάδωσε τὸ θαῦμα παντοῦ.

3. Ἀνάσταση τῆς κόρης τοῦ Ἰαείρου.

Ὅταν ὁ Χριστὸς βρισκόταν στὴν πόλη τῆς Γαλιλαίας Καπερναοῦμ, φιλοξενήθηκε μὲ τοὺς μαθητὲς του στὸ σπίτι τοῦ τελῶνῃ Ματθαίου. Ὁ Ματθαῖος φιλοξένησε τὸ Χριστὸ καὶ τοῦ ἔκαμε καὶ δεῖπνο ἀπὸ εὐχαρίστηση, γιὰ τὸν κάλεσε γιὰ μαθητὴ του. Στὸ τραπέζι ἦταν καλεσμένοι καὶ πολλοὶ ἄλλοι τελῶνες καὶ ἄλλοι φίλοι του.

Στὸ τραπέζι ἐπάνω μπαίνει στὸ σπίτι τοῦ Ματθαίου ἕνας ἀρχηγὸς τῆς συναγωγῆς, ποῦ λεγόταν Ἰαείρος. (Συναγωγή ἦταν μιὰ συγκέντρωση τῶν Ἑβραίων, ποῦ προσήχοντο στὸ Θεό). Μόλις εἶδε τὸ Χριστὸ ἔτρεξε κι ἔπεσε στὰ πόδια του παρακαλώντας τον θερμὰ καὶ λέγοντας του πονεμένα: «Κύριε, ἡ κόρη μου πεθαίνει. Ἔχασα κάθε ἐλπίδα γιὰ τὴ ζωὴ τῆς. Ἐλα, σὲ παρακαλῶ, σπίτι μου νὰ βάλῃς τὸ θαυματουργὸ χέρι σου ἐπάνω τῆς καὶ θὰ ζήσῃ».

Πραγματικὰ ἡ μονάκριβη κόρη τοῦ Ἰαείρου, δώδεκα μόλις χρονῶ, ψυχομαχοῦσε.

Ὁ Χριστὸς βλέποντας τὴν πίστη τοῦ Ἰαείρου σηκώνεται ἀμέσως. Καὶ μαζί μὲ τοὺς μαθητὲς του καὶ ἄλλο κόσμο, ποῦ τὸν ἀκολουθοῦσε, πήγαινε στὸ σπίτι τοῦ Ἰαείρου. Μὰ στὸ δρόμο φτάνει τρέχοντας ἕνας ὑπηρέτης τοῦ Ἰαείρου λέγοντας του. «Ἡ κόρη σου πέθανε! Μὴν ἐνοχλῆς τὸ διδάσκαλο».

Ἡ εἶδηση αὐτὴ ἔπεσε σὰν κεραυνὸς στὸν ἄτυχο πατέρα. Μὰ ὁ Χριστὸς δίδοντας του θάρρος τοῦ ἔπε: «Μὴ φοβᾶσαι! Πίστευε κι ἡ κόρη σου θὰ σωθῇ».

Καὶ παίρνοντας μαζί του μόνο τρεῖς μαθητὲς του, τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν πατέρα μπαίνει στὸ σπίτι. Τὸ σπίτι ἦταν ἄνω κάτω. Ἐκεῖ βρίσκονταν κιόλας οἱ μουσικοί, ποῦ ἔπαιζαν λυπητερὰ κομμάτια. Ἦταν ἀκόμη

καί γυναίκες, πού μοιρολογοῦσαν τήν πεθαμένη. Ἔτσι συνήθιζαν τότε οἱ Ἑβραῖοι νά κάνουν στούς νεκρούς.

«Γιατί κάνετε τόσο θόρυβο; τούς εἶπε ὁ Χριστός. Πάψετε τὰ κλάμματα καί φύγετε ὅλοι ἀπ' ἐδῶ. Ἡ κόρη δὲν πέθανε. Κοιμᾶται!».

Μερικοὶ ἀκούοντας τὰ λόγια του αὐτὰ ἄρχισαν νά τὸν κοροϊδεύουν, γιατί ἤξεραν καλά, πὼς ἡ κόρη στ' ἀλήθεια πέθανε. Ὁ Χριστός τότε παίρνοντας μαζί του τοὺς τρεῖς μαθητές του καί τοὺς γονεῖς τῆς κόρης πλησιάζει στοῦ κρεβάτι τῆς νεκρᾶς.

Καί πιάνοντας τὸ χέρι τῆς νεκρᾶς τῆς λέει: «Κόρη μου! Ἐγὼ σοῦ ὀμιλῶ. Σήκω ἐπάνω». Καί ἡ κόρη ἀμέσως σηκώθηκε. Τότε ὁ Χριστός τὴν πήρε ἀπὸ τὸ χέρι καί τὴν παράδωσε στοὺς γονεῖς τῆς λέγοντας τοὺς «δόστε τῆς νὰ φάη».

Τὴν ἀγκαλιάζουν μὲ λαχτᾶρα χύνοντας δάκρυα χαρᾶς, ἐνῶ ἐκείνη φώναζε «Πατέρα! Μητέρα!».

Πέφτουν ἔπειτα στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ, τοῦ τὰ φιλοῦν καί τὰ βρέχουν μὲ δάκρυα ἄπειρης εὐγνωμοσύνης.

Ὁ Χριστός φεύγοντας τοὺς εἶπε νὰ μὴν ποῦν τίποτα σὲ κανένα. Μὰ ἡ φήμη τοῦ θαύματος διαδόθηκε σ' ὅλη τὴ χώρα τῆς Γαλιλαίας καί τὰ περίχωρα. Καί ὅλοι θαυμάζοντας τὴ δύναμη του δόξαζαν τὸ Θεό.

4. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν.

Μιά μέρα, ἐνῶ περνοῦσε ὁ Χριστός ἀπὸ κάποιο χωριὸ γιὰ νὰ πῆε στὰ Ἱεροσόλυμα, ἄκουσε νὰ τοῦ φωνάζουν «Ἰησοῦ, δάσκαλε, λυπήσου μας».

Τοῦ φώναζαν δέκα λεπροὶ ἀπὸ μακριά. Ἀπαγορευόταν νὰ πλησιάζουν ἄνθρωπο, γιατί ἡ λέπρα εἶναι ἄρρώστια κοληθητική. Ἀλλιῶς τιμωρόνταν μὲ θάνατο. Ὁ Χριστός συγκινήθηκε ἀπὸ τὴ δυστυχία τους καί τοὺς φώναξε: «Πηγαίνετε νὰ παρουσιασθῆτε στοὺς ἱερεῖς σας».

Μόνον οἱ ἱερεῖς μπορούσαν νὰ τοὺς δώσουν τὴν ἄδεια νὰ πλησιάζουν τοὺς ὑγιεῖς ἀνθρώπους, ἂν πραγματικὰ ἔβλεπαν, πὼς γιатреύτηκαν ἀπὸ τὴ λέπρα.

Οἱ λεπροὶ ἔτρεξαν ὅλο χαρὰ στοὺς ἱερεῖς τοῦ χωριοῦ τους, σὰν ἔβλεπαν μάλιστα πὼς γιатреύτηκαν κιόλας.

Ἡ ἄδεια ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς δόθηκε. Τοὺς βρῆκαν ὅλους γιатреμένους. Μὰ ἀπὸ τοὺς δέκα μόνον ἓνας γύρισε κι ἔπενε στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ φιλώντας τα ἀπὸ εὐγνωμοσύνη. Κι αὐτὸς μάλιστα δὲν ἦταν Ἰουδαῖος παρὰ Σαμαρείτης. Ἀνθρώπος δηλαδή, πὸν τὸν νόμιζαν οἱ Ἰουδαῖοι κολασμένο, γιατί ἦταν ξένος καί ἀπὸ ἄλλη θρησκεία.

Ὁ Χριστός λυπήθηκε ἀπὸ τὴν ἀχαριστία τῶν ἄλλων καί εἶπε μὲ παράπονο: Μὴ δὲ γιатреύτηκαν κι οἱ δέκα; Ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι ἐννιά; Δὲ γύρισε κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς γιὰ νὰ δο-

ξάση τὸ Θεό, παρὰ αὐτός ὁ ξένος»; «Σήκω ἐπάνω, εἶπε τότε ὁ Χριστός τὸν Σαμαρείτη, καὶ πήγαινε, γιατί ἡ πίστη σου σὲ ὄσωσε».

5. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ στὴν Καπερναοῦμ.

Ὁ Χριστὸς ξαναγύρισε στὴν Καπερναοῦμ. Ὅλοι τὸν περιμέναν ἐκεῖ ἀνυπόμονα. Εἶχαν ἀκούσει γιὰ τὰ θαύματα του καὶ ἤθελαν νὰ τὸν δοῦν ἀπὸ κοντὰ καὶ νὰ τὸν θαυμάσουν. Ἔμαθαν πὼς βρισκόταν σ' ἓνα σπίτι τῆς πόλης κι ὅλοι ἔτρεξαν ἐκεῖ.

Τόσοι πολλοὶ μαζεύτηκαν, ποὺ γέμισε τὸ σπίτι κι ὅλη ἡ αὐλὴ καὶ ὅλος ἀπ' ἔξω ὁ δρόμος.

Στὸ σπίτι αὐτὸ μῆκαν καὶ πολλοὶ Φαρισαῖοι καὶ Γραμματεῖς. Αὐτοὶ ἦταν ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ, γιατί φανέρωνε στὸ λαὸ τὴν ὑποκρισία τους. Ἦρθαν λοιπὸν γιὰ νὰ βροῦν κάτι καὶ κάνουν κακὸ στὸ Χριστό.

Οἱ Φαρισαῖοι δίδασκαν ὅτι μόνον αὐτοὶ φυλάσσουν τὸ νόμο τοῦ Μωϋσῆ καὶ ἐκτελοῦν τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Μὰ ἄλλα ἔλεγαν καὶ ἄλλα ἔκαναν. Ἦταν ὑποκριτές. Εἶχαν ὅμως μεγάλη δύναμη στὸ λαό, γιατί ὁ λαὸς δὲν καταλάβαινε τίς ὑποκρισίες τους.

Οἱ ἄλλοι, οἱ Γραμματεῖς, ξηγοῦσαν στίς συναγωγές τὴν Πηλαιὰ Διαθήκη. Ἦταν κι' αὐτοὶ ὅμοιοι μὲ τοὺς Φαρισαίους. Εἶχαν τίς ἴδιες ἰδέες.

Ὅλοι λοιπὸν αὐτοὶ ἦταν ὅλο μάτια καὶ αὐτιά γιὰ νὰ βροῦν τάχα κάτι καὶ κατηγορήσουν τὸ Χριστό.

Ἐνῶ λοιπὸν ὁ Χριστὸς δίδασκε στὸ σπίτι ἐκεῖνο, νὰ καὶ καταφθάνουν τέσσερις ἄνθρωποι λαχανιασμένοι. Κρατοῦσαν σ' ἓνα κρεβάτι ἓνα παράλυτο γιὰ νὰ τὸν γιατρέψῃ ὁ Χριστός.

Δὲν μπόρεσαν ὅμως νὰ μποῦν στὸ σπίτι ἀπὸ τὸν πολὺ κόσμος. Τότε ἀνέβασαν τὸν παράλυτο στὴ σκεπὴ τοῦ σπιτιοῦ. Ἐβγαλαν μερικὲς σανίδες καὶ ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα αὐτὸ κατέβασαν τὸν παράλυτο μὲ χονδρὰ σκοινιά ἐμπρὸς στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστὸς τὸν κοίταξε μὲ συμπόνια βλέποντας τὴ πίστη καὶ τὴν ἐλπίδα του. Οἱ Φαρισαῖοι ὅμως καὶ οἱ Γραμματεῖς ἀδιαφόρησαν, γιατί πίστευαν, πὼς κάθε ἀρρώστια εἶναι τιμωρία τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀλήθεια εἶναι, πὼς πραγματικὰ ὁ παράλυτος ἔπαθε ἀπὸ τίς ἁμαρτίες του, ποὺ τοῦ ἔβλαψαν τὴν ὑγεία του. Τώρα ὅμως εἶναι μετανιωμένος εὐλικρινὰ καὶ δείχνει ἀληθινὴ πίστη στὸ Χριστό. Γι' αὐτὸ ἀξίζει νὰ τὸν συμπονοῦν οἱ ἄνθρωποι.

Ὁ Χριστὸς λοιπὸν βλέποντας τὴν τὴν πίστη καὶ αὐτοῦ καὶ ἐκείνων, ποὺ τὸν ἔφεραν, τοῦ λέει: «Ἔχε θάρρος, παιδί μου. Συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες σου».

Οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς, σὰν ἄκουσαν τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Χριστοῦ, παραξενεύτηκαν καὶ σκέπτονταν «Ποῖος εἶναι αὐτός, ποῦ λέει τέτοιες βλαστήμιες; Ποῖος ἄλλος μπορεῖ νὰ συγχωρᾷ ἁμαρτίες παρὰ μόνον ὁ Θεός;».

Ὁ Χριστὸς κατάλαβε τὶς πονηρὲς σκέψεις τοὺς καὶ τοὺς εἶπε: «Γιατὶ κάνετε αὐτὲς τὶς πονηρὲς σκέψεις; Τί εἶναι πῶς εὐκολο νὰ πῆ κανεὶς στὸν παράλυτο; Συγχωριοῦνται οἱ ἁμαρτίες σου ἢ νὰ τοῦ πῆ πάρε τὸ κρεβάτι σου, σήκω ἐπάνω καὶ περπάτα;» Παραδέχονται βέβαια ὅτι καὶ τὸ ἓνα καὶ τὸ ἄλλο γιὰ νὰ γίνῃ χρειάζεται θεία δύναμη. Μὰ δὲ μπορούσαν νὰ καταλάβουν πῶς ἐκεῖνος ποῦ συγχωρᾷ ἁμαρτίες, θὰ μπορούσε νὰ γιαιτρέῃ καὶ ἄρρώστιας. Καὶ ὁ παράλυτος γιὰ νὰ γιαιτρευθῆ ἀπὸ τὴν ἀρρώστια τοῦ ἔπρεπε νὰ γιαιτρευθῆ πρῶτα ἀπὸ τὴν ἁμαρτία του.

Σώπασαν τότε. Δὲν εἶχαν τί νὰ ἀπαντήσουν. «Γιὰ νὰ μάθετε, τοὺς λέει τότε ὁ Χριστὸς, ὅτι ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν ἐξουσία νὰ συγχωρᾷ τὶς ἁμαρτίες καὶ νὰ γιαιτρέῃ τοὺς ἀρρώστους, γυρίζει στὸ παράλυτο καὶ τοῦ λέει - «Σήκω ἐπάνω, πάρε στοὺς ὤμους σου τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε σπῆτι σου».

Ὁ παράλυτος ἀμέσως γιαιτρεύτηκε. Σηκώθηκε. Ἐπήρε τὸ κρεβάτι στοὺς ὤμους του. Καὶ τράβηξε γιὰ τὸ σπῆτι τοῦ δοξάζοντας τὸ Θεό.

Ὁ κόσμος, σὰν ἔβλεπε τὸν παράλυτο νὰ φεύγῃ, θαύμασε καὶ ἔλεγε: «Παράδοξα πράγματα εἶδαμε σήμερα. Ποιὲ σ' ἄλημας τὴ ζωὴ δὲν εἶδαμε τέτοιο θαῦμα».

6. Ὁ Ἰησοῦς γιαιτρεύει τὸν ὑπηρέτη ἑνὸς ἑκατόνταρχου.

Στὴν Καπερναοὺμ ὑπηρετοῦσε ἓνας Ρωμαῖος ἀξιωματικός, ποῦ διοικοῦσε ἑκατὸ στρατιῶτες (ἑκατόνταρχος) κι ἦταν φρουραρχὸς τῆς πόλης.

Ὁ ὑπηρέτης του, ἓνα τίμιο καὶ ἐργατικὸ παιδί, ποῦ γι' αὐτὸ τὸν ἀγαποῦσε πολὺ, ἦταν πολὺ βαριά ἀρρωστος. Ὁ ἀφεντικός του, ἂν καὶ ἦταν εἰδωλολάτρης, πίστευε πῶς μόνος ὁ Χριστὸς μπορούσε νὰ γιαιτρέψῃ τὸν ὑπηρέτη του. Μὰ σεβόταν τόσο πολὺ τὸ Χριστό, ποῦ δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ πάῃ μόνος του νὰ τὸν παρακαλέσῃ. Γι' αὐτὸ παρακάλεσε μερικοὺς γνωστοὺς του πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων νὰ μεσιτεύσουν στὸ Χριστό. Οἱ πρεσβύτεροι δέχθησαν εὐχαρίστως καὶ ἔτρεξαν στὸ Χριστὸ λέγοντας του: «Ὁ ἑκατόνταρχος εἶναι ἄξιος νὰ τοῦ κάμῃς τὴ χάρη νὰ πᾶς σπῆτι του καὶ νὰ γιαιτρέψῃς τὸ δοῦλο του. Γιατὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος μας καὶ ἔκτισε μὲ δικά του ἔξοδα τὴ συναγωγὴ μας».

Ὁ Χριστὸς δέχτηκε καὶ τοὺς ἀκολούθησε γιὰ τὸ σπῆτι τοῦ ἑκατόνταρχου. Μόλις ὁ ἑκατόνταρχος ἔμαθε ὅτι ὁ Χριστὸς ἔρχεται στὸ σπῆτι του, στέλνει καὶ τὸν εἰδοποιεῖ ὅτι

δὲν εἶναι ἄξιος νὰ τὸν δεχθῆ στὸ σπίτι του. Καὶ ὅτι μπορεῖ μ' ἓνα του λόγο νὰ γιατρέψῃ τὸν ὑπηρέτη του.

Ὁ Χριστὸς ὄμως προχώρησε γιὰ τὸ σπίτι. Κι ὁ ἑκατόνταρχος μόλις τὸν εἶδε νὰ πλησιάζῃ ἔτρεξε καὶ τοῦ ἔπε: «Κύριε, δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ μῆς στὸ σπίτι μου. Πῆς μόνον ἓνα λόγο κι' ὁ ὑπηρέτης μου θὰ γιατρευτῆ ἀμέσως. Γιατί κι ἐγὼ μπορῶ νὰ πῶ, ἂν κι' ἔχω ἄλλους ἀνωτέρους μου, σ' ἓνα στρατιώτη μου. Πήγαινε! καὶ ἀμέσως πηγαίνει. "Ἄλλον διατάζω· ἔλα ἐδῶ, κι' ἀμέσως ἔρχεται. Καὶ τὸν ὑπηρέτη μου διατάζω. Κάμε αὐτό. Καὶ τὸ κάνει ἀμέσως." Ἔτσι καὶ σὺ μπορεῖς νὰ διατάξῃς ὄλες τὶς ἀρρώστιες καὶ νὰ ὑπακούουν σὲς προσταγὰς σου».

Ὁ Χριστὸς θαύμασε τὴ μεγάλη πίστη τοῦ ἑκατοντάρχου καὶ λέει στὸ λαό, ποῦ τὸν ἀκολουθοῦσε «Ἀλήθεια. Οὔτε στοὺς Ἰουδαίους βρῆκα τέτοια πίστη. Κι ἀκόμη σὰς λέω, ὅτι πολλοὶ εἰδωλολάτρεις θὰ γίνουν οἱ πιὸ πιστοὶ ὀπαδοὶ μου. Καὶ ἀμέσως ὕστερα εἶπε στὸν ἑκατόνταρχο: «Πήγαινε καὶ θὰ γίνῃ ὅπως πίστευες». Καὶ τὴν ἴδια στιγμή ὁ ὑπηρέτης του γιατρεύτηκε.

Ἐτρεξαν τότε ὅλοι οἱ φίλοι τοῦ ἑκατόνταρχου σπίτι του καὶ βεβαιώθηκαν ὅτι ὁ ὑπηρέτης του γιατρεύτηκε.

7. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ στὴν Ἱερουζαλήμ.

Ἕνας τυφλὸς καθόταν σ' ἓνα δρόμο τῆς πόλης Ἱερουζαλήμ καὶ ζητιάνευε.

Σὰν ἄκουσε μεγάλη ὀχλοβοή, ρώτησε νὰ μάθῃ τί συμβαίνει, γιατί τὴ στιγμή ἐκεῖνη περνοῦσε ὁ Χριστὸς, ποῦ τὸν ἀκολουθοῦσε πολὺς λαός.

«Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, τοῦ ἔπαν, περνᾷ ἀπ' ἐδῶ».

«Ἰησοῦ ἀπόγονε τοῦ Δαβὶδ, σπλαχνίσου με κι' ἐλέησέ με», φώναξε ἀμέσως ὁ τυφλός. Κι ἐνῶ ὁ λαὸς τοῦ ἔλεγε νὰ μὴ φωνάζῃ, ἐκεῖνος φώναζε ἀκόμη δυνατώτερα «ἀπόγονε τοῦ Δαβὶδ, σπλαχνήσου με».

Ὁ Ἰησοῦς πρόσταξε τότε καὶ τὸν ἔφεραν ἐμπρὸς του.

«Τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω; τὸν ρώτησε ὁ Χριστὸς. Κι' ἐκεῖνος ἀπάντησε: «Κύριε, θέλω νὰ μὲ κάμῃς νὰ βλέπω».

Κι' ὁ Χριστὸς βλέποντας τὴ μεγάλη του πίστη τοῦ ἔπε «Ἀνάβλεψε, ἡ πίστη σου σέ ἔσωσε».

Ὁ τυφλὸς ξαναεἶδε ἀμέσως τὸ φῶς του. Καὶ γιὰ τὴν μεγάλη εὐτυχία καὶ χαρὰ του ἀκολούθησε τὸ Χριστὸ μαζί με τὸ λαὸ δοξάζοντας καὶ εὐχαριστώντας τὸ Θεό.

8. Ὁ Ἰησοῦς χορταίνει μὲ πέντε ἄρτους καὶ δύο ψάρια πέντε χιλιάδες ἀνθρώπους.

Μιά μέρα πρωτὶ πρωτὶ βρισκόταν ὁ Χριστὸς σὲ μιὰ ἀκρογιαλιά τῆς λίμνης Γεννησαρέτ τῆς Γαλιλαίας. Σὲ λίγο ἦρθαν

ἐκεῖ καί οἱ Ἀπόστολοι κουρασμένοι ἀπὸ τῆς περιοδείας τους. Ἄπ' ἐκεῖ μπήκαν ὁ Χριστὸς καὶ οἱ μαθητὲς του σ' ἓνα μικρὸ πλοῖο καὶ πῆγαν σ' ἓνα ἔρημο μέρος τῆς λίμνης κοντὰ στὴν πόλη Βηθσαΐδα. Ἦθελαν τὴν ἡμέρα αὐτὴ νὰ ἀποφύγουν τὸν κόσμον καὶ νὰ ξεκουρασθοῦν.

Ὁ κόσμος ὁμῶς, ποῦ δὲν ἄφηνε ἀπὸ κοντὰ τὸ Χριστὸ στὶς περιοδείας του, τὸν εἶδε νὰ φεύγῃ μὲ τὸ πλοῖο καὶ κατὰλαβε, ποῦ θὰ πάῃ. Δὲ χάνει καιρὸ. Τρέχει ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς παραλιακὰ καὶ φθάνει προτιήτερα ἀπὸ τὸ Χριστὸ στὸ μέρος ἐκεῖνο. Μαζὶ μὲ τὸν κόσμον ἐνώθησαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι προσκυνητὲς, ποῦ κατέβαιναν νὰ πᾶν στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ Πάσχα τους.

Σὰν ἔφθασε ὁ Χριστὸς ὕστερα ἀπὸ λίγο καὶ εἶδε τόσο λαὸ νὰ τὸν περιμένῃ μὲ τόση ἀφοσίωση, συγκινήθηκε. Καὶ χωρὶς νὰ ξεκουραστῇ καθόλου, χαίροντας γιὰ τὴν προθυμία τοῦ λαοῦ, ἄρχισε νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ γιαιτρεύῃ τοὺς ἀρρώστους.

Πέρασε ὅλη ἡ ἡμέρα κι ἄρχισε πιά νὰ βραδιόζῃ καὶ τὸ πλῆθος τοῦ κόσμου δὲν κινόταν ἀπὸ τὴ θέση του. Οἱ μαθητὲς βλέποντας, πὼς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἦταν νηστικοί, εἶπαν στὸ Χριστό: «Ὁ τόπος ἐδῶ εἶναι ἔρημος κι' ἡ ὥρα εἶναι περασμένη. Ἄφησε λοιπὸν τὸ λαὸ νὰ πάῃ στὰ γύρω χωριά νὰ βρῇ κονάκι καὶ ν' ἀγοράσῃ τροφές. Γιατὶ ἐδῶ στὴν ἔρημὰ δὲν ἔχουν τί νὰ φᾶνε».

«Δὲν εἶναι ἀνάγκη, εἶπεν ὁ Χριστὸς, νὰ πᾶν στὰ χωριά νὰ βροῦν τροφίμα. Δότετε τοὺς ἑσείς νὰ φᾶνε».

«Πὼς εἶναι δυνατὸ ν' ἀγοράσουμε τροφές γιὰ τόσους ἀνθρώπους; εἶπαν οἱ μαθητὲς.

«Πόσους ἄρτους ἔχετε;» ρώτησε ὁ Χριστὸς.

«Δὲν ἔχουμε, τοῦ ἀπάντησαν, παρὰ πέντε ἄρτους καὶ δύο ψάρια».

«Φέрте τα ἐδῶ, τοὺς λέει, καὶ βάλετε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καθήσουν μὲ τάξη καὶ σειρά».

Οἱ μαθητὲς τοὺς ἔβαλαν καὶ κάθησαν.

Ἦταν ὅλοι πέντε χιλιάδες.

Πῆρε τότε ὁ Χριστὸς τὰ ψωμιὰ καὶ τὰ ψάρια καὶ, ἀφοῦ προσευχήθηκε, τὰ εὐλόγησε.

Ἔκοψε ὕστερα τὰ ψωμιὰ καὶ τὰ ἔδωκε στοὺς μαθητὲς τοῦ νὰ τὰ μοιράσουν.

Τὸ ἴδιο ἔκαμαν καὶ τὰ ψάρια.

Ἄφοῦ ἔφαγαν ὅλοι καὶ χόρτασαν, εἶπεν ὁ Χριστὸς στοὺς μαθητὲς του νὰ μαζέψουν ὅσα περισσεύσαν γιὰ νὰ μὴ χαθῇ τίποτε. Καὶ γέμισαν μὲ τὰ κομμάτια, ποῦ περισσεύσαν, δώδεκα κοφίνια.

Ὁ λαὸς βλέποντας τὸ θαῦμα αὐτὸ ἔλεγε: «Ἀλήθεια! αὐτὸς εἶναι ὁ προφήτης, εἶναι ὁ Μεσσίας, ποῦ τὸν ἔστειλε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον».

Καί, ἐνῶ ἔλεγαν αὐτὰ, ἐτοιμάζονταν νὰ τρέξουν, νὰ τὸν

ἀρπάσουν καὶ νὰ τὸν φέρουν στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ τὸν κάμουν βασιλιά.

Ὁ Χριστὸς ὁμῶς κατάλαβε τοὺς σκοποὺς τοὺς κι ἔφυγε. Ἀνέβηκε στὸ βουνό γιὰ νὰ προσευχηθῆ.

9. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου στὴ Βηθεσδά.

Μιά ἀπὸ τίς πύλες τοῦ φρουρίου τῶν Ἱεροσολύμων λεγομένην προβατική, γιὰτὶ ἀπ' ἐκεῖ περνοῦσαν τὰ πρόβατα, ποὺ χρῆσιμευαν γιὰ τίς θυσίαι τῶν Ἑβραίων. Κάτω ἀπὸ τὴν πύλη αὐτὴ ἦταν μιὰ δεξαμενὴ γεμάτη νερὸ σάν μιὰ μεγάλη κολυμβήθρα. Καὶ γύρω τῆς ἦταν κτισμένο ἕνα κτίριο, ποὺ εἶχε πέντε στοῆς, καὶ λεγόταν Βηθεσδά, ποὺ θὰ πῆ «σπίτι τῆς φιλανθρωπίας». Ἐνας ἄγγελος κατέβαινε κάθε τόσο κι ἀνατάραζε τὸ νερὸ τῆς Βηθεσδά. Κι' ὅποιος κατόρθωνε τὴ στιγμὴ ἐκείνη νὰ μῆ μέσα στὸ νερὸ, θεραπευόταν ἀπ' ὅποια ἀρρώστια κι' ἂν εἶχε. Κάτω λοιπὸν στίς στοῆς περιέμεναν πολλοὶ ἀρρωστοὶ, τυφλοὶ, σακάτηδες, φθισικοὶ καὶ ἄλλοι. Περίμεναν ἐκεῖ τὴν ταραχὴ τοῦ νεροῦ ἀπὸ τὸν ἄγγελο γιὰ νὰ πέσουν μέσα καὶ νὰ γιαιτρευτοῦν. Ἀνάμεσα σι τοὺς ἀρρωστοὺς αὐτοὺς περίμενε κι ἕνας παράλυτος πιασμένος στὸ κρεβάτι ἐδῶ καὶ 38 χρόνια.

Ὁ Χριστὸς, ποὺ βρισκόταν στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ τὴν γιορτὴ τοῦ Πάσχα, πέρασε ἀπὸ τὴ Βηθεσδά κι' εἶδε τὸ παράλυτο. «Θέλεις νὰ γί' ης καλά;» τὸν ρώτησε.

«Κύριε, τ' ἀποκρίθηκε, δὲν ἔχω ἄ'θρωπο νὰ μὲ βάλῃ στὴν κολυμβήθρα τὴν ὥρα ποὺ πρέπει. Ὡσπου νὰ συρθῶ πρὸς τὰ ἐκεῖ, προλαβίνει ἄλλος καὶ πηδάει μέσα».

«Σήκω ἐπάνω, τοῦ λέει τότε ὁ Χριστὸς, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ περπάτα».

Ὁ παράλυτος σηκώθηκε ἀμέσως, πῆρε τὸ κρεβάτι του καὶ περπατοῦσε ὄλο χαρὰ καὶ εὐγνωμοσύνη.

Ὁ Χριστὸς μόλις εἶδε νὰ μαζεύεται κόσμος, ἔφυγε γρήγορα. Κι' ἔτσι δὲν πρόφθασε ὁ παράλυτος νὰ μάθῃ ποιοὺς ἦταν αὐτός, ποὺ τὸν γιάτρεψε.

Τὴν ἡμέρα, ποὺ ἔκαμε τὸ θαῦμα αὐτὸ ὁ Χριστὸς, ἦταν Σάββατο. Κι οἱ Ἑβραῖοι τὸ Σάββατο δὲν ἐργάζονται καὶ κάθε ἐργασία κι' αὐτὴν τὴ φιλανθρωπία τὴν θεωροῦσαν ἄμαρτία.

Γι' αὐτό, ὅταν εἶδαν τὸν ἄνθρωπο αὐτὸν νὰ τρέχῃ μ' ἕνα κρεβάτι στοὺς ὤμους του, τὸν σταμάτησαν καὶ τὸν ἐπέπληξαν θυμωμένοι. «Σήμερα εἶναι Σάββατο καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σηκώης τὸ κρεβάτι σου».

Κι' ἐκεῖνος γιὰ νὰ δικαιολογηθῆ τοὺς εἶπε ὅτι, ἐκεῖνος, ποὺ μὲ γιάτρεψε, μὲ διάταξε νὰ σηκωθῶ, νὰ πάρω τὸ κρεβάτι μου καὶ νὰ περπατήσω.

«Τὶ ἄνθρωπος ἦταν αὐτός;», τὸν ρώτησαν τάχα ἀπὸ πε-

ριέργεια. Δέν ἤξερε ὅμως νά τοὺς πῆ, γιατί, ὅπως εἶπαμε παραπάνω, δέν πρόφθασε νά τὸν δῆ.

Ἵστερα ἀπὸ λίγο τὸν συνάντησε ὁ Χριστὸς στὸ Ναὸ καὶ τοῦ ἔπε. «Πρόσεξε. Ἔγινες πιά καλά. Μὴν κάνης ἀμορτίες γιὰ νά μὴ πάθης χειρότερα».

Σὰν ἔμαθε τώρα πὼς τὸν λένε, ἔτρεξε ἀμέσως στοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς εἶπε: «Ἐκεῖνος, ποὺ μὲ ἔκαμε καλά, λέγεται Ἰησοῦς». Στοχαζόταν πὼς θὰ χαίρονταν, ἂν μάθαιναν τὸν εὐεργέτη του.

Μὰ ἐκεῖνοι γεμάτοι ἔχθρα στὸ Χριστὸ ζητοῦσαν ἀπὸ τότε νὰ εὔρουν τρόπο νά τοῦ κάμουν κακό.

Ἵ Χριστὸς ὅμως γνωρίζοντας τοὺς κακοὺς σκοποὺς τοὺς ἔλεγε: «Ἵ Πατέρας μου ἀδιάκοπο ἐργάζεται γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων, κι ἐγὼ ὁ Γιὸς του τὸ ἴδιο κάνω».

10. Ἵ Χριστὸς παύει τὴν τρικυμία.

«Ἵς περάσουμε στὸ ἄλλο μέρος τῆς λίμνης» εἶπε μιὰ μέρα ὁ Χριστὸς στοὺς μαθητὲς του, ποὺ βρισκόνταν σὲ μιὰ παραλία τῆς λίμνης τῆς Γαλιλαίας.

Μπῆκαν τότε σ' ἓνα πλοῖο πρὸς τὸ δειλινὸ καὶ τράβηξαν γιὰ τὸ ἀντικρινὸ μέρος. Κι' ὁ Χριστὸς κουρασμένος ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας ἔπεσε καὶ κοιμόταν βαθιά.

Ἵτυχε νά ταξειδεύουν κι' ἄλλα πλοῖα τὴν ὥρα ἐκεῖνη.

Μόλις ὅμως ἀνοίχτηκαν ἀπὸ τὴν παραλία, σηκώθηκε ἓνας τρομερὸς ἀέρας κι ἔγινε μεγάλη τρικυμία. Τὰ κύματα ἀγριεμένα κτυποῦσαν τὸ πλοῖο μὲ δυνατὴ ὄρμη καὶ τὰ νερά ἀρχισαν τὰ σκεπάζουν τὸ πλοῖο.

Κινδύνευαν ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή νά βουλιάξουν.

Οἱ μαθητὲς τρέμοντας ἀπὸ τὸ φόβο τοὺς ζύπνησαν τὸ Χριστὸ λέγοντάς του «Κύριε, σῶσε μας, πνιγόμεστέ».

«Ἵλιγόπιστοι, τοὺς εἶπε ὁ Χριστὸς. Διατί εἴσαστε τόσο δειλοί;»

Καὶ ὅστερα πρόσταξε τὸν ἄνεμο καὶ τὴ θάλασσα νά ἡσυχάσουν.

Καὶ ἀμέσως ἔπαυσε ἡ τρικυμία κι ἡ θάλασσα γαλήνευσε.

«Μὰ ποιὸς εἶναι αὐτός, ποὺ καὶ τὸν ἄνεμο καὶ τὴ θάλασσα προστάζει κι ὑπακούουν στὴν προσταγή του;» Ἵλεγαν οἱ ἐπιβάτες τῶν πλοίων θαυμάζοντας.

11. Ἵ θεραπεία ἐνὸς τυφλοῦ ἐκ γενετῆς.

Ἵ Ἰησοῦς περνώντας ἓνα σάββατο ἀπ' ἓνα δρόμο τῶν Ἱεροσαλύμων εἶδε ἓνα τυφλὸ ἐκεῖ, ποὺ ζητιάνευε.

Οἱ μαθητὲς του καὶ μερικοὶ ἄλλοι Ἰουδαῖοι, ποὺ βρέθηκαν ἐκεῖ, ρώτησαν τὸ Χριστὸ «Διδάσκαλε, ποιὸς ἀμάρτησε αὐτός ὁ ἴδιος ἢ οἱ γονεῖς του καὶ γεννήθηκε τυφλὸς (ἐκ γενε-

της). Οι 'Ιουδαίοι νόμιζαν, όπως μάθαμε προηγουμένως, ότι οι αμαρτίες των ανθρώπων είναι τιμωρία του Θεού για τις αμαρτίες τους. «Ούτε αυτός αμαρτήσε, απάντησε ο Χριστός, ούτε οι γονείς του, μα γεννήθηκε τυφλός για να φανερωθούν τώρα τα έργα του Θεού».

Και άμέσως έφτυσε χάμω, έκαμε πηλό και άλειψε μ' αυτόν τα μάτια του τυφλού λέγοντας του. «Πήγαινε τώρα να νιφήσῃ σὴν κολυμβήθρα Σιλωάμ». Ήταν μιὰ μικρὴ λίμνη στὰ Ἱεροσόλυμα, πού λεγόταν Σιλωάμ.

Ὁ τυφλὸς έκαμε ὅτι τοῦ 'πε ὁ Χριστὸς καὶ γύρισε βλέπωντας.

Πολλοὶ ἀπὸ τὸν κόσμον, πού ἀκολουθοῦσαν τὸ Χριστό, βλέποντας τὸ θαῦμα αὐτὸ ἀποροῦσαν κι ἔλεγαν ἀναμεταξύ τους. «Δὲν εἶναι ἐκεῖνος, πού καθόταν στὸ δρόμον καὶ ζητιάνευε; «Ναὶ αὐτὸς εἶναι», ἔλεγαν μερικοὶ. Ἄλλοι πάλι ἔλεγαν ὅτι δὲν εἶναι ἐκεῖνος, εἶναι ἕνας ἄλλος, πού τοῦ μοιάζει. Ἐκεῖνος ὁμοίως ἔλεγε: «Ἐγὼ εἶμαι».

Τότε ὅλοι τοὺς μαζεύτηκαν γύρω του καὶ τὸν ρωτοῦσαν, πὼς εἶδε τὸ φῶς του. Κι' ἐκεῖνος τοὺς διηγήθηκε καταλεπτιῶς πὼς θεραπεύτηκε.

Τὸν πήραν ἔπειτα καὶ τὸν πήγαν στοὺς Φαρισαίους, πού φθονοῦσαν τὸ Χριστό, ὅπως μάθαμε προηγουμένως. Κι ἐκεῖνοι ἄρχισαν νὰ τοῦ κάνουν ἀνάκριση μὲ ποῖο τρόπο θεραπεύτηκε. Ζητοῦσαν νὰ βροῦν ἀφορμὴν γιὰ νὰ κάμουν κακὸ στὸ Χριστό.

Ἐπανελάβε καὶ σ' αὐτοὺς ὅτι εἶπε προηγουμένως στὸ λαόν. Καὶ βεβαίως μὲ θερμὴ πίστη ὅτι ἐκεῖνος πού τοῦ ἔδωσε τὸ φῶς του θὰ εἶναι ἕνας προφήτης.

Οἱ Φαρισαῖοι φώναξαν ἔπειτα καὶ τοὺς γονεῖς του καὶ τοὺς ἀνάκριναν. Μὰ δὲ βρῆκαν οὔτε κι' ἀπ' αὐτοὺς κάτι γιὰ νὰ συκοφαντήσουν τὸ Χριστό.

Ἐναφώναξαν τότε τὸ γιό τους καὶ τοῦ'παν «Δόξασε κι εὐχαρίστησε τὸ Θεόν, πού θεραπεύτηκες. Ἐμεῖς ξέρουμε πὼς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἀμαρτωλός».

«Ἄν εἶναι ἀμαρτωλός, τοὺς εἶπε, δὲν ξέρω. Ἐνα μόνον ξέρω, ὅτι ἤμουνα τυφλὸς καὶ τώρα βλέπω».

Οἱ Φαρισαῖοι τὰ ἔχασαν τώρα μὲ τὴν ἀπάντησιν, πού τοὺς ἔδωκε, καὶ τὸν ρωτοῦν καὶ πάλι. «Τί σοῦ ἔκαμε; Πὼς σοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια;»

Στενοχωρήθηκε τότε μὲ τίς πολλὰς ἐρωτήσεις τους καὶ τοὺς εἶπε: «Τί μὲ ρωτᾶτε πάλι; Μήπως θέλετε νὰ γίνετε καὶ σεῖς μαθητές του;»

«Σὺ εἶσαι μαθητὴς του, τοῦ'παν μὲ θυμὸν καὶ βρισιές. Ἐμεῖς εἴμαστε μαθητές τοῦ Μωϋσῆ. Δὲν ξέρουμε ἀπὸ ποῦ εἶναι αὐτός». «Εἶναι περίεργον, τοὺς εἶπε ἐκεῖνος, ὅτι δὲν ξέρετε ἀπὸ ποῦ εἶναι, ἐνῶ αὐτὸς μοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια. Ἐγὼ ξέρω ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει τοὺς ἀμαρτωλοὺς, παρὰ μόνον ἐκεῖνον, πού κάνει τὸ θέλημα Του. Δὲν ἀκούστηκε ποτὲ ὡς

τά τώρα, ὅτι ἀνοίξε κανέναν τὰ μάτια τυφλοῦ ἐκ γενετῆς. Ἐάν αὐτός δὲν ἦταν σταλμένος ἀπὸ τὸ Θεό, δὲ θά μποροῦσε ποτὲ νὰ κάμῃ τέτοιο θαῦμα».

Μόλις ἄκουσαν τὰ λόγια αὐτά, ἐξαγριώθηκαν καὶ τὸν ἐπέπληξαν. «Σὺ εἶσαι βουτηγμένος στὶς ἁμαρτίες ἀπὸ τὸν καιρὸ, ποῦ γεννήθηκες, καὶ θέλεις νὰ μᾶς διδάξης;» Κι' ἀμέσως τὸν ἔδιωξαν ἀπὸ τῆ συναγωγῆς.

Ἔστερα ἀπὸ λίγο τὸν συνάντησε ὁ Χριστὸς καὶ τοῦ ἔπε: «Σὺ πιστεύεις στὸ Γιὸ τοῦ Θεοῦ;»

«Καὶ ποῖός εἶναι, Κύριε, τοῦ ἀποκρίνεται, γιὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν;»

«Τὸν εἶδες πολὺ καλὰ κι' ἄλλη φορά, τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Χριστὸς. Εἶναι ἐκεῖνος, ποῦ μιλεῖ τώρα μαζί σου».

Τότε φωνάζοντας ἀπὸ τῆ μεγάλη του χαρὰ, ποῦ ἔβλεπε τὸ Σωτῆρα του, εἶπε: «Πιστεύω Κύριε!» Καὶ ἀμέσως ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν προσκυνοῦσε.

12. Ἡ ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου.

Ὁ Λάζαρος ἦταν ἕνας πολὺ φίλος τοῦ Χριστοῦ. Ζοῦσε σ' ἕνα μικρὸ χωριὸ τῆς Ἰουδαίας κοντὰ στὰ Ἱεροσόλυμα, ποῦ λεγόταν Βηθανία, μετὶ τῶν ἀδελφῶν του, τῆ Μάρθα καὶ τῆ Μαρία. Ὁ Χριστὸς πηγαίνοντας γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα πάντα περνοῦσε ἀπὸ τῆ Βηθανία, καὶ φιλοξενόταν στὸ σπίτι τοῦ Λαζάρου.

Ὁ Λάζαρος μιὰ μέρα ἀρρώστησε πολὺ βαριά καὶ οἱ ἀδελφῶν του ἀπελπισμένες ἔστειλαν καὶ κάλεσαν τὸ Χριστό.

Ὁ Χριστὸς βρισκόταν τότε στὴν Περαιά, (ἐπαρχία τῆς Παλαιστίνης) καὶ μόλις ἄκουσε τὴν εἶδηση, λυπήθηκε πολὺ καὶ εἶπε: «Ἡ ἀρρώστια αὐτῆ δὲν εἶναι γιὰ θάνατο, μὰ γιὰ νὰ δοξαστῇ ὁ Γιὸς τοῦ Θεοῦ μ' αὐτὴν». Πέρασαν δυὸ μέρες καὶ ὁ Χριστὸς δὲν εἶχε φανῆ ἀκόμα στὴ Βηθανία. Καὶ σ' ἀναμεταξὺ ὁ Λάζαρος πέθανε.

Τὴν τρίτη μέρα ἐτοιμάστηκε νὰ πάῃ στὴν Ἰουδαία, μὰ οἱ μαθητῆς του προσπαθοῦσαν νὰ τὸν ἐμποδίσουν, γιὰτὶ οἱ Ἰουδαῖοι, ἤξεραν, ἤθελαν νὰ τὸν κακοποιήσουν.

Ὁ Χριστὸς ὁμῶς τοὺς εἶπε: «Ὁ φίλος μου, ὁ Λάζαρος κοιμήθηκε καὶ πηγαίνω νὰ τὸν ξυπνήσω». «Ἄν κοιμήθηκε, τοῦ ἔπαν τότε οἱ μαθητῆς, θά γίνῃ καλύτερα». Δὲν κατάλαβαν ὅτι ὁ Χριστὸς λέγοντας κοιμήθηκε ἐννοοῦσε πῶς πέθανε. Καὶ γι' αὐτὸ τοὺς εἶπε ἀμέσως ἕστερα καθαρὰ: «Ὁ Λάζαρος πέθανε, ἄς πάμε τώρα πρὸς αὐτόν».

Μόλις ἡ Μάρθα ἄκουσε, πῶς φάνηκε ὁ Χριστὸς, ἔτρεξε καὶ τὸν συνάντησε καὶ τοῦ ἔπε μετὰ πόνο «Κύριε, ἂν ἦσουν ἐδῶ, δὲ θά πέθαινε ὁ ἀδελφός μου. Μὰ ξέρω, ὅτι ὅσα καὶ τώρα ἀκόμη ζητήσης ἀπὸ τὸ Θεό, θά σοῦ τὰ δώσῃ». Κι' ὁ Χριστὸς τῆς εἶπε ὅτι «ὁ ἀδελφός σου θά ἀναστηθῇ». Ἐτρεξε

τότε και είδοποίησε κρυφά την αδερφή της τη Μαρία. Σηκώθηκε τότε ή Μαρία κι' έτρεξε να συναντήσει το Χριστό. Οι φίλοι και οι συγγενείς, που βρίσκονταν στο σπίτι του Λαζάρου για την παρηγοριά, μόλις την είδαν να βγαίνει, νόμισαν πως πάει στον τάφο του αδερφού της. Σηκώθηκαν τότε κι' αυτοί και την ακολούθησαν. 'Η Μαρία μόλις είδε το Χριστό έπεσε στα πόδια και κλαίοντας του 'λεγε «Κύριε, αν ήσουν εδώ δε θα πέθαινε ο αδελφός μου». Και μαζί μ' αυτήν έκλαιαν και όλοι οι άλλοι.

'Ο Χριστός βλέποντας όλους να κλαίουν και να θρηνούν συγκινήθηκε βαθιά και είπε: «Ποιόν θάψετε;»

«Κύριε, έλα μαζί μας να δής».

'Ο Χριστός τότε δάκρυσε. Και οι 'Ιουδαίοι βλέποντάς τον να κλαίη έλεγαν: «Κοιτάχτε πόσο τον αγαπούσε».

Μόλις έφθασαν στον τάφο τους είπε ο Χριστός «Σηκώστε την πλάκα».

«Κύριε, αυτός πια μυρίζει, πέρασαν τέσσερεις μέρες, που πέθανε, του 'πε ή Μάρθα».

Μόλις σήκωσαν την πλάκα, ο Χριστός, άφου προσευχήθηκε στον Πατέρα του το Θεό, φώναξε: «Λάζαρε, έλα έξω».

'Ο Λάζαρος ζωντανός πια βγαίνει από τον τάφο του. Τα πόδια και τα χέρια του ήταν δεμένα με άσπρες ταινίες και το πρόσωπό του σκεπαζόταν μ' ένα μαντήλι (έτσι συνήθιζαν οι 'Ιουδαίοι να θάβουν τους νεκρούς τους).

Τρόμαξαν όλοι σ' αυτό το φοβερό θέαμα. Οι αδερφές του τρόμαξαν μ'α χαιρόνταν μαζί. Κανείς δέν τολμούσε να πλησιάση.

Τότε ο Χριστός είπε: «Λύσετε τον από τα σάβανα για να μπορή να περπατή». 'Η Μάρθα και ή Μαρία έτρεξαν άμέσως και φιλούσαν τα πόδια του Χριστού. Κι ύστερα άγκάλιασαν κλαίοντας από χαρά τον Λάζαρο. Κι όλοι δόξασαν το Θεό και πίστευσαν, πως ο Χριστός είναι Γιος του Θεού.

'Η ανάσταση του Λαζάρου γιορτάζεται την παραμονή της Κυριακής των Βαΐων και ψάλλεται το ακόλουθο τροπάριο: «Την κοινήν άνάστασιν πρό του Σοϋ πάθους πιστούμενος, έκ νεκρών ήγειρας τον Λάζαρον, Χριστέ ο Θεός»

«Θθεν και ήμεϊς ως οι παΐδες τά της νίκης σύμβολα φέροντες Σοι τῷ νικητῇ του θανάτου βοῶμεν

«'Ωσαννά έν τοϊς 'Υψιστοις,

Εύλογημένος ο έρχόμενος έν ονόματι Κυρίου».

13. 'Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος.

Μιά μέρα ο Χριστός πήρε τους τρεις αγαπημένους του μαθητές, τον Πέτρο, τον 'Ιάκωβο και τον 'Ιωάννη κι' ανέβηκε σ' ένα ὄρος, που λεγόταν Θαβώρ.

'Εκεί ψηλα βρήκε την ήσυχία, που 'θελε για να προσευχηθή και προετοιμαστή για τά "Αγια Πάθη του.

Ἐνῶ λοιπὸν προσευχόταν, ἄλλαξε ξαφνικά ὄλο του τὸ σῶμα. Ἐγινε διαφορετικὸς. Μεταμορφώθηκε. Τὸ πρόσωπὸ του ἔγινε λαμπερὸ σὰν τὸν ἥλιο καὶ τὰ ἐνδύματά του ἔγιναν ἄσπρα σὰν τὸ φῶς.

Τῆ στιγμῇ ἐκείνῃ φάνηκαν δύο μορφές προφητῶν, ποὺ ἦταν οἱ πιὸ ὀνομαστοὶ ἄνδρες τῆς Π. Διαθήκης. Ἦταν ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἥλιος. Στέκονταν κοντά του μὲ σεβασμὸ καὶ προέλεγαν γιὰ τὸ θάνατό του.

Μόλις οἱ μαθητὲς εἶδαν τὸ θέαμα αὐτὸ καὶ ἄκουσαν τὰ λόγια τῶν δύο προφητῶν, ἔπεσαν μπρούμυτα ἀπὸ τὸ φόβο τους. Ὁ Πέτρος ὅμως ὕστερα ἀπὸ λίγο παίρνοντας θάρρος φώναξε: «Κύριε, εἶναι καλὰ νὰ στήσουμε τρεῖς σκηνές, μιὰ γιὰ Σέ, μιὰ ἄλλῃ γιὰ τὸ Μωϋσῆ κι' ἄλλῃ γιὰ τὸν Ἥλιος». Νόμιζε πὼς ὅτι θ' ἀσφαλιζόταν ὁ Χριστὸς καὶ δὲ θὰ πηγαινε στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ θανατωθῆ, ὅπως ἔλεγαν οἱ δύο Προφῆτες.

Μὰ τῆ στιγμῇ, ποὺ μιλοῦσε ἀκόμη ὁ Πέτρος, μιὰ φωτεινὴ νεφέλῃ σκέπασε τὸ Χριστό, τὸ Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἥλιος. Καὶ μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε. «Αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός. Αὐτὸν ν' ἀκούτε».

Οἱ μαθητὲς φοβήθηκαν τότε πιὸ πολὺ καὶ, ὅπως ἦταν πεσμένοι, ἔκρυψαν τὰ πρόσωπά τους μὲς στὸ χορτάρι. Καὶ ὅταν ὕστερα πῆραν λιγάκι θάρρος καὶ σήκωσαν τὰ μάτια τους, δὲν εἶδαν ἄλλον παρὰ μόνον τὸ Χριστό.

Φοβόνταν ὅμως νὰ μιλήσουν καὶ νὰ σηκωθοῦν. Καὶ ὁ Χριστὸς τότε μὲ τῆ συνηθισμένη του πιά ὄψη, ἦρθε κοντά τους, τοὺς ἔπιασε καὶ τοὺς εἶπε: «Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβεῖσθε».

Ἦστερα κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ ὄρος τοὺς ἔλεγε νὰ μὴν ποῦν σὲ κανένα ὅ,τι εἶδαν καὶ ἄκουσαν, ὥσπου ν' ἀναστηθῆ.

Στῆ γιορτῇ τῆς Μεταμόρφωσης τοῦ Σωτήρα στὶς 6 τοῦ Αὐγούστου, ψάλλεται τὸ παρακάτω τροπάρι.

«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει,

Χριστὲ ὁ Θεός,

δειξας τοῖς μαθηταῖς σου τὴν δόξαν σου,

καθὼς ἠδύναντο.

Λάμψον καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς

τὸ φῶς σου τὸ ἀίδιον

πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου,

Φωτοδότα, δόξα σοι».

Ἡ Ἁγία Ἐλένη, ἡ μητέρα τοῦ Αὐτοκράτορα Μεγάλου Κωνσταντίνου, ἔκτισε ἐπάνω στὴν κορφή τοῦ Θαβῶρ ἕνα ναὸ τῆς Μεταμόρφωσης τοῦ Σωτήρα.

Β) Ἡ Διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστὸς ἐξὸν ἀπὸ τὰ θαύματα, ποὺ ἔκανε, δίδασκε τακτικὰ τὸ λαό. Ὁ κόσμος, ποὺ τὸν ἄκουε, ὁμολογοῦσε πὼς κανένας ὡς τώρα δὲ δίδαξε μὲ τόσο δύναμη.

Διδάσκοντας μεταχειριζόταν διάφορους τρόπους. Πολύς φορές όμιλούσε μ' εκείνους, πού διδασκε, και οί διδασκαλίες του αυτές λέγονται διάλογοι. Άλλες πάλι φορές διδασκε φέρνοντας διάφορα παραδείγματα για να κάμη τόν κόσμο να καταλάβη καλύτερα. Κι οί διδασκαλίες του αυτές λέγονται παραβολές. Άλλοτε διδασκε με μακρές όμιλιες χωρίς διαλόγους και παραβολές.

ΔΙΑΛΟΓΟΙ

1. Ό Όησοϋς και ό Ζακχαΐος.

Ό Χριστός περνούσε μιá μέρα από την πόλη Ίεριχώ με τούς μαθητές του.

Όλοι τότε οί κάτοικοι έτρεξαν να τόν ύποδεχτούν, γιατί είχαν άκούσει τόσα γι' αυτόν.

Άνάμεσα σ' αυτούς έτρεξε κι' ένας άρχιτελώνης, πολύ πλούσιος, πού λεγόταν Ζακχαΐος. Μά, έπειδή ήταν πολύ κοντός και ήταν πολύς κόσμος στο δρόμο, σκαρφάλωσε στους κλάδους μιáς συκομωριάς για να δη καλύτερα τό Χριστό, πού θα περνούσε άπ' εκεί.

Ό Χριστός, σάν έφθασε εκεί, τόν είδε πάνω στο δένδρο και τού 'πε: «Ζακχαΐε, κατέβα γρήγορα κάτω, γιατί σήμερα πρέπει να μείνω σπίτι σου».

Ό Ζακχαΐος πήδησε γρήγορα από τό δένδρο και χαιρόντας όδήγησε τό Χριστό σπίτι του.

Οί Φαρισαίοι, όταν άκουσαν τό Χριστό να ζητάη φιλοξενία από ένα τελώνη, πού τούς τελώνας τούς θεωρούσαν πολύ άμαρτωλούς, αγανάκτησαν. Δέν καταλάβαιναν τούς λόγους τού Χριστού, πού έλεγε πάντοτε, πώς οί άρρωστοι έχουν ανάγκη γιατροϋ κι όχι οί υγιείς.

Ό Χριστός κάθησε στο τραπέζι τού Ζακχαΐου και τόν διδασκε, πώς ό Θεός θα ανταμείψη εκείνους πού αγαποϋν τόν πλησίον τους, και θα τιμωρήση τούς άδικους και κακούς.

Ό Ζακχαΐος, μόλις άκουσε τή διδασκαλία αυτή, μετανόησε για τα κακά, πού είχε κάνει και φώνηξε: Κύριε, μοιράζω τή μισή περιουσία μου στους φτωχούς, κι άν ζημίωσα κανένα, τού δίνω μεγάλη άποζημίωση».

«Σήμερα σώθηκες, είπε σ' αυτόν ό Χριστός. Χαίρω γι' αυτό. Στόν κόσμο ήρθα για να σώσω τούς άμαρτωλούς».

2. Ό Όησοϋς και ή Σαμαρείτιδα.

Ό Όησοϋς ένα πρωί ξεκίνησε από τα Ίεροσόλυμα με τούς μαθητές του για την πόλη Ναζαρετ περνώντας από τή

χώρα τῶν Σαμαρειτῶν. Κατὰ τὸ μεσημέρι ἔφτασε στὴν πόλη τῆς Σαμαρείας Σιχάρ, ποὺ παλαιότερα λεγόταν Συχέμ. Κουρασμένος ἀπὸ τὴν ὁδοιπορία, πεινώντας καὶ διψώντας κάθισε κοντὰ σ' ἓνα πηγάδι, ποὺ λεγόταν τοῦ Ἰακώβ, γιὰ νὰ ξεκουρασθῆ.

Οἱ μαθητὲς του πῆγαν στὴν πόλη γιὰ ν' ἀγοράσουν τρόφιμα.

Ἐνῶ καθόταν μόνος του ἐκεῖ, ἦρθε μιὰ γυναίκα Σαμαρείτιδα γιὰ νὰ πάρῃ νερό.

Οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν παλαιὰ ἔχθρα μὲ τοὺς Σαμαρείτες. Καὶ ἦταν τόση μεγάλη, ποὺ δὲν εἶχαν καμμιά σχέση ἀναμεταξύ τους.

Ὁ Χριστὸς ὅμως, ποὺ μισοῦσε τὴν κακία, μὰ ὄχι καὶ τοὺς ἀνθρώπους, εἶπε μὲ καλωσύνη στὴ Σαμαρείτιδα: «Δόσε μου νὰ πιῶ λίγο νερό».

«Πῶς γίνεται, σὺ, ποὺ εἶσαι Ἰουδαῖος, νὰ ζητᾶς νερό ἀπὸ ἐμέ, ποὺ εἶμαι Σαμαρείτιδα;

«Ἐὰν ἤξερες, τῆς εἶπε ὁ Χριστὸς, ποιά σωτηρία ἐτοιμάζει ὁ Θεὸς γιὰ σέ, καὶ ποιὸς εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ σοῦ ζητᾶ νὰ πιῇ νερό, θὰ τὸν παρακαλοῦσες νὰ σοῦ δώσῃ νερό ζωντανό».

Ἡ Σαμαρείτιδα δὲν κατάλαβε τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ 'πε σαστισμένη: «Κύριε, οὔτε δοχεῖο ἔχεις καὶ τὸ πηγάδι εἶναι βαθύ: ἀπὸ ποῦ τὸ ἔχεις τὸ νερό τὸ ζωντανό; Μὴν εἶσαι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν πατριάρχη μας τὸν Ἰακώβ, ποὺ μᾶς ἀνοίξε αὐτὸ τὸ πηγάδι καὶ ἀπὸ τὸ νερό τοῦ πηγαδιοῦ αὐτοῦ ἤπιε αὐτὸς καὶ οἱ ἀπογόνοί του;»

Ὁ Ἰησοῦς λέγοντας νερό ζωντανό ἐννοοῦσε τὴ γνώση τῆς ἀληθείας καὶ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ.

Καὶ γι' αὐτὸ ὁ Χριστὸς γιὰ νὰ τὴν κάμῃ νὰ καταλάβῃ τῆς ξαναπε: «Μὲ νὸ νερό αὐτὸ τοῦ πηγαδιοῦ ὁ ἄνθρωπος παύει τὴ δίψα του μὰ σὲ λίγο ξαναδιψάει. Ὅποιος ὅμως πιῇ ἀπὸ τὸ νερό, ποὺ θὰ τοῦ δώσω ἐγώ, δὲ θὰ διψᾷ ποτὲ στὴ ζωὴ του».

«Κύριε, εἶπε τότε ἡ Σαμαρείτιδα, δόσε μου ἀπὸ τὸ νερό αὐτὸ γιὰ νὰ μὴ διψᾷ ποτὲ πιά, καὶ νὰ μὴν ἔρχομαι ἐδῶ νὰ παίρνω νερό κάθε λίγο».

Πάλι ἡ Σαμαρείτιδα δὲν κατάλαβε ἀκόμη ὅτι τὸ νερό τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἡ διδασκαλία του. Κι ὅ,τι μ' αὐτὴν θὰ 'νοιγε στὴν καρδιά τῆς μιὰ παντοτεινὴ πηγὴ φρονιμάδας. Γιατὶ ἡ Σαμαρείτιδα ἦταν μιὰ γυναίκα κακῆς διαγωγῆς.

Γι' αὐτὸ ὁ Χριστὸς τώρα τῆς φανερώνει ὅλα τὰ μυστικὰ τῶν ἁμαρτιῶν τῆς. Μόλις ἡ Σαμαρείτιδα κατάλαβε ὅτι ὁ Χριστὸς ξέρει ὅλο τὸν περασμένο καὶ τὸν τωρινὸ ἁμαρτωλὸ βίο τῆς ντροπιάστηκε. Καὶ μετανοώντας φώναξε: «Κύριε, βλέπω ὅτι εἶσαι ἓνας Προφήτης».

Τώρα, ποὺ κατάλαβε ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἓνα Θεῖο πρόσωπο, τὸν παρακαλεῖ νὰ τῆς λύσῃ μιὰ ἀπορία.

Οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ Σαμαρείτες εἶχαν μιὰ παλαιὰ διαφω-

νια για τὸν τόπο, πὸν λατρεύεται ὁ Θεός. Οἱ Σαμαρεῖτες πίστευαν ὅτι μόνο στὸ ὄρος τῆς Σαμορείας Γαριζὶν λατρεύεται ὁ Θεός. Καὶ γι' αὐτὸ εἶχαν κτίσει ἐπάνω σ' αὐτὸ ἓνα ναό. Ἐνῶ οἱ Ἰουδαῖοι πίστευαν πὸς μόνο στὸ ναὸ τους στὰ Ἱεροσόλυμα λατρεύεται ὁ Θεός. Καὶ γι' αὐτὸ οἱ Ἰουδαῖοι γκρέμισαν τὸ ναὸ τῶν Σαμαρειτῶν, πὸν φαίνονταν ἀκόμη τὰ εῤεῖπια του.

Ἡ ἀπορία λοιπὸν τῆς Σαμαρείτιδας ἦταν, πὸν πρέπει νὰ λατρεύεται ὁ Θεός· στὸ Γαριζὶν ἢ στὰ Ἱεροσόλυμα.

Καὶ ὁ Χριστὸς τῆς ἀπάντησε ὅτι εἶναι Πνεῦμα ὁ Θεός καὶ βρῖσκεται παντοῦ καὶ γι' αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι μποροῦν νὰ τὸν λατρεύουν ὅπου καὶ ἂν βρίσκονται.

Στὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Χριστοῦ ἔδειξε ἡ Σαμαρείτιδα μεγάλη προσοχὴ καὶ ἀμέσως τοῦ ἔπε: «Ξέρω καλά, πὸς θὰ ῥθῆ ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός. Σὰν ἔρθῃ ἐκεῖνος, θὰ μὰς τὰ πῆ ὄλα ἀκριβῶς».

«Ἐγὼ εἶμαι, τῆς ἀπαντᾷ ὁ Χριστός, πὸν μιῶ μαζί σου».

Τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια γέμισαν θαυμασμὸ καὶ χαρὰ τὴν καρδιά της. Κι ἀμέσως ἀφίνει τὴ στάμνα της στὸ πηγὰδι καὶ τρέχει στὴν πόλη γιὰ νὰ φέρῃ στοὺς πατριώτες της τὴ χαροποιὰ εἶδηση.

«Τρέξτε καὶ ἔλατε νὰ δῆτε ἓναν ἄνθρωπο, πὸν μοῦ εἶπε ὄλα τὰ μυστικὰ τῆς ζωῆς μου. Μῆπως αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός;» Οἱ Σαμαρεῖτες ἔτρεξαν ἀμέσως. Κι ἐνῶ πλησίαζαν στὸ πηγὰδι, ἦρθαν καὶ οἱ μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ φέρνοντας τὰ τρόφιμα. Καὶ εἶπαν στὸ Χριστὸ νὰ φάῃ, γιατί ἦταν περασμένο μεσημέρι κι ἦταν πολὺ κουρασμένοι.

«Ἐγὼ, τοὺς εἶπε, ἔχω φαγητὸ νὰ φάω, πὸν δὲν τὸ ξέρετε».

Μῆπως, συλλογιζόνταν οἱ μαθητὲς ἀναμεταξύ τους, τοῦ ἔφερε κανεὶς καὶ ἔφαγε; Κι' ὁ Χριστός, ἐνῶ τοὺς ἔδειχνε τοὺς Σαμαρεῖτες, πὸν ἔρχονταν, τοὺς εἶπε: «Φαγητὸ μου εἶναι νὰ διδάξω αὐτοὺς, πὸν ἔρχονται σ' ἐμέ, γιατί παντοτεινὸ φαγητὸ μου εἶναι νὰ κάνω πάντοτε τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα μου, πὸν μ' ἔστειλε στὸν κόσμον καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργο του».

Καὶ πραγματικὰ διδάξε τοὺς Σαμαρεῖτες. Καὶ τόσο πολὺ εὐχαριστήθηκαν, πὸν τὸν παρακαλοῦσαν νὰ μείνῃ στὴν πόλη τους. Καὶ ὁ Χριστὸς ἔμεινε ἐκεῖ δυὸ μέρες.

Πολλοὶ τότε πίστευσαν κι ἔλεγαν στὴ Σαμαρείτιδα: «Δὲν πιστεύουμε τώρα μόνον ἀπ' ὄσα σὺ μὰς εἶπες, γιατί καὶ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἀκούσαμε καὶ καταλάβαμε, πὸς αὐτὸς εἶναι ἀληθινὰ ὁ Σωτῆρας τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός».

ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ

1. Ἐνας ἀνόητος πλούσιος.

Ἐνῶ μιὰ μέρα δίδασκε ὁ Χριστὸς τὸ λαό, παρουσιάστηκε ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀκροατὲς του λέγοντάς του: Διδάσκαλε, πὸς

στον αδερφό μου να μοιράσουμε την πατρική κληρονομιά μας». Ο Χριστός κατάλαβε άμέσως ότι τα δυο αδέρφια μάλωναν, ποιός θα πάρη το μεγαλύτερο, κι όχι το δικαιότερο μερίδιο.

Ήταν δηλαδή πλεονέκτες, γιατί ζητούσαν να ώφεληθοῦν άδικα κι όχι τίμια.

Γι' αυτό ο Χριστός εἶπε σ' αὐτόν καί στο λαό: «Προσέχετε καλά από το κακό ἐλάττωμα τῆς πλεονεξίας, γιατί ἡ ζωὴ καί ἡ εὐτυχία τῶν ἀνθρώπων δὲ στηρίζονται ἐπάνω στά πλούτη». Καί γιά νά καταλάβη καλύτερα ὁ κόσμος ὅτι τὰ πλούτη, πού δὲν τὰ μεταχειρίζεται ὁ ἄνθρωπος γιά τὸ καλό, τοῦ φέρνουν πολλές φορές μεγάλες δυστυχίες, εἶπεν ὁ Χριστός τὴν ἀκόλουθο παραβολή.

Ἐνας πλούσιος κτηματίας, πού τὰ χωράφια του μιὰ χρονιά εἶχαν πλούσιες ἐσοδίες, συλλογιζόταν κι ἔλεγε: Τί νά κάμω τώρα, πού δὲν ἔχω μεγάλες ἀποθήκες γιά νά μαζεύσω ἐκεῖ τὰ σιτάρια μου καί τὰ γεννήματά μου; «Σκέφτηκε κι εἶπε. «Θά γκρεμίσω τίς ἀποθήκες, πού ἔχω καί θά κτίσω ἄλλες μεγαλύτερες κ' ἐκεῖ θ' ἀποθηκεύσω ὅλα μου τὰ ἀγαθά. Κι ὕστερα θά πῶ στοῦ λόγου μου' ἔχεις πολλά καί ἄφθονα ἀγαθά γιά πολλά χρόνια. Ἐναπάψου τώρα, τρῶγε, πίνε καί γλέντα».

Ἀφοῦ λοιπόν ἐτέλεσε τὸ σχέδιο του καί νόμιζε πῶς ἦταν πιὰ εὐτυχισμένος, παρουσιάζεται μπρός του ἕνας ἄγγελος καί τοῦ λέει: «Ἄνοητε ἄνθρωπε, τὰ μεσάνυχτα θά πεθάνης. Ὅσα μάζευσες σὲ ποιόν θά μείνουν τώρα;»

Ἔτσι, τοὺς λέει ὁ Χριστός παθαίνει ἐκεῖνος, πού μαζεύει θησαυρούς, πού εἶναι πρόσκαιροι καί δὲ φροντίζει νά κἀνη ἐλεημοσύνες καί φιλανθρωπίες στοὺς φτωχοὺς, ὅπως θέλει ὁ Θεός».

2. Ὁ Φαρισαῖος καί ὁ Τελώνης.

Δύο ἄνθρωποι, διηγήθηκε ὁ Χριστός, ἀνέβηκαν κάποτε στοῦ ἱεροῦ τοῦ Ναοῦ γιά νά προσευχηθοῦν. Ὁ ἕνας ἦταν Φαρισαῖος καί ὁ ἄλλος Τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σιτάθηκε μπροστά στοῦ ἱεροῦ κι ἔλεγε: «Θεέ μου, σ' εὐχαριστῶ, γιατί ἐγὼ δὲν εἶμαι καθὼς οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, δηλαδή κλέφτες, ἄδικοι, ἀνήθικοι, ὅπως καί αὐτὸς ἐδῶ ὁ Τελώνης. Νηστεύω δύο φορές τὴ βδομάδα καί μοιράζω ἕνα μέρος ἀπ' ὅσα κερδίζω, στοὺς φτωχοὺς».

Ὁ Τελώνης στεκόταν παράμερα καί ντρεπόταν τὸ Θεὸ γιά τίς ἁμαρτίες του. Καί γι' αὐτὸ οὔτε τὰ μάτια του δὲ σήκωνε στοῦν οὐρανὸ παρά κτυπώντας τὸ στήθος του ἔλεγε: «Θεέ μου, συχώρεσέ με τὸν ἁμαρτωλό».

«Καί τώρα, εἶπε ὁ Χριστός, ὁ τελώνης γύρισε σπιτί του συγχωρημένος, γιατί κατάλαβε τὸ φταίξιμό του καί μετα-

νόησε, κι ὄχι ὁ Φαρισαῖος, ποὺ καυχόταν γιὰ ἀρετές, ποὺ δὲν εἶχε. Γιατί, ὅποιος ὑπερηφανεύεται, θὰ ταπεινωθῆ, καὶ ὅποιος μετανοεῖ εὐλκρινᾶ θὰ ἀνυψωθῆ καὶ θ' ἀνταμειφθῆ ἀπὸ τὸ Θεό».

3. Οἱ δέκα Παρθένες.

Ἐνα βράδυ, ἔλεγε ὁ Χριστός, πήγαν δέκα Παρθένες στὸ σπίτι μιᾶς φίλης τους, ποὺ θὰ γινόταν ὁ γάμος τῆς. Πήραν μαζί τους καὶ τὰ λυχνάρια τους γιὰ νὰ προαπαντήσουν τὸ νυμφίο (γαμπρό), ὅταν θὰ ἔρχόταν στὸ γάμο. (Ἔτσι συνηθίζεται τότε στοὺς γάμους).

Οἱ πέντε ὅμως ἀπὸ τὶς παρθένες φάνηκαν ἀπερίσκεπτες (μωρές). Γιατί δὲ φρόντισαν νὰ ἔχουν μαζί τους λάδι ἀρκετὸ γιὰ νὰ μὴ τοὺς λείψῃ, ἂν ὁ νυμφίος ἀργοποροῦσε νὰ ῥθῆ.

Οἱ ἄλλες πέντε φάνηκαν προνοητικές (φρόνιμες), γιατί φρόντισαν νὰ ἔχουν λάδι περισσό.

Ἄναψαν λοιπὸν ὅλες τὰ λυχνάρια τους καὶ περίμεναν νὰ βγοῦν σὲ προὔπαντηση τοῦ νυμφίου.

Πέρασαν ὥρες πολλές μὰ ὁ νυμφίος δὲ φαινόταν. Καὶ οἱ Παρθένες νύσταξαν κι ἔπεσαν νὰ κοιμηθοῦν.

Τὰ μεσάνυχτα ἄκουσαν μιὰ δυνατὴ φωνή: «Νά! ὁ νυμφίος ἔρχεται! Τρέξτε νὰ τὸν προαπαντήσετε».

Σηκώθηκαν τότε ὅλες, ἄρπαξαν τὰ λυχνάρια τους κι ἔτρεχαν νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν.

Τῆ στιγμῇ ὅμως κείνη εἶδαν οἱ μωρές, πὼς τὸ λάδι τους σῶθηκε κι εἶπαν στὶς φρόνιμες: «Δόστε μας λίγο λάδι ἀπὸ τὸ δικό σας, γιατί τὰ λυχνάρια μας κοντέβουν νὰ σβύσουν».

«Ὁχι, εἶπαν οἱ φρόνιμες. δὲν μπορούμε νὰ σᾶς δώσουμε. Φοβόμαστε μήπως δὲ φθάσει τὸ λάδι, ποὺ ἔχουμε, οὔτε γιὰ μᾶς. Πηγαίνετε καλύτερα ν' ἀγοράσετε».

Ἐτρεχαν τότε οἱ μωρές τὰ μεσάνυχτα ἀναζητώντας λάδι, μὰ ὥσπου νὰ γυρίσουν ἔφθασε ὁ νυμφίος.

Οἱ φρόνιμες τὸν ὑποδέχτηκαν, μπήκαν μαζί του στὸ σπίτι τῆς νύφης κι ἀμέσως ἡ πόρτα κλείστηκε.

«Κύριε, Κύριε, ἄνοιξέ μας», φώναζαν οἱ μωρές μόλις ἔφθασαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα. «Δὲ σᾶς ξέρω ἀληθινά, εἶπε ὁ νυμφίος ἀπὸ μέσα, δὲ γνωρίζω ποιὰς εἴσαστε».

Μόλις τελείωσε τὴν παραβολὴ αὐτὴ ὁ Χριστός πρόσθεσε στὸ λαό: «Προσέχετε λοιπὸν, γιατί δὲν ξέρετε τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ὥρα ποὺ θὰ ῥθῆ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ σᾶς κρίνῃ καὶ νὰ σᾶς ζητήσῃ λόγο γιὰ τὶς πράξεις σας».

4. Ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης.

Ἐνα Σάββατο ἐκεῖ πού διδάσκει ὁ Χριστός, παρουσιάστηκε μπρὸς τοῦ ἑνας νομικός καὶ τὸν ρώτησε: «Διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ κάμω γιὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνια ζωὴ; (δηλαδὴ νὰ πάω στὸν παράδεισο). Νομικοὶ λέγονταν οἱ γραμματισμένοι Ἰουδαῖοι, πού ξηγοῦσαν τὸ Μωσαϊκὸ νόμο.

Ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης

Ὁ νομικός, πού φθονοῦσε τὴ μεγάλη φήμη τοῦ Χριστοῦ, νόμιζε πὼς θὰ μπέρδευε τὸ Χριστό με τὴν ἐρώτησή του αὐτή. Κι' ἔτσι θὰ ἔχανε τὴν ὑπόληψή του στοῦ λαό. Μα ὁ Χριστός κατάλαβε τὸν πονηρό του σκοπὸ καὶ γι' αὐτὸ τὸν ρώτησε: «Τί γράφεται στοῦ νόμο γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό; Πὼς τὸ ξηγεῖς;»

Κι ὁ νομικός εἶπε: «Γιὰ νὰ κληρονομήση ἕνας τὴν αἰώνια ζωὴ πρέπει ν' ἀγαπᾶ τὸ Θεὸ μ' ὄλη του τὴν καρδιά, μ' ὄλη του τὴν ψυχὴ, μ' ὄλη του τὴ δύναμη καὶ μ' ὄλη τὴ σκέψη. Καὶ τὸν πλησίον του ν' ἀγαπᾶ σὰν τὸν ἑαυτό του». «Σωστά ἀποκρίθηκες, εἶπεν ὁ Χριστός. Κάνε σύμφωνα με τὴν ἐντολὴ αὐτὴ τοῦ νόμου καὶ πιστεῦε πὼς θὰ κληρονομήσης τὴν αἰώνιο ζωὴ».

Ὁ νομικός ρώτησε τότε τὸ Χριστὸ ἐπιθυμώντας τάχα νὰ διδαχθῆ: «καὶ ποῖος εἶναι ὁ πλησίον μου;»

Ὁ Ἰησοῦς τότε γιὰ νὰ διδάξῃ κι αὐτὸν κι ἐμᾶς, ποιὸν πρέπει νὰ νομίζουμε πλησίον μας, εἶπε τὴν παρακάτω παραβολή.

Ἐνας Ἰουδαῖος πήγαινε ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα στὴν Ἱεριχὼ καὶ στὸν δρόμο τὸν ἔπιασαν ληστές. Ἀφοῦ τὸν ἔδειραν ἀλύπητα καὶ τὸν γέμισαν πληγές, τὸν λήστευσαν καὶ τὸν ἄφησαν ἐκεῖ μισοπεθαμένο.

Ἔστερα ἀπὸ λίγο πέρασε ἀπ' ἐκεῖ ἕνας ἔβραῖος ἱερέας. Εἶδε τὸν ἄνθρωπο αὐτὸν, τοῦ ῥιξε ἕνα βλέμμα ἀπονιᾶς καὶ ἔακολούθησε τὸ δρόμο του.

Σὲ λιγάκι πέρασε ἀπ' ἐκεῖ ἕνας λευῖτης, δηλαδὴ ἄνθρωπος κι' αὐτὸς ἱερωμένος, (βοηθὸς ἱερέα). Τὸν κοίταξε μὲ ἀδιαφορία καὶ προχώρησε χωρὶς νὰ σταματήσῃ.

Λίγο ἀργότερα περνώντας ἀπ' ἐκεῖ κι ἕνας Σαμαρεῖτης εἶδε τὸ μισοπεθαμένο Ἰουδαῖο κι ἔτρεξε ἀμέσως κοντά του. Κατέβηκε ἀπὸ τὸ ζῶο του, τοῦ ἔπλυνε τὶς πληγές του μὲ κρασί καὶ τὶς ἄλειψε μὲ λάδι. Ἔπειτα, ἀφοῦ τοῦ τὶς ἔδεσε, τὸν ἔβαλε πάνω στὸ ζῶο του καὶ τὸν ἔφερε σ' ἕνα ξενοδοχεῖο στὴν Ἱεριχὼ. Ὅλη τὴ νύχτα πέρασε κοντὰ στὸ προσκέφαλό του. Καὶ τὸ πρωῖ, σὰν εἶδε πὼς καλυτέρευσε, ἄφησε χρήματα στὸν ξενοδόχο καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν περιποιηθῆ ὅσον μποροῦσε.

Καὶ τοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι στὸ γυρισμὸ του, ἂν ξεδεύσῃ περισσότερα, θὰ τοῦ τὰ δώσῃ.

Ἔστερα ἔφυγε χωρὶς νὰ ζητήσῃ νὰ μάθῃ, ποῖος εἶταν ὁ ληστευμένος, ἀπὸ ποῦ εἶναι καὶ ποιά θρησκεία πιστεύει. Κι' ἔτσι δὲ λογάριασε, πὼς ἦταν Ἰουδαῖος καὶ μάλιστα ἐχθρὸς του.

Ὁ Χριστὸς τελείωσε τὴν παραβολὴ καὶ ρώτησε τὸ Νομικό. «Ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς διαβάτες φάνηκε ἀληθινὸς φίλος καὶ ἀδερφὸς τοῦ δυστυχισμένου αὐτοῦ ἀνθρώπου;»

«Ἐκεῖνος, ποῦ τὸν εὐσπλαχνίστηκε καὶ τὸν ἐλέησε», εἶπεν ὁ νομικός.

«Πήγαινε, τοῦ ἔπε τότε ὁ Χριστὸς, καὶ κάνε καὶ σὺ τὸ ἴδιο».

5. Ὁ ἄσωτος υἱός.

Ἐνας πατέρας, εἶπεν ὁ Χριστὸς, εἶχε δύο γιουὺς κι ὁ νεώτερος ἀξίωσε ἀπὸ τὸν πατέρα του νὰ τοῦ δώσῃ τὸ μερίδιο τῆς περιουσίας, ποῦ τοῦ ἀνῆκε.

Καὶ σὰν πῆρε τὸ μερίδιό του, ἔφυγε κι ἐπῆγε σὲ μιὰ μακρινὴ χώρα. Ἐκεῖ σπατάλησε ὅλα τὰ χρήματά του σὲ διασκεδάσεις καὶ ἀσωτεῖες. Καὶ λίγο-λίγο ἔγινε ἕνας ἐλεεινὸς καὶ τρισάθλιος νέος. Καὶ γιὰ νὰ μὴ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα

Έγινε ύπηρέτης ένός πλουσίου τής χώρας εκείνης κι έβασκε τούς χοίρους του. Καί για νά χορτάση έτρωγε από τά χαρούπια, πού έτρωγαν οί χοίροι. Γιατί και τό ψωμί είχε λείψει εκεί. Είχε πέσει τότε στή χώρα αύτή μεγάλη πείνα.

Μιά μέρα εκεί, πού σκεφτόταν τή χαρά και τήν εύτυχία του σπιτιού του, κατάλοβε πώς έγινε δυστυχής από τήν άσωτη ζωή του. Αρχισε τότε νά κλαίη σκεφτόμενος τήν εύτυχία, πού είχαν οί ύπηρέτες του πατέρα του χορταίνοντας τό ψωμί, ένώ αύτός, πού ήταν γιός του, πεθαίνει τώρα από τήν πείνα.

Πάίρνει τότε θάρρος κι άποφασίζει νά γυρίση πίσω στον πατέρα του και νά του όμολογήση τό σφάλμα του λέγοντάς του ότι είναι ανάξιος γιός του. Καί ότι άξιζει για μία μόνο θέση ύπηρέτη του.

Ταπεινωμένος και μετανοιωμένος σηκώθηκε άμέσως κι έφυγε.

Ο πατέρας του μόλις τόν είδε από μακριά συγκινήθηκε, πού τόν έβλεπε σέ τέτοια κατάντια κουρελιασμένο, βρωμερό, ξυπόλυτο. κίτρινο από τήν κακοπέραση και από τήν πείνα.

Έτρεξε τότε άμέσως, έπесе στην άγκαλιά του χύνοντας δάκρυα χαράς για τό γυρισμό του παιδιού του. Ο γιός του χύνοντας δάκρυα μετανοίας του 'λεγε : «Πατέρα μου, άμάρτησα έμπρός στο Θεό και σ' έσέ. Δέν άξιζω για παιδί σου, κάμε με ένα ύπηρέτη σου».

Ο πατέρας, άφοϋ τόν έφερε στο σπίτι, είπε στους ύπηρέτες του : «Φέρτε τήν πιό ώραία φορεσιά και ντύσετέ τον. Φορέστε του δακτυλίδι στο χέρι του. Δώστε του νά φορέση ύποδήματα. Καί σφάξετε τό σπιτικό και καλοθρεμμένο μοσχάρι (σιτευτό) για νά φάμε και νά διασκεδάσουμε, γιατί τό παιδί μου ήταν νεκρό και τώρα άναστήθηκε, ήταν πριν χαμένο και τώρα βρέθηκε.

Κάλεσαν τότε φίλους και συγγενείς κι άρχισε ή διασκέδαση με τραγούδια και χορούς.

Ο μεγαλύτερος άδερφός έλειπε από τό πρωϊ στα χωράφια και πρόσ τό βράδυ γυρίζοντας κουρασμένος, από τή δουλειά άκουσε νά χαλάη ό κόσμος σπίτι του από τό γλέντι. Καί, σάν έμαθε ότι όλα αύτά γίνονται, έπειδή γύρισε από τά ξένα ό άδερφός του, θύμωσε φοβερά και δέν ήθελε νά μπη μέσα.

Ο πατέρας όμως βγήκε άμέσως και τόν πορακαλούσε νά μπη μέσα : «Έγώ πατέρα, του 'λεγε με παράπονο, σέ ύπηρετώ τόσα χρόνια και ποτέ δέν μου έδωσες ούτε ένα κασικάκι νά διασκεδάσω με τούς φίλους μου. Καί τώρα, πού γύρισε ό άσωτος γιός σου, πού σπατάλησε τήν περιουσία του σέ διασκεδάσεις και άσωτείες, έσφαξες για χάρη του τό σιτευτό μοσχάρι».

«Ναί παιδί μου, τοῦ λέει ὁ πατέρας, σὺ εἶσαι πάντα μαζί μου κι ὅλα τὰ δικά μου εἶναι καὶ δικά σου. Δὲν πρέπει νὰ παραπονιέσαι. Καὶ τώρα πρέπει καὶ σὺ κι ὅλοι μας νὰ χαροῦμε καὶ νὰ διασκεδάσουμε, γιατί ὁ νεκρὸς ἀδερφός σου ἀνάζησε καί, ἐνῶ ἦταν χαμένος, βρέθηκε».

Ἔτσι μπήκε κι' αὐτὸς στὸ σπίτι κι ἔλαβε μέρος στὴ διασκέδαση, ποὺ ξακολούθησε τότε μὲ πῶς πολλή χαρὰ καὶ κέφι.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ἡ μεγαλοπρεπής εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἐξί μέρες πρὶν ἀπὸ τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων ὁ Χριστὸς ἦταν στὴ Βηθανία, ὅπου οἱ ἀδελφές τοῦ Λαζάρου τὸν κάλεσαν σὲ δεῖπνο. Στὸ τραπέζι ἐπάνω ἡ Μαρία γιὰ νὰ δείξη τὴν ἀφοσίωση τῆς στοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἄλειψε τὰ πόδια του μὲ πολῦτιμο ἄρωμα (μύρο). Κι ὕστερα τὰ σπόγγισε μὲ τὶς τρίχες τῆς κεφαλῆς τῆς.

Στὸ φιλοχρήματο ὁμως μαθητῆ τοῦ Χριστοῦ Ἰούδα ἔκαμε ἐντύπωση ἢ εὐγενικιά αὐτῆ πράξη τῆς Μαρίας.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Χριστὸς ξεκίνησε μὲ τοὺς μαθητές του γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα χάρις τῆς γιορτῆς.

Πρὸς τὸ βράδυ ἔφτασε κοντὰ σ' ἓνα χωριουδάκι, ποῦ λεγόταν Βηθφαγή, κάτω ἀπὸ τὸ βουνὸ τῶν Ἐλαιῶν.

Ἐκεῖ σταμάτησε ὁ Χριστὸς κι εἶπε σὲ δύο μαθητές του : «Πηγαίνετε σ' αὐτὴ τὴν κώμη καὶ θὰ βρῆτε στὴν ἀρχὴ τοῦ δρόμου μιὰ ὄνο δεμένη μὲ τὸ πούλαρι τῆς. Λύσετε τὰ ζῶα αὐτὰ καὶ φέρτε τα ἐδῶ. Καὶ ἂν κανένας σᾶς κάμη παρατήρηση, πέστε του, ὅτι ὁ Κύριος τὰ θέλει κι ὕστερα θὰ τὰ στείλῃ πίσω στὸ ἴδιο μέρος».

Οἱ μαθητές, ἀφοῦ τὰ ἔφεραν, ἄπλωσαν ἐπάνω στὸ πούλαρι μερικὰ ροῦχα κι ἐκάθησε ὁ Χριστὸς. Καὶ τότε ξεκίνησαν γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἀκολουθοῦσε καὶ πολὺς λαὸς ἀπὸ διάφορα μέρη πηγαίνοντας κι αὐτὸς στὰ Ἱεροσόλυμα χάρις τῆς γιορτῆς.

Ὅλη αὐτὴ ἡ συνοδεία βαδίζοντας ὅλη τὴ νύχτα βρέθηκε τὸ πρῶτὸ στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ τῶν Ἐλαιῶν. Ἀπ' ἐκεῖ φάνηκαν τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ πρωῖνός ἡλιος ἔπεφτε πάνω στὴν ἐπιχρυσωμένη σκεπὴ τοῦ Ναοῦ. Ὁλος ὁ κόσμος τότε καὶ οἱ μαθητές σὰν εἶδαν τὴν ἁγία πόλη καὶ τὸ Ναό, ἄρχισαν νὰ ψέλνουν μεγαλόφωνα καὶ νὰ δοξάζουν τὸ Θεό.

Στὸ Χριστὸ ὅμως ὅλο αὐτὸ τὸ λαμπρὸ θέαμα ἔφερνε λύπη, γιατί συλλογιζόταν τὴν ἐχθρα καὶ τὴ λύσσα τῶν ἐχθρῶν Φαρισαίων. Τὸ μεγάλο θαῦμα τῆς ἀνάστασης τοῦ Λαζάρου

ήταν ένα φοβερό γι' αυτούς κτύπημα, γιατί ο λαός από τότε θαύμαζε το Χριστό. Μάλιστα τις μέρες αυτές έκαναν οι Φαρισαίοι, που έβλεπαν να πέφτη η δύναμη των, διάφορα συμβούλια στο σπίτι του αρχιερέα Καϊάφα. Ζητούσαν να βροϋν άφορμή για να ξεσηκώσουν το λαό έναντίον του Χριστού.

Μά ο λαός περίμενε το Χριστό με μεγάλη άνυπομονησία για να τον υποδεχθή θριαμβευτικά ως τον έλευθερωτή του θανάτου.

Μόλις λοιπόν άκουσαν, πώς έρχεται καταβαίνοντας από το όρος, τρέχουν όλοι. νέοι, γέροι, γυναίκες και παιδιά να τον υποδεχθούν. Κόβουν χλωρούς κλάδους φοινικιών (βάϊα) και κρατώντας τα ψηλά φώναζαν ψάλλοντας όλοι μαζί: «Ώσαννά τῷ Υἱῷ Δαβιδ, εύλογημένος ο έρχόμενος εν όνόματι Κυρίου. Ώσαννά εν τοῖς Ύψιστοις»; που θά πη: «Σῶσε, Θεέ, τον απόγονον του Δαβιδ, ως είναι εύλογημένος αυτός, που έρχεται σταλμένος από τον Κύριο. Σῶσε τον, Θεέ, σύ, που βρίσκεσαι στον ούρανό».

Πολλοί έστρωναν στο δρόμο τὰ έπανωφόρια τους και με κλαριά δένδρων, όπως συνήθιζαν να κάνουν στις υποδοχές των νικητών.

Μόλις ο Χριστός κατέβηκε στην πόλη, πήγε κατ' εύθειαν στο Ναό. Έκεῖ του 'φεραν πολλούς άρρώστους, τυφλούς, χωλούς και άλλους και τους θεράπευε.

Βλέποντας τώρα ο λαός τὰ θαύματα του Χριστού πιο πολύ ένθουσιαζόταν. Και σε κάθε μέρος της πόλης άκουες φωνές θαυμασμού και δοξολογίες στο Θεό. Κι αυτά ακόμη τὰ μικρά παιδιά φώναζαν «Ώσαννά τῷ Υἱῷ Δαβιδ».

Οἱ Ἄρχιερεῖς, οἱ Γραμματεῖς και οἱ Φαρισαῖοι βλέποντας αυτόν τον ένθουσιασμό του λαού για το Χριστό φρένιασαν. Δέν τολμοϋσαν όμως τώρα να τον πειράξουν, γιατί φοβόνταν το λαό. Μόνο συμβούλια έκαναν για να βροϋν τρόπο ν' αλλάξουν τη γνώμη του λαού και τον παρασύρουν έναντίον του Χριστού.

Τήν μεγαλοπρεπή αυτή υποδοχή του Χριστού γιορτάζει η Έκκλησία μας την Κυριακή πρό του Πάσχα. Και λέγεται Κυριακή τῶν Βαΐων.

2. Τὸ ανώτατο συνέδριο και η προδοσία του Ἰούδα.

Ἐνῶ οἱ έχθροἱ του Χριστού προσπαθοϋσαν να βροϋν κάτι έναντίον του με πονηρές και πανοϋργες έρωτήσεις, που του έκαναν, ο Χριστός άρχισε τώρα να ξεσκεπάζη την υποκρισία τους στο λαό.

«Ἐνῶ πρὶν ήταν διδάσκαλός σας ο Μωϋσης, τους έλεγε, σήμερα σας διδάσκουν οἱ Φαρισαῖοι και οἱ Γραμματεῖς με ώραιούς λόγους, μά με κακές πράξεις. Γι' αυτό κάνετε όσα

σας λένε, μη κάνετε όμως, όσα αύτοί κάνουν». Οί λόγοι αύτοί τοϋ Χριστοϋ τούς έξαγρίωσαν πιό πολύ. Καί γι' αύτό μαζεϋτήκαν όλοι τους στο σπίτι τοϋ άρχιερέα Καϊάφα. Εΐχαν μαζί τους και τόν πανοϋργο άρχιερέα. "Αννα κι έκαμαν εκεί ένα μεγάλο συμβούλιο. Τό συμβούλιο αύτό, πού λεγόταν και άνώτατο συνέδριο τών 'Ιουδαίων και γινόταν σέ κάθε σοβαρή ανάγκη, άποφάσισε με κάθε τρόπο νά θανατωθή ό Χριστός.

"Όταν γίνονταν όλα αύτά, ό Χριστός βρισκόταν στο όρος τών 'Ελαιών. 'Εκεί προέλεγε στους μαθητες του ότι θα θυσιαζόταν τήν ίδια μέρα, πού θα σφαζόταν ό άμνός και θ' άρχιζε τό πασχαλινό συμπόσιο.

Και τότε ένας από τούς μαθητές του, ό 'Ιούδας ό 'Ισκαριώτης, παρουσιάσθηκε στο συνέδριο τών 'Ιουδαίων λέγοντας: «Τί μοϋ δίνετε νά σας παραδώσω τό Χριστό;» "Όλοι χάρηκαν με τή πρόταση αύτή τοϋ 'Ιούδα, γιατί έτσι ή σύλληψη τοϋ Χριστοϋ γινόταν πιό εύκολη και ό σκοπός τους πραγματοποιιόταν.

Τοϋ έταξαν λοιπόν άμέσως τριάντα άργύρια για τήν προδοσία του. Καί ό 'Ιούδας δέχτηκε, γιατί ήταν άνθρωπος, πού είχε μανία για τά χρήματα και ήταν και πολύ φιλάργυρος.

'Από τήν ίδια στιγμή έπειτα από τή συμφωνία ζητούσε νά βρῆ τήν κατάλληλη στιγμή για νά παραδώσει τό Διδάσκαλο του στους έχθρούς του.

3. 'Ο Μυστικός δείπνος.

Τήν Πέμπτη τό πρωϊ, πού ήταν ή πρώτη μέρα τῆς γιορτῆς τοϋ Πάσχα, ό Χριστός βρισκόταν στη Βηθανία. 'Εκεί οι μαθητές του τόν ρώτησαν, πού θέλει νά έτοιμάσουν για νά φάνε τόν άμνό τοϋ Πάσχα.

'Ο Χριστός τότε στέλνοντας τόν Πέτρο και τόν 'Ιωάννη στα 'Ιεροσόλυμα τούς ειπε: «Μόλις φθάσετε στην πόλη θα συναντήσετε ένα άνθρωπο, πού θα βαστάη μία στάμνα με νερό. 'Ακολουθήστε τον και θα φθάσετε σ' ένα σπίτι. Μπῆτε μέσα και πέστε στο νοικοκύρη νά σας δείξη τό μέρος, όπου θα έτοιμάσετε τό δείπνο για νά φάω μαζί σας τό Πάσχα. Κι εκείνος θα σας δείξη τό επάνω διαμέρισμα τοϋ σπιτιοϋ του (τό άνώγειο)' εκεί λοιπόν έτοιμάσετε τό δείπνο».

Οί μαθητές έκαμαν, όπως τούς ειπε. 'Εκεί βρῆκαν όλα έτοιμα κι έτοιμάσαν ό,τι χρειαζόταν. "Όλα αύτά έγιναν τό πρωϊ και άμα βράδασε ήλθεν ό Χοιστός με τούς άλλους μαθητές στα 'Ιεροσόλυμα. Πῆγαν στο σπίτι εκείνο για τό Πάσχα, πού θα άρχιζε τό βράδυ ύστερα από τή δύση τοϋ ήλιου σύμφωνα με τά παλαιά έθιμα τών 'Ιουδαίων.

Προτοϋ καθίσουν στο τραπέζι ένιψε ό Χριστός τούς πό-

δας τῶν μαθητῶν του. Ἦταν συνήθεια τότε νά πλένουν οἱ δούλοι τὰ πόδια τῶν ἐπισκεπτῶν προτοῦ καθίσουν στό τραπέζι. Καί τήν ὑπηρεσία αὐτήν τῶν δούλων τήν ἔκαμε ὁ Χριστός στούς μαθητές του. Ἐπῆρε μιὰ λεκάνη μέ νερό κι ἄρχισε νά πλένη τὰ πόδια τῶν μαθητῶν του κι ἔπειτα νά τὰ σκουπίζη μέ μιὰ πετσέτα, ποῦ ἔχε δέσει στή μέση του.

Μόνος ὁ Πέτρος ἀντιστάθηκε στό πλύσιμο αὐτό, γιατί τὸ νόμιζε μεγάλη ταπεινώση γιά τὸ Χριστό, ποῦ τόσο σεβόταν. «Ὅχι δὲν θά μοῦ πλύνῃς τὰ πόδια ποτέ!»

Ὁ Χριστός τοῦ ἔπε τότε πὼς κινδυνεύει νά χάσῃ τὴν ἀγάπη του, ἂν δὲ δεχθῇ νά τοῦ πλύνῃ τοὺς πόδας. Στὴν ἀπειλὴ αὐτῆ τοῦ Χριστοῦ ὁ Πέτρος, ποῦ ἦταν γεμάτος ἀπὸ αἰσθήματα βαθιᾶς ἀγάπης καὶ ἀφοσίωσης στό Διδάσκαλο του, βλέποντας πὼς μέ τὴν ἐπιμονή του κοντεύει νά χάσῃ τὴ θέση του κοντὰ στό Χριστό δέχτηκε, καὶ φώναξε: «Κύριε, μὰ ἂν κινδυνεύω νά χάσω τὴν ἀγάπη σου, ἔ! τότε πλύνε μου ὄχι μόνο τὰ πόδια, μὰ καὶ τὰ χέρια καὶ τὴν κεφαλὴ».

«Δὲ χρειάζεται, εἶπε τότε ὁ Χριστός, ἄλλος καθαρισμός, γιατί εἴσαστε καθαροί, μὰ ὄχι καὶ ὄλοι (ἐννοώντας τὸν Ἰούδα, ποῦ ἦταν βρωμερὸς ἀπὸ τὴ λέρα τῆς προδοσίας του).

Ἐπειτα, ἀφοῦ ἔπλυνε καὶ τοῦ Πέτρου τὰ πόδια, ἔλεγε σὲ ὄλους τοὺς μαθητές του: «Εἶδετε, τί ἔκαμα; Αὐτὸ εἶναι ἓνα μεγάλο παράδειγμα σὲ σᾶς γιά νά φέρεστε ἀναμεταξύ σας, ὅπως ἐφέρθηκα ἐγὼ σὲ σᾶς. Ἀπὸ τὴ διαγωγή σας αὐτὴ θά καταλάβῃ ὁ κόσμος, ὅτι εἴσαστε ἀληθινὰ μαθητές δικοί μου ἔχοντας ἀγάπη ἀναμεταξύ σας».

Ἦστερα ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ κάθησαν στό πασχαλινὸ τραπέζι. Ξαπλώθηκαν ὄλοι ἐπάνω σὲ σοφάδες, ὅπως ἦταν συνήθεια τότε, καὶ στηρίζονταν στὸν ἀριστερὸν ἀγκώνα τοῦ χεριοῦ τους. Ὁ Ἰωάννης ξαπλωμένος στὰ δεξιὰ τοῦ Χριστοῦ ἀκουμποῦσε τὸ κεφάλι του στό στήθος τοῦ Χριστοῦ (ἐπιστήθιος—ἀγαπημένος). Ἀριστερὰ τοῦ Χριστοῦ ἦταν ὁ Ἰούδας, ποῦ σὰν ταμίης τῶν Ἀποστόλων εἶχε θέση ἐξαιρετικὴ στό τραπέζι. Δίπλα τοῦ Ἰωάννη καθόταν ὁ Πέτρος καὶ στίς ἄλλες θέσεις οἱ ἄλλοι μαθητές.

Στὸ τραπέζι ἐπάνω ὁ Χριστός ξαφνικὰ τοὺς εἶπε: «Ἀληθινὰ σᾶς λέω, ὅτι ἓνας ἀπὸ σᾶς θά μὲ παραδώσῃ».

Οἱ Ἀπόστολοι μόλις ἄκουσαν τὰ λόγια αὐτὰ τὰ ἔχασαν καὶ μέ τρεμουλιασμένα χεῖλη κάθε ἓνας ρωτοῦσε τὸ Χριστό λέγοντάς του: «Κύριε, μήπως εἶμαι ἐγώ;».

Τότε ὁ Ἰωάννης ἔσκυψε στ' αὐτὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν ρώτησε, ποιὸς εἶναι ὁ προδότης.

«Ἐκεῖνος εἶναι, εἶπε ὁ Χριστός, ποῦ θά τοῦ δώσω αὐτὸ το κομμάτι τὸ ψωμί, ἀφοῦ τὸ βουτήξω στό πιάτο τοῦ φαγητοῦ».

Τὴν ἴδια στιγμή τὸν ρώτησε ὁ Ἰούδας, τελευταῖος ἀπ' ὄλους «Κύριε, μήπως εἶμαι ἐγώ;» Κι ὁ Χριστός δίδοντας του τὸ κομμάτι τὸ ψωμί τοῦ λέει: «Μάλιστα σὺ εἶσαι». Κι

άμέσως δυνατότερα πρόσθεσε: «Ό,τι σκοπεύεις να κάμης κάμε το τὸ γρηγορώτερο».

Ὁ Ἰούδας τότε σηκώθηκε άμέσως κι ἔφυγε.

Ὁ Χριστός, άφοῦ ἔφυγεν ὁ Ἰούδας, ἔπηρε ἄρτον ἀπὸ τὸ τραπέζι, τὸν εὐλόγησε, τὸν ἔκοψε σὲ τεμάχια, εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ κι ἔδωσε σὲ καθένα Ἄπόστολο ἀπὸ ἓνα κομμάτι λέγοντας:

«Λάβετε, φάγετε τοῦτο εἶναι τὸ Σῶμα μου. Ἐπειτα ἔπηρε ἓνα ποτήρι κρασί και προσφέροντας τοὺς εἶπε: Πίετε ἀπ' αὐτὸ ὄλοι, τοῦτο εἶναι τὸ Αἷμα μου».

Κι ἔτσι ὁ Χριστός με τὸν ἄρτον και με τὸν οἶνον, ὄρισε τὸ μυστήριον τῆς θείας κοινωνίας.

Τὸ μυστήριον λοιπὸν αὐτὸ στηρίζεται στὸ δεῖπνο αὐτό, ποὺ λέγεται μυστικὸς δεῖπνος. Γιατί ἔγινε στὸ μυστικὸ και ἰδιαίτερο μέρος τοῦ σπιτιοῦ ἐκείνου κι ἔχει ἰδιαίτερη μυστικὴ χάρη.

Ἀπὸ τότε μέχρι σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας κάμνει τὸ μυστήριον αὐτὸ γιὰ τὴν ανάμνηση τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ και γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ψυχῶν μας.

4. Οἱ τελευταῖες ὀδηγίες τοῦ Χριστοῦ στοὺς μαθητές του.

«Ἀγαπητά μου παιδιά, τοὺς ἔλεγε, λίγη ὥρα θὰ εἶμαι ἀκόμη μαζί σας. Θὰ φύγω, μὰ ἐκεῖ ποὺ πηγαίνω, ἔσεῖς δὲν μπορείτε νὰ ἔρθετε. Μόνο οἷς δίνω μὴ καινούργια ἐντολὴ τὸ νὰ ἀγαπᾶσθε ἀναμεταξύ σας κι ἔτσι θὰ καταλάβουν ὄλοι, ὅτι εἴσασθε ἀληθινοὶ και δικοὶ μου μαθητές».

Ὁ Πέτρος, σάν ἄκουσε, πὼς ὁ Χριστός θὰ φύγη, τὸν ρώτησε, ποὺ πηγαίνει.

«Ὅπου ἐγὼ πηγαίνω, τοῦ ἀπάντησε ὁ Χριστός, δὲν μπορείς τώρα νὰ με ἀκολουθήσης».

Ὁ Πέτρος κατάλαβε τώρα καθαρά, ὅτι ὁ Χριστός ὀμιλεῖ γιὰ τὸ θάνατό του. Και εἶπε: «Κύριε, γιατί δὲν μπορῶ νὰ σὲ ἀκολουθήσω τώρα; Τὴ ζωὴ μου θυσιάζω γιὰ χάρη σου».

«Τὴ ζωὴ σου γιὰ χάρη μου θὰ θυσιάσης; εἶπε ὁ Χριστός. Σοῦ λέω τὴν ἀλήθεια, ὅτι προτοῦ νὰ λαλήση ὁ πετεινός, θὰ με ἀρνηθῆς τρεῖς φορές», δηλαδή προτοῦ νὰ φέξη ἡ μέρα θὰ ἀρνηθῆς ὅτι με ἔξεις.

Ἐπειτα ἄρχισε νὰ τοὺς παρηγορῆ και νὰ τοὺς ὑπόσχεται ὅτι θὰ τοὺς στείλῃ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα γιὰ νὰ τοὺς δώση φῶτιση και δύναμη στοὺς ἀγῶνες τοὺς, ποὺ θὰ κάμουν στὸν κόσμον.

Ἐπειτα ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του στὸν οὐρανὸ και προσευχήθηκε παρακαλώντας τὸ Θεὸ νὰ φυλάττῃ τοὺς μαθητές του ἐνωμένους με ἀγάπη.

Μόλις εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι και τοὺς εἶπε «σηκωθῆτε, ἄς φύγουμε τώρα ἀπὸ δῶ».

«Σηκώθηκαν και προτοῦ βγοῦν ἔξω ἔψαλαν ὕμνους στο Θεοῦ γιὰ τὰ παρήγορα λόγια, ποῦ τοὺς εἶπε.

5. Ἡ τελευταία προσευχή τοῦ Χριστοῦ.

Ἦταν μεσάνυχτα πιά και προχωρώντας ἀπὸ ἓνα χείμαρρο, ποῦ λεγόταν χείμαρρος τῶν Κέδρων, ἔφθασαν στὸν κήπο τῆς Γεθσημανῆς. Ὁ κήπος αὐτὸς ἦταν γεμάτος ἀπὸ πολλές ἐλιές. Καὶ λεγόταν Γεθσημανῆ ἀπὸ ἓνα ἐλαιοτριβεῖο, ποῦ ἔταν ἐκεῖ.

Στὴ μοναξιά τοῦ κήπου αὐτοῦ ζήτησε ὁ Χριστὸς νὰ βρῆ κάποια ἀνακούφιση μὲ τὴν προσευχή. Γιατὶ λύπη και ἀδημονία τὸν εἶχε πιάσει βλέποντας σὲ λίγο τὴν ἀχαριστία τοῦ λαοῦ, τὴν προδοσία τοῦ Ἰούδα, τὴν ἄρνηση τοῦ Πέτρου και τὴν δειλία τῶν Ἀποστόλων.

Μόλις ἔφθασαν στὴν εἴσοδο τοῦ κήπου ἄφησε ἐκεῖ τοὺς μαθητὲς του ἔξοδ ἀπὸ τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο και τὸν Ἰωάννη, ποῦ τοὺς πῆρε λίγο βαθύτερα στὸν κήπο.

Καὶ τοὺς εἶπε «μείνετε αὐτοῦ ὥσπου νὰ προσευχηθῶ μόνος μου στοῦ βάθος τοῦ κήπου. Ἡ ψυχὴ μου εἶναι περίλυπη, ὥσπου νὰ πεθάνω. Μείνετε ἐσεῖς ἐδῶ και περιμένετε με ἄγρυπνοι».

Κι ὕστερα τοὺς ἄφησε, προχώρησε βαθιά στὸν κήπο κι ἄρχισε τὴν προσευχή του λέγοντας: «Πατέρα μου, ἂν εἶναι δυνατό, ἄς μὴ πῶ αὐτὸ τὸ ποτήρι τοῦ θανάτου. Μὰ ὄχι, ἄς μὴ γίνῃ ὅπως ἐγὼ θέλω. Νὰ γίνῃ τὸ δικό σου τὸ θέλημα».

Ἐπειτα γυρίζοντας πίσω βρίσκει τοὺς μαθητὲς του νὰ κοιμοῦνται. Κι ἐνῶ ξυπνοῦσε τὸν Πέτρο και τοὺς ἄλλους, ἔλεγε: «Οὔτε μιὰ ὥρα δὲν μπορούσατε νὰ ἀγρυπνήσετε μαζί μου; Ξυπνήστε και προσεύχεσθε γιὰ νὰ μὴν πέσετε σὲ κανένα πειρασμό».

Ἐπειτα ξαναγύρισε και ξακολούθησε τὴν προσευχή του, μὰ κι ἔπειτα ποῦ ξαναγύρισε γιὰ δευτέρα φορά στοὺς μαθητὲς του τοὺς εἶρε και πάλι κοιμισμένους και τοὺς εἶπε: «Κοιμᾶσθε λοιπὸν και ἀναπαύεσθε. Ἄρκεῖ ὡς ἐδῶ. Ἡ ὥρα μου ἔφθασε. Νὰ τώρα ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ θὰ ποραδοθῇ στὰ χέρια τῶν ἀνόμων. Σηκωθῆτε. Νὰ ἔφθασε ἐκεῖνος, ποῦ θὰ μὲ παραδώσῃ».

6. Ἡ σύλληψη τοῦ Χριστοῦ.

Ἐνῶ οἱ μαθητὲς κοιμόνταν, ὁ προδότης μαθητὴς ἀγρυπνοῦσε. Κι ἀπὸ τὴν ὥρα, ποῦ ἔφυγε ἀπὸ τὸ δεῖπνο, συνονόταν μὲ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴ σύλληψή του.

Και πραγματικὰ τὴ στιγμή, ποῦ ὁ Χριστὸς ξυπνοῦσε τοὺς μαθητὲς του, ἀκούστηκε μιὰ μεγάλη ὄχλοβοή. Ἦταν

ένα απόσπασμα από τους υπηρέτες των αρχιερέων, που έρχονταν για να πιάσουν το Χριστό. Κρατούσαν άλλοι μαχαίρια κι άλλοι μαγκούρες και ρόπαλα. Άλλοι κρατούσαν φανάρια και λαμπάδες ανάμμενες για να ανάκαλύψουν το Χριστό, αν έκανε να φύγει και να κρυφτεί σε καμιά σπηλιά ή στο βάθος του κήπου. Τους άκολουθούσαν και Ρωμαίοι στρατιώτες για ασφάλεια τους. Κι επί κεφαλής όλων αυτών ήταν ο 'Ιούδας...

Μόλις πλησίασε το Χριστό, τον χαιρέτησε λέγοντας του «Χαίρε, Διδάσκαλε», κι άμέσως τον φίλησε, γιατί είχε πη προτίητερα στους άνθρώπους του ότι ο Χριστός θα είναι εκείνος, που θα φιλούσε.

Το φίλημα του 'Ιούδα.

«'Ιούδα, είπε τότε ο Χριστός, με φίλημα παραδίσεις τον Υίο του Θεού;»

Ο Πέτρος βλέποντας πώς ο Χριστός ήταν έτοιμος να παραδοθή, έγινε άλλος άνθρωπος από το θυμό του. Και ξέσπασε κόπτοντας μ' ένα μαχαίρακι το αυτί ενός υπηρέτη αρχιερέα, που λεγόταν Μάλχος.

Ο Χριστός όμως τον επέπληξε πολύ άυστηρά λέγοντάς του ότι όσοι μεταχειρίζονται φονικά όπλα με τα ίδια κι αυ-

τοι θά τιμωρηθοῦν. Κι ἀμέσως γιάτρεψε τὸ αὐτὶ τοῦ ὑπῆρέτη.

«Ἐάν εἶχα ἀνάγκη ἀπὸ βοήθεια, ἔλεγε στὸν Πέτρο, θά μοῦ ὕστερνε ὁ Πατέρας μου ἄπειρους ἀγγέλους νὰ μὲ προστατεύσουν. Μὰ τώρα πρέπει νὰ ἐκπληρωθοῦν οἱ Γραφές».

Μετὰ παραδόθηκε. Τὸν ἔδεσαν σφιχτὰ μὲ τὰ χέρια πίσω κι ἄρχισαν νὰ τὸν βρίζουν.

«Σὰν νὰ ἴμουν αληθινὸς βυγῆκατε μὲ μαχαίρια καὶ ξύλα, τοὺς ἔλεγε. «Ὅταν ἤμουνά κάθε μέρα μαζί σας στὸ Ναὸ δὲ σηκώσατε χέρι ἐναντίον μου».

«Ὅλοι οἱ μαθητὲς του τότε ἔφυγαν. Μόνον ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης τὸν ἀκολουθοῦσαν ἀπὸ μακριά, ἐνῶ τὸν ὀδηγοῦσαν στὸ σπίτι τοῦ ἀρχιερέα.

7. Ὁ Χριστὸς ἐμπρὸς στὸ δικαστήριον.

Ἦταν περασμένα μεσάνυχτα, πού τὸν ἔφεραν δεμένον τὸ Χριστὸ στὸν ἀρχιερέα Ἄννα.

Ὁ Ἄννας ἦταν ὁ προηγούμενος ἀρχιερέας, γιατί ὁ τωρινὸς ἦταν ὁ Καϊάφας.

Ὁ Ἄννας τοῦ ἔκανε ἀνάκριση γιὰ νὰ μάθῃ γιὰ τοὺς μαθητὲς του καὶ γιὰ τὴ διδασκαλία του.

«Γιατί μ' ἐρωτᾷς; εἶπε. Ρώτησε καλύτερα αὐτοὺς, πού μ' ἄκουσαν. Αὐτοὶ ξέρουν νὰ σοῦ ποῦν, τί τοὺς διδασκα».

Ἐνας τότε ὑπῆρέτης τὸν χαστούκισε, γιατί μίλησε ἔτσι στὸν ἀρχιερέα. Ὁ Χριστὸς ὅμως δὲ θύμωσε, μὰ τοῦ ἔπε μαλακά, ὅτι, ἂν μίλησε σωστά, δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν δειρῃ.

Ὁ Ἄννας ὕστερα τὸν ἔστειλε στὸν Καϊάφά, πού ἦταν πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου. Σ' αὐτὸ δίκάζαν οἱ Γραμματεῖς, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων (οἱ πρόκριτοι). Ἐμπρὸς τὸ δικαστήριον αὐτὸ ἔφεραν κατηγορούμενον τὸ Χριστό.

Οἱ δικαστὲς στὴν ἀρχὴ δὲ βρῆκαν ἀληθινὴ τὴ κατηγορία καὶ ζητοῦσαν ψευδομάρτυρες. Παρουσιάστηκαν τότε δύο ἀπ' αὐτοὺς κι εἶπαν στὸ δικαστήριον, ὅτι ἄκουσαν νὰ λήῃ ὁ κατηγορούμενος κάποτε, πὼς μπορεῖ νὰ γκρεμίσῃ τὸ Ναὸ καὶ σὲ τρεῖς μέρες νὰ τὸν ξαναφτιάσῃ. Ὁ Χριστὸς ὅμως ἐνοοῦσε τὸ θάνατό του καὶ τὴν ἀνάστασή του σὲ τρεῖς μέρες.

Ὁ Χριστὸς σιωποῦσε. Τότε ὁ Καϊάφας τὸν ρώτησε ἀπειλώνοντας τον, ἐάν εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Κι ὁ Χριστὸς ἀμέσως ἀπάντησε: «Ναί, ἐγὼ εἶμαι».

Ὁ Καϊάφας τότε ξέσχισε τὰ ροῦχά του ἀπὸ τὸ θυμὸ του καὶ φώναξε στοὺς δικαστὲς: «Βλαστήμησε! Δὲν ἔχουμε ἀνάγκη πιά ἀπὸ μάρτυρες. Νά! ἀκούσατε τώρα τὴ βλαστήμια του. Τί ἰδέα ἔχετε;» Κι οἱ δικαστὲς φώναξαν ὅλοι μαζί: «Εἶναι ἔνοχος θανάτου».

Τὸν πῆραν τότε οἱ ὑπῆρέτες στὴν αὐλὴ τοῦ δικαστηρίου. Κι ἐκεῖ ἄλλοι τὸν ἔφτυναν, ἄλλοι τὸν χαστούκιζαν, ἄλλοι

τοῦ σκέπαζαν τὰ μάτια μὲ μιὰ πετσέτα καὶ κτυπώντας τον τὸν ρωτοῦσαν: «Προφήτευσε, Χριστέ, ποιὸς ἀπὸ μᾶς σὲ κτύπησε». Κι ὁ Χριστὸς ὑπόμεινε ὄλα αὐτὰ ἀτάραχος.

8. Ἡ ἄρνηση τοῦ Πέτρου καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰούδα.

Ὅταν ὀδηγήθηκε ὁ Χριστὸς δεμένος στὸ σπίτι τοῦ Ἄννα, ὁ Ἰωάννης πέρασε μέσα στὸ σπίτι ἐλεύθερα, γιατί ἦταν γνωστὸς στὸν ἀρχιερέα. Ὁ Πέτρος ὅμως ἔμεινε στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ, γιατί δὲν τὸν ἄφησαν νὰ περάσῃ μέσα στὸ σπίτι. Κι ἐκεῖ ζεσταινόταν μαζί μὲ τοὺς ὑπηρέτες τῶν ἀρχιερέων κοντὰ στὴ φωτιά, ποὺ εἶχαν ἀνάψει γιατί τὸ κρύο τῆ νύχτα ἐκείνη ἦταν τσουχτερό.

Ἡ θυρωρὸς τότε τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Ἄννα κάρφωσε τὰ μάτια της στὸ πρόσωπο τοῦ Πέτρου, ποὺ φωιζόταν ἀπὸ τὸ φῶς τῆς φωτιᾶς καὶ εἶπε: «Καὶ σὺ δὲν ἦσουν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ;» «Δὲν ξέρω τὸν ἄνθρωπον, εἶπεν ὁ Πέτρος. Δὲν καταλαβαίνω τί μοῦ λές».

Μιὰ ἄλλη ὅμως ὑπηρέτρια νομίζοντας τον ὑποπτο εἶπε στοὺς ὑπηρέτες: «Αὐτὸς ἦταν μαζί μὲ τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο».

Μὰ καὶ τώρα ἀρνιέται ὁ Πέτρος μὲ ὄρκο γιὰ δευτέρη φορά, πῶς δὲν τὸν ξέρει τὸν Ἰησοῦ.

Τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες τοῦ ἀρχιερέα, ποὺ ἦταν συγγενὴς τοῦ ἄλλου ὑπηρέτου Μόλχου, ποὺ τοῦ ἔκοψε ὁ Πέτρος τὸ αὐτί, τὸν ἀνεγνώρισε. Ἔλεγε ὅτι τὸν εἶδε μαζί μὲ τὸ Χριστό στὸν κῆπο: «Εἶσαι Γαλιλαῖος, τοῦ λέει, κι ἡ προφορά σου σὲ φανερώνει».

«Φίλε μου, εἶπεν ὁ Πέτρος, δὲν εἶμαι ἐγὼ μαθητὴς του». Κι ἄρχισε νὰ καταριέται καὶ νὰ ὀρκίζεται, πῶς δὲν ξέρει τὸν ἄνθρωπο.

Δὲν πρόφθασεν ὅμως νὰ τελειώσῃ τίς κατάρεις καὶ τοὺς ὄρκους του κι ἕνας πετεινὸς λάλησε. Κι εὐθὺς θυμήθηκε, ποὺ τοῦ εἶχε πῆ ὁ Χριστὸς, ὅτι προτοῦ νὰ λαλήσῃ ὁ πετεινὸς θὰ τὸν ἀρνιόταν τρεῖς φορές. Καὶ τότε ὁ Πέτρος σήκωσε τὴν ἄκρη τοῦ μανδύα του καὶ κρύβοντας ἔτσι τὸ πρόσωπό του βγήκε ἔξω καὶ ἔκλαυσε πικρά. Ἦταν τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας του.

Ὁ ἄλλος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ἰούδας, σὰν ἔμαθε τὴν ἀπόφαση τοῦ δικαστηρίου τρέχει μετανοημένος στοὺς ἀρχιερεῖς. Πειτᾷ τὰ τριάντα ἀργύρια στὸ Ναὸ καὶ τοὺς λέει: «ἄμάρτησα, γιατί σᾶς παρέδωσα αἷμα ἄθωο».

«Τί μᾶς μέλλει; τοῦ ἀπεκρίθησαν. Σὺ ἔχεις τὴν εὐθύνη γιὰ ὅ,τι ἔκαμες».

Ἔτρεξε τότε καὶ κρεμάστηκε σ' ἕνα δένδρο καὶ πέθανε.

Οἱ ἀρχιερεῖς μὲ τὰ τριάντα ἀργύρια ἀγόρασαν ἕνα χωράφι ἐνὸς κεραμιδᾶ γιὰ νὰ γίνῃ νεκροταφεῖο τῶν ξένων.

Δέν ἔπρεπε νά τά βάλουν στό ταμεῖο τοῦ Ναοῦ, γιατί ἦταν τιμὴ αἵματος.

9. Ὁ Ἰησοῦς ἐμπρὸς τὸν Πιλάτο.

Τὴν παρασκευὴ τὸ πρωτὶ στίς ἕξι μιὰ μεγάλη συνοδεία δόγγησε τὸ Χριστὸ δεμένο στὸν Πιλάτο.

Ὁ Πιλάτος ἦταν ὁ Ρωμαῖος δικαστῆς κι ἔμενε σ' ἓνα μεγάλο παλάτι, πού λεγόταν πραιτώριο, δηλαδή διοικητήριο.

Ἐπρεπε σύμφωνα μὲ τὸ νόμο νά συμφωνήσῃ κι ὁ Πιλάτος μὲ τὴν ἀπόφαση τοῦ συνεδρίου. Γι' αὐτὸ οἱ Ἰουδαῖοι ἔφεραν τὸν κατηγορούμενο στὸν Πιλάτο γιὰ νά τὸν ἀνακρίνη γιὰ νά πεισθῇ ἂν ἦταν ἄξιος θανάτου. Οἱ Ἰουδαῖοι δὲν μπῆκαν στὸ πραιτώριο, γιατί γιόρταζαν τὸ Πάσχα τους καὶ νόμιζαν, πὼς ἦταν ἁμαρτία νά μποῦν σὲ μέρος εἰδωλολατρικὸ. Καὶ δὲ θά'ταν καθαροί, ἀφοῦ γιόρταζαν τὸ Πάσχα. Γι' αὐτὸ στάθηκαν ἔξω ἀπὸ τὸ πραιτώριο, στὸ λιθόστρωτο, κι ὁ Πιλάτος βγήκε στὴ βεράντα τοῦ παλατιοῦ κι ἀπ' ἐκεῖ ἄρχισε νά ἀνακρίνη τὸ Χριστό. Ὁ Πιλάτος κοιτώντας τὰ ἐξαγριωμένα πρόσωπα τῶν Ἰουδαίων καὶ τὸ ἀθῶο πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ τοὺς ρώτησε «ποιὰ κατηγορία ἔχετε ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ;»

Ἡ ἐρώτηση αὐτὴ τοὺς ξάφνιασε. Αὐτοὶ περίμεναν νά τοὺς δώσῃ μιὰ ἀπλὴ ἄδεια νά τὸν θανατώσουν. Κι ἀμέσως τοὺ ἀπάντησαν. «Ἄν δὲν ἦταν κακοποιός, δὲν θά σοῦ τὸν φέρναμε». Ὁ Πιλάτος, πού δὲ θά'δινε τὴν ἄδεια, ἂν δὲν τὸν δικάζε κι αὐτός, τοὺς εἶπε: «Ἐ! τότε πάρτε τον καὶ δικάστε τον σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους σας».

Μ' αὐτοὶ ἤξεραν ὅτι, ἂν δὲ λάβουν τὴν ἄδειά του, δὲν μποροῦσαν νά τὸν θανατώσουν. Καὶ θέλοντας νά θανατωθῇ μὲ τὴ Ρωμαϊκὴ τιμωρία τῆς σταύρωσης, ἄρχισαν νά βρίζουν τὸ Χριστό καὶ νά λένε ἐναντίον του ψεύτικες κατηγορίες. «Αὐτός, ἔλεγαν καταστρέφει τὸ ἔθνος του ἐρεθίζοντας μὲ τίς διδασκαλίες του τὸ λαό. Λέει στὸ λαὸ νά μὴ πληρώνη φόρους στὸν Καίσαρα καὶ λέει τὸν ἑαυτὸν του βασιλιά. Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε τὸ δικαίωμα νά τὸν θανατώσουμε, ἂν δὲ μας δώσῃ τὴν ἄδεια». Ὁ Πιλάτος ἔβλεπε ὅτι δὲν εἶχαν μάρτυρες στίς κατηγορίες τους κι ἄρχιζε νά τοὺς ἀηδιάζῃ. Θέλοντας ὅμως νά δοκιμάσῃ, ἂν ὁ Χριστὸς θά ὁμολογοῦσε τίποτε σ' αὐτόν, ρώτησε τότε τὸν Χριστό: «οὐ εἶσαι ὁ βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων; Τὸ ἔθνος σου καὶ οἱ ἀρχιερεῖς σὲ παράδωσαν σ' ἐμέ. Τί ἔκαμες; Εἶσαι λοιπὸν βασιλιάς;» «Ἡ βασιλεία μου, εἶπε ὁ Χριστός, δὲν εἶναι σὰν τίς βασιλεῖες τοῦ κόσμου, ἢ δική μου εἶναι οὐράνια».

Ὁ Πιλάτος κατάλαβε πὼς ἡ κατηγορία αὐτὴ ἦταν ψεύτικη κι εἶπε στοὺς Ἰουδαίους ὅτι δὲ βρίσκει καμμιά αἰτία γιὰ τὸ Χριστό.

Μόλις άκουσαν τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Πιλάτου φρένιασαν ἀπὸ λύσσα καὶ μὲ φωνὲς ἄγριες ἔλεγαν: «Εἶναι ἕνας πλάνος, ποὺ ἀναστάτωσε τὸ λαὸ μὲ τὴ διδασκαλία του πρῶτα πρῶτα στὴ Γαλιλαία». Ὁ Πιλάτος μόλις ἄκουσε πῶς τὸ κακὸ αὐτὸ γίνηκε πρῶτα στὴ Γαλιλαία, νόμισε, ὅτι βρῆκε εὐκαιρία νὰ ξεφύγῃ νὰ βγάλῃ ἀπόφαση αὐτός. Καὶ ἀμέσως τὸν ἔστειλε στὸ διοικητὴ τῆς Γαλιλαίας, τὸν Ἡρώδη τὸν Ἀντίππα γιὰ νὰ τὸν δικάσῃ αὐτός, ποὺ βρισκόταν τότε στὰ Ἱεροσόλυμα χάριν τοῦ Πάσχα. Ὁ Ἡρώδης, ἕνας φαῦλος καὶ πανάθλιος ἄνθρωπος, μόλις εἶδε τὸ Χριστὸ ἄρχισε νὰ τοῦ κάνῃ διάφορες ἐρωτήσεις καὶ νὰ τὸν κοροϊδεύῃ. Μὰ ὁ Χριστὸς δὲν ἄνοιξε καθόλου τὸ στόμα του νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ. Ἀφοῦ τὸν μαστίγωσε, τὸν ἔστειλε πίσω στὸν Πιλάτο λέγοντας, ὅτι δὲν τὸν βρίσκει ἔνοχο παρὰ ὅτι εἶναι ἕνα γελοῖο πρόσωπο καὶ τίποτε ἄλλο.

Ὁ Πιλάτος τότε εἶπε στὸ λαὸ ὅτι ὁ Ἡρώδης ὅπως κι αὐτός, δὲ βρίσκουν καμμιά αἰτία στὸ Χριστὸ.

Τοῦ Πιλάτου ἡ πεποίθηση γιὰ τὴν ἀθωότητα τοῦ Χριστοῦ στηρίζοταν καὶ στὴ γυναίκα του, ποὺ εἶδε σὶ ὄνειρό της, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἕνας δίκαιος καὶ ἀθῶος ἄνθρωπος.

Οἱ Ἰουδαῖοι, σὰν κατάλαβαν ὅτι ὁ Πιλάτος θέλει νὰ σώσῃ τὸ Χριστὸ, ἄρχισαν νὰ φωνάζουν πιὸ πολὺ καὶ νὰ ζητοῦν τὸ θάνατό του.

Ὁ Πιλάτος γιὰ νὰ τοὺς καθυψώσῃ διάταξε καὶ μαστίγωσαν τὸ Χριστὸ καὶ τοῦ ἔκαναν χίλιους δυὸ ἐξευτελισμούς.

Ὑστερα θυμήθηκε, πῶς εἶχε τὸ δικαίωμα μὲ τὴ γνώμη τῶν Ἰουδαίων νὰ δίνῃ χάρη σ' ἕνα κατάδικο καταδικασμένο σὲ θάνατο. Ἦταν ἕνα πασχαλινὸ ἔθιμο τῶν Ἰουδαίων νὰ δίδεται χάρη σ' ἕνα καταδικασμένο σὲ θάνατο.

Διάταξε τότε καὶ τοῦ ἔφεραν ἀπὸ τίς φυλακὲς ἕνα φοβερὸ κακοῦργο, ποὺ λεγόταν Βαρραβᾶς. Καὶ ρώτησε τὸ λαὸ: «Σὲ ποιὸν ἀπὸ τοὺς δυὸ θέλετε νὰ δώσω χάρη, στὸ Βαρραβᾶ ἢ στὸ Χριστὸ;».

Ὅλοι τοὺς φώναζαν τότε: «στὸ Βαρραβᾶ». Κι' ὅταν ὁ Πιλάτος τοὺς ρώτησε τί νὰ κάμῃ τὸ Χριστὸ, φώναζαν μὲ λύσσα νὰ τὸν σταυρώσῃ καὶ ν' ἀφήσῃ ἐλεύθερο τὸ Βαρραβᾶ.

Ὁ Πιλάτος ἀπόλυσε τότε τὸ Βαρραβᾶ καὶ τὸ Χριστὸ παράδωσε στοὺς στρατιῶτες νὰ τὸν μαστιγώσουν. Μετὰ τὴ μαστίγωση τὸν ὕβριζαν καὶ τὸν περιγελοῦσαν. Καὶ γιὰ νὰ τὸν γελοιοποιήσουν τοῦ φόρεσαν στὸ κεφάλι ἕνα στεφάνι καμωμένο ἀπὸ ἀγκάθια, ποὺ του μάτωναν τὸ κεφάλι του.

Τοῦ ἔδωσαν νὰ κρατῆ ἕνα καλάμι σὰν νὰ ἔταν κανένας βασιλιάς.

Τοῦ φόρεσαν ἀκόμη μιὰ κουρελιασμένη κόκκινη χλαμύδα. Ὑστερα στρατιῶτες καὶ λαὸς γονάτισαν καὶ τὸν προσκυνοῦσαν τάχα σὰν βασιλιά. Τὸν ἔφτυναν, τοῦ κτυποῦσαν τὸ κεφάλι μὲ τὸ καλάμι καὶ τοῦ ἔλεγαν κοροϊδευτικά: «Χαῖρε, βασιλιά τῶν Ἰουδαίων».

Τότε ὁ Πιλάτος νόμισε πῶς ὁ λαὸς χόρτασε πιά ἀπὸ τοῦ ἐξευτελισμοῦ αὐτοῦ καὶ τὰ βασανιστήρια, ποῦ ἔκαμαν στὸ Χριστό, καὶ δὲ θὰ ἔθελε πιά νὰ θανατωθῆ. Κι ἔτσι θὰ ἔσωζε τὸ Χριστό. Γι' αὐτὸ ἔδειξε στὸ λαὸ τὸ Χριστὸ καθὼς ἦταν, μὲ τὸ ἀκάνθινο στεφάνι, μὲ τὸν κόκκινο μανδύα. μὲ τὰ αἵματα, μὲ τὶς πληγές, μὲ τὴν ἀγωνία τοῦ θανάτου, μὲ τὸ ὠχρὸ πρόσωπο, μὲ τὰ μάτια κουρασμένα ἀπὸ τὴν ἀϋπνία, ἐνῶ ὁ Χριστὸς διατηροῦσε ἀγία γαλήνη καὶ ἀταραξία, κι εἶπε: «Ἴδε ἄνθρωπος». «Κοιτάχτε, δηλαδή, σὲ ποιά ἐλεεινὴ καὶ ἀξιοδάκρυτη κατάσταση βρίσκεται αὐτός, ποῦ ζητᾶτε τὸ θά-

«Τὸ ἀκάνθινο στεφάνι στὸ ματωμένο κεφάλι τοῦ Χριστοῦ».

νατό του. Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ γίνεται τόσος θόρυβος γι' αὐτόν».

Μὰ αὐτοὶ ὁμως ἀντὶ νὰ τὸν λυπηθοῦν φώναζαν ἐξαγριωμένοι «σταύρωσε, σταύρωσέ τον».

Ὁ Πιλάτος ἔχασε τότε τὴν ὑπομονή καὶ τοὺς εἶπε: «Πάρτε τον σεῖς καὶ σταυρώστε τον, ἐγὼ δὲν τοῦ βρίσκω καμμιά κατηγορία».

«Ἐμεῖς, τοῦ ἀποκρίθηκαν, ἔχουμε ἓνα νόμο καὶ σύμφωνα μ' αὐτόν πρέπει νὰ πεθάνη, γιατί ἀνακήρυξε τὸν ἑαυτό του υἱὸ τοῦ Θεοῦ».

Ἡ κατηγορία αὐτὴ ἔκαμε ἐντύπωση στὸν Πιλάτο καὶ παίρνοντας τὸν Χριστὸ μέσα στὸ πραιτώριο τὸν ρώτησε : «ἀπὸ ποῦ εἶσαι ;

Ἐπειδὴ ὁμοῦς ὁ Χριστὸς δὲν ἀπαντοῦσε τοῦ λέει : «σ' ἐμὲ δὲ μιλάς ; Δὲν ξέρεις ὅτι ἔχω ἐξουσία νὰ σὲ σταυρώσω καὶ ἐξουσία νὰ σὲ λευτερώσω ; »

«Καμμιά ἐξουσία, τοῦ ἀπάντησε ὁ Χριστὸς, δὲν εἶχες σ' ἐμὲ, ἂν δὲν εἶχε δοθῆ ἡ ἐξουσία ἀπὸ τὸν ἐπουράνιο Θεὸς. Γι' αὐτὸ ὁ προδότης μου ἔχει πιὸ μεγάλη ἁμαρτία ἀπὸ σέ».

Ἦ Πιλάτος μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ πείστηκε πιὸ πολὺ τώρα, πὼς ὁ Χριστὸς ἦταν ἀθῶος καὶ φάνηκε πιὸ πρόθυμος νὰ τὸν σώσει. Γι' αὐτὸ τὸν ἔβγαλε πάλι ἔξω στὸ λιθόστρωτο καὶ δείχνοντάς τον στὸ λαὸ εἶπε : «Ἴδε ὁ βασιλιάς σας». Κι' ἐκεῖνοι φώναζαν : «Νὰ σταυρωθῆ».

Ἦταν ἡ ὥρα ἐννιά τὸ πρωὶ καὶ τρεῖς ὀλόκληρες ὥρες ὁ λαὸς δὲν ἔπαυσε νὰ ζητᾷ τὸ θάνατο τοῦ Χριστοῦ. «Τὸν βασιλιά σας νὰ σταυρώσω ; », τοὺς εἶπεν ὁ Πιλάτος.

Κι' ἐκεῖνοι φώναζαν φοβερίζοντας : «Δὲν ἔχουμε ἄλλο βασιλέα παρὰ τὸν Καίσαρα. Ἐὰν αὐτὸν λευτερώσεις, δὲν εἶσαι τότε φίλος τοῦ Καίσαρα. Καθένας, ποῦ λέει τὸν ἑαυτὸν του βασιλιά, εἶναι ἐναντίον τοῦ Καίσαρα».

Ἦ Πιλάτος, ποῦ ἔτρεμε ἀκούοντας καὶ μόνο τὸ ὄνομα τοῦ Καίσαρα καὶ φοβόταν μὴ χάσῃ τὴ θέση του, μὰ καὶ θέλοντας νὰ τὰ ἔχη καλὰ μὲ τὸ λαὸ, παίρνει νερὸ καὶ νίφτει ἔμπρὸς τὸ λαὸ τὰ χέρια του καὶ λέει : «Εἶμαι ἀθῶος ἀπὸ τὸ αἷμα αὐτοῦ τοῦ δικαίου ἀνθρώπου ἐσεῖς θὰ ἔχετε τὴν ἁμαρτία». «Τὸ αἷμα του ἄς τιμωρήσῃ ἐμᾶς καὶ τὰ παιδιὰ μας», φώναζε τότε ὁ λαὸς, τότε ὁ Πιλάτος παράδωσε τὸ Χριστὸ γιὰ νὰ σταυρωθῆ.

10. Ἡ σταύρωση καὶ ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ στρατιῶτες μὲ ἀρχηγὸ τὸ Ρωμαῖο ἐκατόνταρχο παράλαβαν τὸ Χριστὸ καὶ τὸν ὀδηγοῦσαν στὸν τόπο τῆς σταύρωσης, ἀφοῦ τοῦ φόρεσαν τὰ δικά του ἐνδύματα καὶ τοῦ φόρτωσαν τὸ σταυρὸ. Τὴν πολυάριθμη αὐτὴ συνοδεία ἀκολουθοῦσαν καὶ χιλιάδες ἄλλοι περίεργοι.

Στὸ δρόμο ὁ Χριστὸς κουράστηκε, κλονίζονταν τὰ βήματά του καὶ συχνὰ ἔπεφτε ἀπὸ τὸ βᾶρος τοῦ σταυροῦ. Γι' αὐτὸ ἀνάγκασαν ἕναν ἄνθρωπο, ποῦ λεγόταν Σίμωνας Κυρηναῖος, νὰ πάρῃ αὐτὸς στὸν ὄμο του τὸ σταυρὸ.

Ἀνάμεσα στὸ ἄπειρο αὐτὸ πλῆθος ἀκολουθοῦσαν καὶ γυναῖκες, ποῦ φανέρωναν τὴ λύπη τους κτυπώντας τὰ στήθη τους καὶ θρηνώντας.

Ἦ Χριστὸς μόλις τις εἶδε στράφηκε σ' αὐτὲς καὶ τις εἶπε : «Θυγατέρες τῆς Ἰερουσαλήμ, μὴν κλαῖτε γιὰ μέ, κλαῖτε καλύτερα γιὰ τὸν ἑαυτὸν σας καὶ γιὰ τὰ παιδιὰ σας».

Ἐφτασαν τέλος στὸν τόπο τῆς σταύρωσης. Ὁ τόπος αὐτὸς ἦταν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη καὶ λεγόταν Γολγοθᾶς, πού θά πῆ κρανίον τόπος. Λεγόταν ὅτι ἐκεῖ ἦταν θαμμένο τὸ κρανίον τοῦ Ἀδάμ.

Ἐκεῖ ἔδωσαν στὸ Χριστὸ νὰ πιῇ ξίδι μαζί μὲ χολή. Ἦταν ἓνα εἶδος ναρκωτικοῦ, πού ἔπιναν οἱ μελλοθάνατοι γιὰ νὰ μὴ καταλαβαίνουν πολὺ τοὺς πόνους τῆς σταύρωσης.

Ὁ Χριστὸς δὲ δέχτηκε νὰ τὸ πιῇ. Μαζί μὲ τὸ Χριστὸ ἔφεραν ἐκεῖ καὶ δύο κακούργους ληστὰς νὰ σταυρώσουν. Αὐτοὶ πρῦθυμα ἦπιαν τὸ ναρκωτικό. Ὑστερα τοῦ κάρφωσαν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια στὸ σταυρὸ καὶ τὸν τοποθέτησαν στὸ μέσο τῶν σταυρῶν τῶν ληστῶν.

Ἐπάνω στὸ σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ ἔγραψαν «Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὁ βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων». Ἡ ἐπιγραφή αὐτὴ ἦταν γραμμένη σὲ τρεῖς γλώσσες, στὴν Ἑβραϊκή, στὴν Ἑλληνική καὶ στὴ Λατινική. Ἦταν ὑποχρέωση ἀπὸ τὸ νόμο νὰ καρφώνουν στὴ κορφή τοῦ σταυροῦ μιὰ σανίδα, πού σ' αὐτὴ γράφονταν τὸ ὄνομα τοῦ σταυρωμένου.

Μὰ ἡ ἐπιγραφή αὐτὴ στὸ σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ δὲν ἄρρεσε στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους. Φαινόταν σ' αὐτοὺς ὑβριστικὸ νὰ γράφεται, ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, πὼς εἶναι βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων.

Ἔστειλαν λοιπὸν μιὰ ἐπιτροπὴ στὸν Πιλάτο παρακαλώντας τον νὰ διορθώσῃ τὴν ἐπιγραφή, ὅπως αὐτοὶ ἤθελαν. Μὰ ὁ Πιλάτος τοὺς ἔδιωξε καὶ τοὺς εἶπε: «ὁ γέγραφα, γέγραφα», δηλαδὴ ὅ,τι ἔγραψα δὲ τὸ ξαναγράψω.

Οἱ δῆμοι, πού ἦταν τέσσερεις, ἄρχισαν τώρα νὰ μοιράζονται τὰ ἐνδύματα τῶν σταυρωμένων. Ἔτσι συνηθίζονταν τότε. Ξέραψαν πρῶτα τὸ πανωφόρι τοῦ Χριστοῦ (μανδύα του) καὶ πῆρε καθένας ἀπὸ ἓνα κομμάτι. Μὰ τὸν χιτῶνα του (ὑποκάμισο του), πού ἦταν ἄρραφος μονοκόμματος, γιὰ νὰ μὴ τὸν σχίσουν, ἔβαλαν κλήρους· καὶ τὸν πῆρε ἓνας ἀπ' αὐτούς, πού τοῦ ἔπεσεν ὁ κλῆρος.

Ὁ Χριστὸς τότε συγχώρησε τοὺς σταυρωτὲς του λέγοντας: «Πατέρα, συγχώρεσε τους, δὲν ξέρουν τί κάνουν».

Ἀπὸ τώρα κι' ὕστερα ἀρχίζει νὰ ξεσπᾶ ὅλη ἡ λύσσα κι' ἡ μανία τοῦ ὄχλου ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ.

Περνοῦν κάτω ἀπὸ τὸ σταυρὸ του, σὰν ἀνήμερα θηρία, καὶ τὸ κοροΐδευαν μὲ φοβερὲς βρισιές. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

Κι ὁ Χριστὸς δεχόταν ὅλες αὐτὲς τίς προσβολὲς ἀμίλητος καὶ μὲ ὑπομονή.

Βλαστημοῦσε τὸ Χριστὸ κι ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς ληστὲς καὶ τοῦ λέγε: «ἂν εἶσαι ὁ Χριστὸς, σῶσε τὸν ἑαυτὸν σου καὶ μᾶ.».

Στὴν καρδιά δμως τοῦ ἄλλου ληστῆ ἔλαμψε τότε μιὰ φώτιση καὶ πίστη μεγάλη κι ἀμέσως τὸν μάλωσε γιὰ τὴ συμπεριφορά του αὐτὴ στὸ Χριστό. «Ἐμεῖς, εἶπε, δίκαια παθαί-

νουμε για όσα έκάμαμε, αυτός όμως (δηλ. ό Χριστός) δέν έκαμε κανένα κακό», Καί γυρίζοντας τό κεφάλι του στό μέρος του Χριστού φώναξε: «Θυμήσου με, Κύριε, όταν έλθης στη Βασιλεία σου».

Κι ό Χριστός του άποκρίθηκε: «Άλήθεια σου λέω ότι σήμερα θά είσαι μαζί μου στον παράδεισο».

Κάτω από τό σταυρό στέκονταν την ώρα εκείνη τέσσερεις γυναίκες για νά τόν παρηγορήσουν. Ήταν ή Παναγία, ή Μαρία ή Μαγδαληνή, ή Μαρία του Κλωπᾶ καί ή Σαλώμη.

Ή Παναγία βλέποντας τόν Γιό της κρεμασμένο ώσαν κακοϋργο δέν μπορούσε νά σταθῆ στά πόδια της από τή λύπη καί τήν άπελπισία καί τήν βάσταγαν οι άλλες.

Τήν καρδιά τῆς μάνας έσχιζε σαν δίκοπο μαχαίρι τό φοβερό αυτό θέαμα του σταυρωμένου παιδιου της. Ήταν ένα ζωντανό έρείπιο. Είχεν ανάγκη από προστασία καί παρηγοριά. Καί τή στιγμή αυτή τᾶ θολωμένα μάτια του Υιου της έπεσαν στην άπελπισμένη μάνα, που δίπλα της στεκόταν ό μαθητής του Ίωάννης. Καί νεύοντας της τῆς εἶπε με βαθιά τρυφερότητα: «Νά! ό υιός σου». κι ύστερα λέει στον Ίωάννη: «Νά! ή μητέρα σου».

Ό Χριστός αφήνει από τώρα καί στο έξῆς τήν άγία μητέρα του στην προστασία του άγαπημένου μαθητή του. Άπό τότε ό Ίωάννης πήρε τήν Παναγία στο σπίτι του στο χωριό του τῆ Γεθημανῆ

Ήταν πιά μεσημέρι καί διά μιᾶς σκοτίνιασε καί τό σκοτάδι βάσταξε τρεις ώρες. Τρόμος καί φόβος κατάλαβε όλους. Κι' ή άγωνία του Χριστου μέσα στην φοβερή αυτή στιγμή ξεχείλισε πιά από τους φρικτους πόνους εις τᾶ λόγια του. «Ήλι, Ήλι, λαμά σαβαχθανί», που θά πῆ «Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με έγκατέλιπες:»

Πλησίαζε τώρα τό τέλος του καί βασανιζόταν από τρομερή δίψα καί φώναξε δυνατά «διψῶ».

Τότε ένας από τους στρατιώτες πήρε ένα σφουγγάρι, τό βούτηξε στο ξίδι, τόδωσε στη ᾶκρη ενός καλαμιου κι έδωσε στο Χριστό νά πιῆ. Μά ό Χριστός μόλις τό γεύτηκε, τᾶ παράτησε από ᾶηδία κι εἶπε τότε: «Πατέρα, στά χέρια σου παραδίνω τό πνεύμα μου». Καί μετά ξεψύχησε προφέροντας τήν τελευταία λέξη «Τετέλεσται».

Τήν φοβερή αυτή στιγμή σχίστηκε τό καταπέτασμα του Ναου (τό έσωτερικό χωρίσμα) σέ δύο. Σεισμός δυνατός κλόνισε τῆ γῆ, έσχισε τους βράχους κι άνοιξε τους τάφους πολλων πεθαμένων.

Τᾶ σημεῖα αυτά τρόμαξαν κι αυτούς τους σκληρους ρωμαίους στρατιώτες καί έλεγαν: «Άληθινά Υιός Θεου είναι αυτός». Κι ενώ βρισκόταν ό ήλιος στη δύση του πιά, ό λαός γύριζε στη πόλη καί κτυπώντας τό στήθος του έκλαιε.

Πολλοί τότε από τους άρχιερείς παρακάλεσαν τόν Πιλάτο νά συντομεύση τό θάνατο των σταυρωμένων. Ήταν ά-

σέβεια νά μείνουν τά σώματα και τήν ἄλλη μέρα, πού ἦταν Σάββατο και Πάσχα μαζί.

Ὁ Πιλάτος ἔστειλε τότε στρατιῶτες και συνέτριψαν τά σκέλη τῶν ληστῶν μόνον, γιατί ὁ Χριστός ἦταν πιά πεθαμένος. Μόνον ἕνας στρατιώτης κέντησε μέ τή λόγχη του τήν πλευρά τοῦ Χριστοῦ για νά βεβαιωθῆ κι ἀμέσως ἔτρεξε ἀπό τήν πληγή αἷμα και ὕδωρ.

Τά φρικτά και ἅγια πάθη τοῦ Χριστοῦ περιγράφονται στό ἀκόλουθο τροπάριο, πού ψάλλεται τή Μεγάλη Παρασκευή:

«Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου

ὁ ἐν ὕδασι τήν γῆν κρεμάσας.

Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται,

ὁ τῶν ἀγγέλων βασιλεύς,

Ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται,

ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις,

Ράπισμα κατεδέξατο

ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ.

Ἦλοις προσηλώθη ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας,

λόγχῃ ἐκεντήθη ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου.

Προσκυνοῦμεν Σου τὰ πάθη, Χριστέ.

Δείξον ἡμῖν και τήν ἔνδοξον σου Ἀνάστασιν».

11. Ἡ ἀποκαθήλωση και ἡ ταφή τοῦ Χριστοῦ.

Ὅταν ὁ Χριστός πέθανε, παρουσιάστηκε ἕνας Ἰουδαῖος στὸν Πιλάτο και τοῦ ζήτησε τήν ἄδεια νά θάψῃ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἰουδαῖος αὐτὸς λεγόταν Ἰωσήφ ἀπὸ τήν πόλη Ἀριμαθαία. Ἦταν πλούσιος και εἶχε ἐπίσημη θέση στό συνέδριο τῶν Ἰουδαίων. Ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς κρυφοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Χριστοῦ, πού δὲ φανέρωσε ὡς τότε τήν πίστη του στό Χριστό. Ὁ Πιλάτος ἔδωσε τήν ἄδεια νά θάψῃ τὸ σῶμα, ἐνῶ ἦταν συνήθεια νά πετιοῦνται τὰ σώματα τῶν σταυρωμένων στὰ ὄρνια ἢ νά καίωνται σ' ἕνα βάραθρο.

Ὁ Ἰωσήφ ἔτρεξε ἀμέσως κι ἀγόρασε ἕνα καθαρὸ σεντόνι κι ὕστερα πήγε και ξεκάρφωσε (ἀποκαθήλωσε) τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Τότε ἕνας ἄλλος κρυφὸς και αὐτὸς μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ, πλούσιος κι' αὐτὸς και ἐπίσημος Ἰουδαῖος, ἔτρεξε κι ἔφερε ἕνα πολύτιμο μυρωδικὸ ἀπὸ σμύρνα και ἀλόη και μ' αὐτὸ ἄλειψε τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἦστερα τύλιξαν τὸ κεφάλι τοῦ Χριστοῦ μ' ἕνα μαντίλι κι' ὄλο τὸ σῶμα μέ τὸ σεντόνι και τὸν μετέφεραν στὸν κήπο τοῦ Ἰωσήφ. Ἐκεῖ ὁ Ἰωσήφ εἶχε φτιάσει μέσα σὲ βράχο ἕνα λαξευτὸ τάφο για τὸν ἑαυτό του. Ἐκεῖ ἔθαψαν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ κι ὕστερα κύλισαν μιὰ βαριά και μεγάλη πλάκα κι ἔκλεισαν τὸ ἄνοιγμα τοῦ τάφου.

Στὴν ταφή τοῦ Χριστοῦ ἦταν και δύο γυναῖκες, ἡ Μαρία ἢ Μαγδαληνὴ και ἡ Μαρία, ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου

καὶ τοῦ Ἰωσή. Ἐξὸν ἀπ' αὐτὲς κι ἄλλες γυναῖκες βρέθηκαν στὴν ταφὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ σημείωσαν τὸ μέρος, ὅπου τὸν ἔθαψαν.

Ἦστερα γύρισαν στὰ σπίτια τους κι ἐτοιμάζαν νέα μυρωδικὰ γιὰ νὰ ῥθοῦν στὸ μνημεῖο τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς καὶ ἀποτελειώσουν τὸν ἀρωματισμὸ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ποῦ ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Νικόδημος τὸν ἔκαμαν πολὺ βιαστικά.

Ἐνῶ ὅμως οἱ ἀφοσιωμένες γυναῖκες ἐτοιμάζονταν νὰ δείξουν τὴν εὐλάβειαν τους στὸ Χριστό, οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φορισαῖοι ἦταν ἀνήσυχοι. Θυμόνταν τώρα τίς προφητεῖες τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴν ἀνάσταση του. Θυμόταν τὰ λόγια ποῦ εἶπε ὁ Χριστὸς προτοῦ πεθάνει ὅτι «σὲ τρεῖς μέρες ἀπὸ τὸ θάνατό μου ἀνασταίνομαι». Σκέπτονταν τώρα τρομαγμένοι μήπως οἱ μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ πᾶνε καὶ κλέψουν τὴ νύχτα τὸ σῶμά του κι ὕστερα διαδώσουν ὅτι ἀναστήθηκε ὁ Χριστός. Κι ἔτσι ἡ τελευταία πλάνη τους θὰ ἔταν χειρότερη ἀπὸ τὴν πρώτη.

Πῆγαν λοιπὸν στὸν Πιλάτο καὶ τοῦ ζήτησαν νὰ στείλῃ φρουρὰ στὸν τάφο λέγοντας του τοὺς φόβους τους.

Ὁ Πιλάτος τοὺς εἶπε· «ἔχετε φρουρὰ, πάρτε τὴν καὶ ἀσφαλίσετε μ' αὐτὴν τὸν τάφο». Ἦταν ἡ φρουρὰ, ποῦ τοὺς εἶχε δώσει γιὰ τὴν τάξη τῆς γιορτῆς τοῦ Πάσχα.

Ἐπῆραν τότε τοὺς στρατιῶτες τῆς φρουρᾶς, τοὺς πῆγαν στὸν τάφο, τὸν σφράγισαν καὶ ἔτσι ἤσυχασαν ἀφήνοντας ἐκεῖ τὴ φρουρὰ.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

1. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

Τὰ μεσάνυχτα τοῦ Σαββάτου οἱ φύλακες τοῦ τάφου εἶδαν ξαφνικά γύρω στὸν τάφο ἀγγέλους, ποὺ φοροῦσαν ἀστραφτερὲς λευκὲς στολές. Θιμβώθηκαν τότε, λιποθύμησαν ἀπὸ τὸν τρόμο τους κι ἔπεσαν κάτω σὰν νεκροί. Κι ἐνῶ γινόταν ἕνας φοβερὸς σεισμός, οἱ ἄγγελοι κύλισαν τὴν πλάκα ἀπὸ τὸν τάφο κι ὁ Χριστὸς ἀνασιήθηκε.

Τὰ χαράγματα τῆς Κυριακῆς γύριζαν πάλι στὸν τάφο ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη φέρνοντας πολὺτιμα μυρωδικὰ (μυροφόρες) γιὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

Στὸ δρόμο συζητοῦσαν δειλὰ, κι ἔλεγαν ἀναμεταξύ τους: «Ποιὸς θὰ μᾶς ἀποκυλίση τὴ βαριὰ πλάκα ἀπὸ τὴ θύρα τοῦ ταφου;»

Μὰ μόλις ἔφθασαν, τὰ ἔχασαν. Τρόμος καὶ φόβος τοὺς κατάλαβε. Βλέπουν ἕνα νεανίσκο ἄγγελο νὰ κάθεται δεξιὰ στὸν τάφο κάτασπρα ντυμένος σὰν τὸ χιόνι. Κι ἐνῶ ἔβλεπαν μὲ τρόμο ἀκόμα τὸ παράδοξο θέαμα, ἄκουσαν νὰ τοὺς λέγει ὁ ἄγγελος: «Μὴ φοβᾶσθε. Ζητᾶτε τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο, τὸ Σταυρωμένο; Ἀνέστη! Δὲν εἶναι ἐδῶ. Νὰ ὁ τόπος, ὅπου τὸν ἔβαλαν. Τρέξτε γρήγορα καὶ πέστε στὸν Πέτρο καὶ στοὺς ἄλλους μαθητὰς ὅτι πηγαίνει γιὰ τὴ Γαλιλαία. Ἐκεῖ θὰ τὸν δῆτε ὅπως προεῖπε.»

Ἐτρεξαν ἀμέσως τρελλὲς ἀπὸ τὴ χαρὰ τους. Βρῆκαν τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς εἶπαν τὴ χαροποιὰ εἴδηση.

Ἡ εἴδηση ὅμως αὐτὴ τοὺς φάνηκε ἀπίστευτη καὶ τότε ἡ Μαρία ἔτρεξε καὶ βρῆκε τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἰωάννη κι ἀνάγκαισε καὶ σ'αὐτοὺς τὴν εἴδηση.

Οἱ δύο αὐτοὶ μαθητὰς μόλις ἄκουσαν τὸ χαροποιὸ μήνυμα, τρέχουν γιὰ τὸν τάφο.

Πρῶτος ἔφτασε ὁ Ἰωάννης καὶ σκύφτοντας πρὸς τὸν τάφο τὸν βρίσκει ἄδειο. Μόνο τὸ σεντόνι καὶ τὸ μαντίλι βρισκόνταν ἐκεῖ.

Σὲ λίγο κατέφθασε καὶ ὁ Πέτρος, καὶ σὰν παράφορος, ποὺ ἦταν στὴν ἀφοσίωση του στὸ Χριστό, ἔτρεξε καὶ μπῆκε μέσα στὸν τάφο. Κι ἀμέσως κατάλαβε μιὰ βαθιὰ ἐκπλήξη.

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη γιορτὴ σ' ἐμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους Χριστιανούς.

Στὴ γιορτὴ αὐτὴ ἀδελφωμένοι μὲ τὸν πασχαλινὸ ἀσπασμὸ ψάλλουμε τὸ ἀκόλουθο τροπάριο. Μ' αὐτὸ δείχνουμε ὅτι μὲ τὴν Ἀνάσταση τοῦ ὁ Χριστὸς ἀνάστησε κι ἐμᾶς ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς ἁμαρτίας.

«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν
θανάτῳ θάνατον πατήσας
καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι
ζῶην χαρισάμενος».

2. Οἱ ἐμφανίσεις τοῦ Χριστοῦ.

Λίγο ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη τῶν Ἀποστόλων ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ γύριζε πάλι στὸν τάφο. Ἦταν στενοχωρημένη γιατί δὲν πρόφθασε νὰ προσφέρῃ τὰ μυρωδικὰ τῆς στὸ Χριστό. Καί, σὰν ἔφθασε στὸν τάφο, ἔλεγε μονολογώντας: «Σήκωσαν τὸν Κύριο μου ἀπὸ τὸν τάφο καὶ δὲ ξέρω, πού τὸν ἔβαλαν».

Ἐνῶ ἦταν βυθισμένη στὶς σκέψεις αὐτές, κατάλαβε πὼς κάποιος βρισκόταν κοντά της. Τὸν κοίταξε προσεκτικὰ καὶ νόμισε ὅτι ἦταν ὁ κηπουρὸς τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ ζήτησε νὰ τῆς ἐξηγήσῃ γιατί ὁ τάφος ἦταν ἄδειος. «Κύριε, εἶπε, ἂν ἐσὺ βύσταξες τὸ Χριστό, πές μου πού τὸν ἔβαλες;»

«Μαρία!», τῆς λέει τότε ὁ ἄγνωστος μὲ θεία καλωσύνη.

Ἡ λέξη αὐτὴ τὴν ἀναστάτωσε. Τὸν ἀναγνώρισε. Ἦταν ὁ Χριστὸς. Τρέχει ἀμέσως καὶ σκύβει νὰ πιάσῃ τὰ πόδια τοῦ ἡ τὴν ἄκρη τοῦ φορέματος τοῦ λέγοντας: «Διδάσκαλε!» Μόνο τὴ λέξη αὐτὴ μπόρεσε νὰ πῆ ἀπὸ τὸ φόβο καὶ τὴ συγκίνηση της.

Κι ὁ Χριστὸς τῆς εἶπε ἤρεμα: «Μὴ μὲ πιάνεις. Δὲν ἀνέβηκα ἀκόμη στὸν Πατέρα μου!». Κι ὕστερα πρόσθεσε: «Πηγαινε στοὺς μαθητὲς μου καὶ πές τους, ὅτι ἀναβαίνω στὸν Πατέρα μου καὶ Πατέρα σας καὶ τὸ Θεὸ μου καὶ Θεὸ σας». Φοβισμένη τρέχει ἀμέσως, βρίσκει τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς λέει ὀλόχαρη. «Εἶδα τὸν Κύριο».

Μετὰ ὁ Χριστὸς ἐμφανίστηκε καὶ στὶς ἄλλες γυναῖκες λέγοντάς τις «Χαίρετε!»

Μόλις ἄκουσαν τὸ χαριετισμὸ τοῦ ἔπεσαν στὰ πόδια τοῦ κι ἔτρεμαν ἀπὸ τὴν συγκίνηση καὶ τὸ θαυμασμὸ τους. «Μὴ φοβᾶσθε», τοὺς εἶπε ὁ Χριστὸς. «Πηγαίνετε νὰ πῆτε στοὺς μαθητὲς μου νὰ πᾶνε στὴ Γαλιλαία κι ἐκεῖ θὰ μὲ δοῦν.

Ἐνῶ συνέβαιναν ὅλ' αὐτὰ, οἱ στρατιῶτες, πού φύλαγαν τὸν τάφο, εἶχαν φύγει ἀπ' ἐκεῖ, ἀφοῦ ὁ τάφος ἦταν ἄδειος πιά. Τρομαγμένοι ἀπ' ὅσα εἶδαν, παρουσιάστηκαν στοὺς ἄρ-

χοντες τῶν Ἰουδαίων καὶ προσπάθησαν μὲ κάθε ψευτιά νὰ σκοτίσουν τὴν ἀλήθεια τῆς Ἀνάστασης.

Οἱ ἄρχοντες τοὺς ἔλεγον νὰ ποῦν ἀκόμα, πῶς εἶχαν ἀποκοιμηθῆ καὶ πῆγαν οἱ μαθητὲς κι ἔκλεψαν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Μὰ αὐτὰ δὲν μπορούσαν νὰ τὰ ποῦν, γιατί φοβόνταν τὴν τιμωρία.

Τότε οἱ ἄρχοντες τοὺς ἔδωκαν πολλὰ χρήματα κι ἔκαμαν, ὅσα τοὺς εἶπαν. Καὶ τοὺς βεβαίωσαν, πῶς ἂν τὰ 'κούση ὁ Πιλάτος, αὐτοὶ θὰ τὸν πείσουν καὶ δὲ θὰ πάθουν κατένενα κακὸ.

Τὴν ἴδια μέρα, ποῦ φανερώθηκε ὁ Χριστὸς στὶς γυναῖκες, φάνηκε καὶ σὲ δύο ὁπαδούς του.

Οἱ δύο αὐτοὶ πήγαιναν μαζί σ' ἓνα χωριό, ποῦ λεγόταν Ἐμμαούς, λίγο πρὶ πέρα ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα.

Στὸ δρόμο συζητοῦσαν μὲ πολλὴ λύπη καὶ στενοχώρια γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Χριστοῦ, μὴ ξέροντας ἀκόμη, ὅτι ἀναστήθηκε.

Ἐκεῖ, ποῦ πήγαιναν, τὰς πλησίασε ἓνας ἄγνωστος ἄνθρωπος καὶ τοὺς ρώτησε γιατί εἶναι σκεφτικοὶ καὶ ταραγμένοι.

Τότε ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δύο, ποῦ λεγόταν Κλεώπας, εἶπε : «Σὺ μόνος μένεις στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ δὲν ἔμαθες, ὅσα τρομερὰ πράγματα γίνηκαν τὶς ἡμέρες αὐτές;»

«Ποιά» τοὺς ρώτησε ἐκεῖνος.

Κι αὐτοὶ τοῦ ἀπάντησαν : «Αὐτά, ποῦ γιναν στὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο, ποῦ ἦταν μεγάλος προφήτης. Ὅλες οἱ ἐλπίδες, πῶς θὰ σώση τὸν κόσμο χάθηκαν κι ὅλα ὅσα ἔλεγε, τελείωσαν τώρα μὲ τὸ σταυρικό του θάνατο. Εἶναι σήμερα ἢ τρίτη μέρα ἀπὸ τὸ θάνατο του καὶ λένε, πῶς κάποιες γυναῖκες εἶδαν ἀγγέλους στὸν τάφο του, ποῦ τώρα εἶναι ἄδειος. Μὰ κανένας δὲν τὸν εἶδε».

«Πόσο ἀνόητοι καὶ ἄπιστοι εἴσασθε! Δὲν ξέρετε ὅσα προεῖπαν γι' αὐτὸν οἱ προφῆτες; Δὲν ξέρατε ὅτι ὅλα αὐτὰ ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς γιὰ νὰ δοξαστῆ ὕστερα;» τοὺς εἶπε ἐκεῖνος.

Κι' ἀμέσως ἄρχισε νὰ τοὺς ἐξηγῆ ὅλες τὶς προφητεῖες γιὰ τὸ Χριστὸ ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Μωϋσῆ.

Εἶχαν φθάσει τώρα στοὺς Ἐμμαούς καὶ ὁ ξένος φάνηκε, πῶς θὰ προχωροῦσε μακρύτερα τοὺς. Ἐκεῖνοι ὅμως τὸν κράτησαν νὰ δειπνήσουν μαζί κι ὁ ξένος δέχτηκε.

Στὸ τραπέζι ἐπάνω ὁ ἄγνωστος εὐλόγησε κι ἔκοψε τὸ ψωμί. Τότε ἐκεῖνοι κοιτάζοντάς τον καλύτερα ἀναγνώρισαν τὸ Χριστό. Μὰ δὲν πρόφθασαν νὰ τοῦ μιλήσουν γιατί ἔγινε ἄφαντος. Γύρισαν ἀμέσως τότε στὰ Ἱεροσόλυμα κι ἔφεραν τὴν χαροποιὰ εἰδηση. Ἐκεῖ ὅμως τοὺς βεβαίωσαν, πῶς ὁ Κύριος παρουσιάστηκε λίγο προτύτερα στὸν Πέτρο.

Τὴν ἴδια μέρα ποῦ οἱ μαθητὲς ἐξῶν ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Θωμᾶ, κάθονταν σὲ μιὰ οἰκία, φανερώθηκε σ' αὐτοὺς πάλι

ὁ Χριστός. Εἶχαν τὶς πόρτες κλεισμένες, γιατί φοβόνταν τοὺς Ἰουδαίους. Κι ὁ Χριστός μπαίνει μέσα ξαφνικά, στέκεται ἀνάμεσα τους καὶ τοὺς λέει: «Εἰρήνη σ' ἐσᾶς».

Οἱ μαθητὲς τὰ ἔχασαν. Τρόμαξαν βλέποντας τὴν ἀλλαγὴ τῆς ὄψης του. Νόμισαν, πὼς ἔβλεπαν ἓνα πνεῦμα. Ὁ Χριστός τότε τοὺς ξανᾶπε: «Γιατί εἴσαστε τρομαγμένοι; Γιατί ἔχετε δισταγμοὺς στὴν καρδιά σας; Κοιτάξετε τὰ χέρια μου καὶ τὰ πόδια μου. Ἐγὼ εἶμαι. Ψάχτε με καὶ θὰ δῆτε, πὼς τὸ πνεῦμα δὲν ἔχει σάρκες καὶ κόκκαλα, καθὼς βλέπετε ἐμὲ νὰ ἔχω». Ὅλες οἱ σκέψεις πέρασαν τότε ἀπὸ τὸ μυαλό τους. Καὶ γιὰ νὰ τοὺς πείσῃ τοὺς ρώτησε, ἂν εἶχαν τίποτε νὰ φάη. Τοῦ παρουσίασαν τότε λίγο ψάρι καὶ λίγη κηρήθρα μελιοῦ. Κι ὁ Χριστός, ἀφοῦ ἔφαγε, τοὺς ξανᾶπε: «Εἰρήνη σ' ἐσᾶς. Καθὼς μ' ἔστειλε ὁ Πατέρας μου στὸν κόσμο κι ἐγὼ τώρα στέλνω ἐσᾶς». Κι ἀμέσως ἐμφυσώντας τους εἶπε: «Λάβετε Πνεῦμα ἅγιο. Σ' ὅσους συγχωρεῖτε τὶς ἁμαρτίες νὰ ἔναι συγχωρημένοι, σ' ὅσους δὲ συγχωρεῖτε νὰ ἔναι ἀσυγχώρητοι».

3. Ἡ ἀπιστία καὶ ἡ ὁμολογία τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ.

Ὅταν στὴν οἰκία ἐκεῖνη, πού ἔμεναν οἱ Ἀπόστολοι, ἦρθεν ὁ Θωμᾶς, ἔτρεξαν ὅλοι καὶ τοῦ ἔπαν χαρούμενοι: «Εἶδαμε τὸν Κύριο».

Ἡ εἶδηση αὐτὴ τοῦ φάνηκε ἀπίστευτη καὶ εἶπε: «Ἄν δὲ δῶ στὰ χέρια του τὰ σημάδια τῶν καρφιῶν καὶ δὲ βάλω τὸ δάκτυλο μου σ' αὐτὰ καὶ δὲ βάλω τὸ χέρι μου στὴν πληγωμένη πλευρά του, δὲ θὰ πιστέψω».

Μετὰ μιὰ βδομάδα, πού ἦταν μαζευμένοι πάλι ὅλοι οἱ μαθητὲς κι ὁ Θωμᾶς μαζί στὸ ἴδιο σπιτί, νά! καὶ παρουσιάζεται ὁ Χριστός. Ἀφοῦ τοὺς χαιρέτησε, κάλεσε ἀμέσως τὸ Θωμᾶ καὶ τοῦ ἔπε: «Θωμᾶ, φέρε ἐδῶ τὸ δάκτυλο σου καὶ βάλε το στὴν πλευρά μου, καὶ μὴν εἶσαι ἄπιστος παρὰ πιστός».

Δὲν πρόφθασε νὰ τελειώσῃ τὰ λόγια του κι ὁ Θωμᾶς φώναξε μὲ μιὰ πεποίθηση καὶ πίστη ὀρμητικὴ: «Ὁ Κύριος μου κι ὁ Θεός μου».

«Ἐπειδὴ μὲ εἶδες τώρα, Θωμᾶ, πίστεψες; Εὐτυχισμένοι εἶναι ἐκεῖνοι, πού δὲ μὲ εἶδαν καὶ πίστεψαν».

Ἡ ἐμφάνιση τοῦ Χριστοῦ στὸ Θωμᾶ γιορτάζεται τὴν πρώτη Κυριακὴ ὕστερα ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τοῦ Πάσχα καὶ λέγεται Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ.

4. Ἡ Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ.

Σαραντα μέρες ἀπὸ τὴν ἀνάσταση τοῦ ὁ Χριστὸς παρουσιαζόταν στοὺς μαθητὰς του, τοὺς δίδασκε κι ἔτρωγε μαζί τους.

Τὴν τελευταία μέρα τοὺς πῆρε μαζί του ὡς τὴ Βηθανία

Ἡ ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ.

καὶ στὸ δρόμο τοὺς ἔδωσε τὶς τελευταῖες παραγγελίες του. Τοὺς πρόσταξε νὰ μὴ φύγουν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλὰ νὰ περιμένουν ὥσπου νὰ τοὺς στείλῃ τὸ ἅγιο Πνεῦμα. Μ' αὐτὸ θὰ λάβουν φῶτιση καὶ θάρρος γιὰ νὰ κηρύξουν τὴ

θηρσκειά του σ' ὄλη τὴν Ἰουδαία, τὴ Σαμάρεια καὶ σ' ὄλο τὸν κόσμο.

Προχωρώντας ἔφθασαν στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν ὅπου ὁ Χριστὸς ἀποχαιρετώντας τοὺς μὲ τὴν εὐλογία του, ἀποχωρίστηκε ἀπ' αὐτούς. Καὶ ξαφνικά μιά φωτεινὴ νεφέλη τὸν ἀνέβαζε στὸν οὐρανό, ὥσπου γίνηκε ἄφαντος. Ὁ Χριστὸς ἀναλήφθηκε.

Κι ἐνῶ οἱ μαθητὲς κοιτοῦσαν μὲ συγκίνηση καὶ θαυμασμό ψηλά στὸν οὐρανό, παρουσιάστηκαν ἔξαφνα δύο ἄντρες λευκοντυμένοι (ἄγγελοι) καὶ τοὺς εἶπαν: «Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, γιατί στέκεσθε καὶ βλέπετε ψηλά στὸν οὐρανό; Ὁ Χριστὸς, ποὺ ἀναλήφθηκε στὸν οὐρανό, θὰ ξαναγυρίσῃ στὴ γῆ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο τῆς δόξας, ποὺ τὸν βλέπετε τώρα νὰ πηγαίνει στὸν οὐρανό».

Μετὰ τὴν ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ οἱ μαθητὲς γύρισαν στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ πῆγαν στὸ σπίτι, ποὺ συνήθιζαν νὰ μένουν. Ἐκεῖ δοξάζοντας μὲ ὕμνους τὸ Θεὸ περίμεναν τὸν ἐρχομὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅπως τοὺς εἶχε ὑποσχεθῆ ὁ Χριστὸς.

Ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴν Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ σαράντα μέρες ἀπὸ τὸ Πάσχα καὶ ψάλλει τὸ ἀκόλουθο ἀπολυτίκιο.

«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
χαροποιήσας τοὺς μαθητάς
τῆ ἐπαγγελίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος·
βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας,
ὅτι Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ,
ὁ λυτρωτὴς τοῦ Κόσμου».

Συγκεντρωτικαὶ ἐρωτήσεις, ἀναφερόμεναι εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου κατὰ μέρη, ὑπ' ὄψιν τοῦ διδάσκοντος.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Ἀπὸ τῆ γέννηση τῆς Θεοτόκου ὡς τῆ γέννηση τοῦ Χριστοῦ.

1. Ποιοὶ ἦταν οἱ γονεῖς τῆς Θεοτόκου;
2. Σὲ ποιά ἡλικία τὴν γέννησαν;
3. Πῶς γίνηκε αὐτό;
4. Γιατί τὴν ἀφιέρωσαν στὸ Ναό;
5. Πόσο καιρὸ ἔμεινε στὸ Ναό;
6. Γιατί τὴν ἀρραβώνιασε ὁ Ἰωσήφ;
7. Τί τῆς εἶπεν ὁ ἄγγελος;
8. Γιατί προτίμησε αὐτὴν ὁ Θεὸς γιὰ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ;
9. Πῶς δέχτηκε ἡ Θεοτόκος τὸ χαιρετισμὸ τοῦ ἀγγέλου;
10. Πότε ἔζησε ἡ Θεοτόκος ὑστερα ἀπὸ τὴ σταύρωση τοῦ Χριστοῦ;
11. Πῶς λέγεται ὁ θάνατός της;
12. Ποιά μέρα γιορτάζεται;
13. Ποιά μέρα γιορτάζεται ἡ γέννηση τῆς Θεοτόκου;
14. Πότε γιορτάζονται τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου στὸ Ναό;
15. Πότε γιορτάζεται ὁ Εὐαγγελισμὸς;
16. Γιατί λέγεται Εὐαγγελισμὸς;
17. Ποιοὶ ἦταν οἱ γονεῖς τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου;
18. Γιατί στενοχωριόνταν πού δὲν εἶχαν παιδιά;
19. Γιατί ἄκουσεν ὁ Θεὸς τὴν παράκλησή τους;
20. Γιατί δὲν πίστευε ὁ Ζαχαρίας τὰ λόγια τοῦ ἀγγέλου;
21. Πότε λύθηκε ἡ γλώσσα τοῦ Ζαχαρία;
22. Γιατί ὁ Ἰωάννης ὀνομάστηκε Πρόδρομος;
23. Πῶς ζοῦσε στὴν ἔρημο;
24. Γιατί ἡ Ἡρωδιάδα μισοῦσε τὸν Ἰωάννη;
25. Πότε γιορτάζουμε τὴν Ἀποκεφάλιση τοῦ Προδρόμου;

ΜΕΡΟΣ Β΄

Ἀπὸ τῆ γέννηση τοῦ Χριστοῦ ὡς τῆ βάπτισή του.

1. Γιατί ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία πῆγαν στὴ Βηθλεέμ;
2. Γιατί ἔμειναν στὸ σπήλαιο;
3. Πῶς ἔμαθαν οἱ ποιμένες τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ;

4. Πώς τήν ἔμαθαν οἱ Μάγοι;
5. Περιγράψετε τήν ἐπίσκεψη τῶν Μάγων στό σπήλαιο.
6. Γιατί οἱ Μάγοι δὲν ξαναπέρασαν ἀπό τὸν Ἡρώδη;
7. Γιατί θανάτωσε ὁ Ἡρώδης τὰ παιδιὰ τῆς Βηθλεὲμ ἀπὸ δύο χρονῶν καὶ κάτω;
8. Πὼς σώθηκε ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴ σφαγὴ;
9. Πότε γύρισε ὁ Ἰωσήφ στὴ Ναζαρέτ;
10. Περιγράψετε τὴ πορεία στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὸ γυρισμὸ τοῦ Ἰωσήφ, τῆς Μαρίας καὶ τοῦ Ἰησοῦ δώδεκα τότε χρονῶν.
11. Πὼς μπορούσε τόσο μικρὸς ὁ Ἰησοῦς νὰ συζητῆ μὲ τοὺς ἱερεῖς;
12. Σὲ ποιά ἡλικία βαπτίστηκε ὁ Ἰησοῦς;
13. Πὼς φανερώθηκε στὴ Βάπτιση ἡ Ἁγία Τριάδα;
14. Πότε γιορτάζουμε τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ;
15. Πότε τὴν Περιτομή;
16. Πότε τὴ Βάπτιση;

ΜΕΡΟΣ Γ΄.

Τὸ θεῖο ἔργο τοῦ Χριστοῦ.

1. Πότε ἄρχισε ὁ Χριστὸς τὴ διδασκαλία του;
2. Πόσοι καὶ ποῖοι ἦταν οἱ μαθητές του;
3. Πότε γιορτάζεται ἡ γιορτὴ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων;
4. Τί εἶναι τὸ θαῦμα;
5. Πέστε μερικά θαῦματα τοῦ Χριστοῦ.
6. Τί θαῦμα ἔκανε στὸ γάμο τῆς Κανᾶ;
7. Τί θαῦμα ἔκανε στὴ Ναῖν;
8. Πὼς γίνηκε ἡ ἀνάσταση τῆς κόρης τοῦ Ἰαεῖρου;
9. Γιατί οἱ λεπροὶ ἔμεναν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη;
10. Πὼς σᾶς φαίνεται ἡ συμπεριφορὰ τῶν ἐννιά λεπρῶν καὶ πὼς τοῦ Σαμαρείτη!
11. Βρῆτε μερικά παραδείγματα ἀχαριστίας.
12. Τί θὰ πῆ παραλυτικός;
13. Γιατί ξεσκέπασαν τὸ σπῖτι καὶ κατέβασαν τὸν παραλυτικὸ ἀπὸ τὴ στέγη/
14. Τί ἔδειξαν μ' αὐτό;
15. Τί θαῦμα ἔκαμε τότε ὁ Ἰησοῦς;
16. Τί εἶδους ἄνθρωποι ἦταν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι;
17. Τί ἦταν ὁ ἑκατόνταρχος;
18. Πὼς γίνηκε τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ δούλου του;
19. Ποῦ βρῆκε ὁ Χριστὸς τὸν τυφλὸ τῆς Ἱεριχώ;
20. Τί παρακίνησε τὸ Χριστὸ γιὰ νὰ τὸν γιατρέψῃ;
21. Ποῖόν ἄλλο τυφλὸ θεράπευσε ὁ Ἰησοῦς;
22. Πόσοι ἄνθρωποι ἔφαγαν μὲ πέντε ψωμιά καὶ μὲ δύο ψάρια;
23. Πὼς γίνηκε αὐτό;
24. Γιατί ὁ Χριστὸς εἶπε στοὺς μαθητές του νὰ μαζέψουν τὰ περυσσεύματα;

25. Περιγράψατε πώς θεραπεύτηκε ο παράλυτος της Βηθσεδά;
26. Ίχνογραφήσετε τα πλοία στη λίμνη της Γαλιλαίας.
27. Πώς διασώθηκαν τα πλοία από την τρικυμία;
28. Ποιόν είχε αγαπητόν φίλον ο Ίησοῦς;
29. Πώς τὸν ἀνάστησε;
30. Ποιές ἦταν οἱ ἀδερφές τοῦ Λαζάρου;
31. Πότε γιορτάζουμε τὴν ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου;
32. Πώς πρέπει νὰ ἐτοιμαζόμαστε γιὰ νὰ ὑποδεχτοῦμε τὸ Χριστό, ὅταν θὰ ῥθῆ πάλι νὰ μᾶς κρίνη;
33. Μὲ ποιὸν τρόπο θὰ ἀποκτήσουμε τὴν ἀρετὴ;
34. Ποιά τιμωρία μᾶς περιμένει ὅταν ὑποδεχτοῦμε τὸ Χριστό ἀπροετοίμαστοι ὡς τὶς μωρὲς παρθένας;
35. Τί θὰ πῆ τελώνης;
36. Γιατί ὁ Ζακχαῖος ἀνέβηκε στὴ συκομοριά;
37. Τί ἔδειξε μ' αὐτή;
38. Γιατί ὁ Χριστὸς προτίμησε νὰ μείνῃ στὸ σπίτι τοῦ Ζακχαίου;
39. Πώς ἤξερε ὁ Χριστὸς τὴν παλιὰ ζωὴ τῆς Σαμαρείτιδας;
40. Ποιὸ εἶναι τὸ νερὸ τῆς ζωῆς;
41. Ποῦ πρέπει νὰ λατρεύεται ὁ Θεός;
42. Τί ἤθελε νὰ διδάξῃ ὁ Χριστὸς μὲ τὴν παραβολὴ τοῦ ἀνόητου πλουσίου;
43. Τί ἤθελε νὰ πῆ ὁ Χριστὸς μὲ τὴν παραβολὴ τοῦ Τελώνη καὶ Φαρισαίου;
44. Ίχνογραφήσετε τὸν Τελώνη καὶ Φαρισαῖο νὰ προσεύχωνται.
45. Τί μᾶς διδάσκει ὁ Χριστὸς μὲ τὴν παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων;
46. Ποιὸς εἶναι ὁ πλησίον μας;
47. Ποιὸς λέγεται ἄσωτος;
48. Γιατί χάρηκε τόσο πολύ ὁ πατέρας στὴν ἐπιστροφή τοῦ ἀσώτου;

ΜΕΡΟΣ Δ΄.

Οἱ τελευταῖες μέρες καὶ τὰ Πάθη τοῦ Χριστοῦ.

1. Πώς δέχτηκε ὁ λαὸς τὸν Χριστὸ στὴν τελευταία εἰσοδὸ τοῦ στα Ἱεροσόλυμα καὶ γιατί;
2. Γιατί οἱ Φαρισαῖοι φρένιασαν βλέποντας τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τί ἔκαναν;
3. Τί γιορτάζουμε τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων;
4. Τί ἦταν ὁ Μυστικὸς δεῖπνος;
5. Γιατί ὁ Ἰούδας πρόδωσε τὸ Χριστό;
6. Πότε μετάνιωσε ὁ Πέτρος ποὺ ἀρνήθηκε τὸ δάσκαλό του.
7. Ποῦ ἔθαψε ὁ Ἰωσήφ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ;
8. Γιατί οἱ Ἰουδαῖοι ἔβαλαν φρουρὰ στὸν τάφο;
9. Πότε ἀνέστη ὁ Ἰησοῦς;
10. Ποιοὶ εἶδαν τὸν Ἰησοῦν μετὰ τὴν Ἀνάστασή του;
11. Πόσο καιρὸ ἔμεινε στὴ γῆ ὁ Χριστὸς μετὰ τὴν Ἀνάστασή του;
12. Τί ἀπέγινε κατόπιν;
13. Τί γιορτάζουμε τὴν ἡμέρα ἐκείνη;

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Ἐκ τῆς γέννησης τῆς Θεοτόκου ὡς τῆς γέννησης τοῦ Χριστοῦ.

1. Ἡ Γέννησις τῆς Θεοτόκου	Σελ. 3
2. Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου	» 3
3. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου	» 4
4. Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	» 5
5. Ἡ Γέννησις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου	» 6
6. Τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου	» 6
7. Ὁ θάνατος τοῦ Προδρόμου	» 7

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Ἐκ τῆς Γέννησις τοῦ Χριστοῦ ὡς τῆς Βάπτισις αὐτοῦ.

1. Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ	» 9
2. Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων	» 11
3. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Αἴγυπτον	» 12
4. Ἡ σφαγὴ τῶν νηπίων τῆς Βηθλεὲμ	» 12
5. Ὁ Ἰησοῦς δώδεκα χρόνων ἐν τῷ Ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων	» 13
6. Ἡ Βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ	» 14

ΜΕΡΟΣ Γ΄.

Τὸ Θεῖον ἔργον τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ Δώδεκα Μαθηταὶ καὶ Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ	» 17
Α΄ Τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ	» 17
1. Τὸ θαῦμα τοῦ Χριστοῦ σ' ἓνα γάμον ἐν τῇ πόλει Κανᾶ	» 18
2. Ἡ ἀνάστασις τοῦ γιοῦ τῆς χήρας	» 18
3. Ἀνάστασις τῆς κόρης τοῦ Ἰαίρου	» 19
4. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν	» 20
5. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ ἐν τῇ Καπερναούμ	» 21
6. Ὁ Ἰησοῦς γιαιτρεύει τὸν ὑπηρέτη ἐνὸς ἑκατοντάρχου	» 22
7. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ ἐν τῇ Ἱεριχώ	» 23

8. Ὁ Ἰησοῦς χορταίνει μὲ πέντε ἄρτους καὶ δύο ψάρια πέντε χιλιάδες ἀνθρώπους	Σελ. 23
9. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου στὴ Βηθεσδά	» 25
10. Ὁ Χριστὸς παύει τὴν τρικυμία	» 26
11. Ἡ θεραπεία ἑνὸς τυφλοῦ ἐκ γενετῆς	» 26
12. Ἡ ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου	» 28
13. Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Σωτῆρος	» 29

Β' Ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ

Διάλογοι.

1. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος	» 31
2. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα	» 31

Παραβολές.

1. Ἐνας ἀνόητος πλούσιος	» 33
2. Ὁ Φαρισαῖος καὶ ὁ Τελώνης	» 34
3. Οἱ δέκα Παρθένες	» 35
4. Ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης	» 36
5. Ὁ ἄσωτος υἱὸς	» 37

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Οἱ τελευταῖες μέρες καὶ τὰ Πάθη τοῦ Χριστοῦ.

1. Ἡ μεγαλοπρεπὴς εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσό- λυμα	» 40
2. Τὸ ἀνώτατο συνέδριο καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα	» 41
3. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος	» 42
4. Οἱ τελευταῖες ὁδηγίες τοῦ Χριστοῦ στοὺς μαθητὲς του	» 44
5. Ἡ τελευταία προσευχὴ τοῦ Χριστοῦ	» 45
6. Ἡ σύλληψη τοῦ Χριστοῦ	» 45
7. Ὁ Χριστὸς ἔμπρὸς στὸ δικαστήριον	» 47
8. Ἡ ἄρνηση τοῦ Πέτρου καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰούδα	» 48
9. Ὁ Ἰησοῦς ἔμπρὸς στὸν Πιλάτο	» 49
10. Ἡ σταύρωση καὶ ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ	» 52
11. Ἡ ἀποκαθήλωση καὶ ἡ ταφὴ τοῦ Χριστοῦ	» 55

ΜΕΡΟΣ Ε'.

1. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ	» 57
2. Οἱ ἐμφανίσεις τοῦ Χριστοῦ	» 58
3. Ἡ ἀπιστία καὶ ἡ ὁμολογία τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ	» 60
4. Ἡ Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ	» 61
Διδακτικὰ ἐρωτήσεις ἀναφερόμεναι εἰς τὰ μέρη τοῦ βιβλίου (ὑπ' ὄψιν τοῦ διδάσκοντος)	» 64

